

PUBLIC SERVICE- REDOVISING 2016

INNEHÅLL

I. INLEDNING	4
1.1 Vd har ordet: Kvalitet och relevans är framgångsfaktorer för UR	4
1.2 UR i ett föränderligt medielandskap	5
1.3 Årets public service-redovisning	5
2. DET HÄR VILL UR	7
2.1 Mångfald och spegling	7
2.2 Relevans och användbarhet	7
2.3 Tillgänglighet och sökbarhet	7
3. DETTA HAR UR BIDRAGIT MED	9
3.1 Samhällsvärde och individuellt värde	9
3.2 Mångfald och spegling	10
3.3 Relevans och användbarhet	10
3.4 Tillgänglighet och sökbarhet	11
4. KVALITET OCH UTVECKLING	13
4.1 UR-metoden	13
4.2 Externa produktionsbolag	13
4.3 Organisation	13
4.4 Sändningskvalitet	13
4.5 Samverkan	13
4.6 Utveckling	14
4.7 Uppföljning och utvärdering	14
4.8 Priser och utmärkelser	14
4.9 Nya programtjänster	15
4.10 Svenska språket och språkvård	15
4.11 Granskning av UR:s program 2016	15
5. HÄR FINNS UR	17
5.1 Radio	17
5.2 Tv	17
5.3 Text-tv	18
5.4 UR på nätet	18
5.5 Utlåning och digital distribution i slutna och öppna nätverk	19
5.6 Kärnverksamhet och kompletterande verksamhet	20

6. BREDDEN I UTBUDET	23
6.1 Utbildningsområden	23
6.2 Fokus på barn och unga	23
6.3 Utbildningsprogram och folkbildande program	24
6.4 Ämnesområden	25
6.5 Utbud på olika plattformar	25
7. SÄRSKILDA UPPDRAG OCH MÅLGRUPPER	27
7.1 Jämställdhet, mångfald och spegling	27
7.2 Nyheter och samhällsbevakning	30
7.3 Kultur	30
7.4 Barn och unga	31
7.5 Tillgänglighet	35
7.6 Minoritetsspråk	37
7.7 Variation i produktionsformer	40
7.8 Det utökade utbildningsuppdraget	40
7.9 Särskilda satsningar	42
8. ANVÄNDARNA	47
8.1 Här finns användarna	47
8.2 Lyssnande	48
8.3 Tittande	48
8.4 Synpunkter från användarna	49
9. RESURSANVÄNDNING	53
9.1 Intäkter	53
9.2 Kostnader	53
9.3 Produktivitet och kostnadseffektivitet	54
9.3 Övrig resursanvändning	56
9.4 Sidoverksamhet	56
9.5 Kommersiella samarbeten	56
10. PLANER FÖR FRAMTIDEN	59
II. BILAGOR	60
II.1 Bilaga kontakter	60
II.2 Bilaga uppfyllelse av krav i sändningstillstånd och anslagsvillkor	63
II.3 Bilaga minoritetsspråk	65

I INLEDNING

UR GÖR SKILLNAD I MÄNNISKORS LÄRANDE. UR:s strategi 2014–2020

I.1 Vd har ordet: Kvalitet och relevans är framgångsfaktorer för UR

Fler än åtta av tio pedagoger vill rekommendera UR:s utbud till kollegor och bekanta. Det återspeglar den kvalitet och relevans i utbudet som denna professionella målgrupp upplever.

UR:s mål är att nio av tio lärare i slutet av sändningstillståndsperioden ska vilja rekommendera utbudet. Digitaliseringen inom skolan och förändrade pedagogiska behov ställer krav på hur vi utvecklar vårt sätt att arbeta.

Tillgängligheten till utbudet är en annan kritisk faktor när användningen i allt högre grad sker på olika digitala plattformar. UR har lång erfarenhet av att nå barn, unga och pedagoger i skolorna genom digital distribution i slutna nätverk. 2012 kunde vi även göra merparten av utbudet fritt tillgängligt online under lång tid med stöd av nya upphovsrättsliga avtal. Detta i linje med att allt fler pedagoger söker sitt material via internet. Ändå är det en stor utmaning för UR att på allvar ta steget ut i den digitala världen. UR:s uppdrag granskas i dagsläget enbart i förhållande till vad som produceras och sänds i traditionell radio och tv, medan det inte är där som den tekniska utvecklingen och ökningen

av användande sker.

Som en del av radio och tv i allmänhetens tjänst i Sverige har UR ett särskilt uppdrag att förstärka, bredda och komplettera det andra gör inom utbildningsområdet. Därför har UR:s utbud alltid ett pedagogiskt syfte. Produktionen utgår från utbildningens behov och styrdokument samt bygger på vad forskningen idag vet om pedagogik och kognition, begreppsbyggnad och inläring.

Under 2016 producerade och sände vi exempelvis *Programmera mera*, som låter yngre barn leka in kunskaper om logiskt tänkande, sortering och algoritmer, mönster och samband, *Grym kemi* som visar äldre barn kemi i vardagslivet och *Skolpojckarna* som visar vad motivation betyder för pojkar i högstadiet. Men användningen tar inte slut när sändningen i marknätet är över. Utbudet finns tillgängligt online under lång tid tillsammans med lektionstips, pedagoghandledningar och annat material som stödjer lärandet.

Bakom varje UR-produktion ligger ett gediget arbete med behovsanalyser, dialog med användare, pedagoger och referensgrupper, samverkan med myndigheter och organisationer och framför allt ett kreativt skapande arbete på journalistisk och pedagogisk grund. Genom att fortsätta utveckla ett utbud som fungerar både i traditionell sändning och online bidrar UR till att höja kunskapsnivån hos individer inom förskola, grundskola,

gymnasium, högskola och den organiserade folkbildningen samtidigt som UR ger ett betydande bidrag till samhället i stort som folkbildning i Sverige.

Behoven inom utbildningen är stora. Fem procent av radio- och tv-avgiften går till UR:s verksamhet och för de medlen ska vi göra största möjliga nytta, och vi ska göra det på ett sätt där alla känner sig inkluderade.

Välkommen att läsa UR:s public service-redovisning 2016!

Christel Tholse Willers, vd

I.2 UR i ett föränderligt medielandskap

Under de senaste tre åren, sedan nuvarande sändningstillstånd skrevs, har samhället genomgått avgörande förändringar. Digitaliseringen fortsätter att påverka område efter område och nu märks också sociala mediernas mer oönskade effekter som hat- och ryktesspridning och falsifiering av nyheter.

Mediernas strukturer och utbud förändras, liksom mediekonsumenternas beteenden och vanor. Traditionellt radiolyssnande och tv-tittande utvidgas och förflyttas till plattformsoberoende mediekonsumtion. Därför är det viktigt att vidareutveckla möjligheterna för alla att nås av public service, och att programbolagens utbud på plattformar utanför broadcast räknas in i uppdraget.

Även utbildningen präglas av digitaliseringen. Lärare använder alltmer ljud och rörlig bild som en del i undervisningen och en hög andel barn och unga har tillgång till smarta telefoner, läsplattor, datorer och internet. Lärande är i stor utsträckning öppet för alla, överallt, vilket ställer än högre krav på UR att tillgängliggöra innehåll i olika format.

Behovet av digital kompetens, källkritik och medie- och informationskunskaper växer och för att UR ska kunna fullgöra uppdraget behöver utbudet finnas både i traditionella och nya kanaler. UR:s utbud kan främja barns, ungas och vuxnas lärande och utveckling och därmed bidra till att stärka demokratiska värden.

Med denna public service-redovisning har UR som ambition att tydligt visa hur utbudet levtt upp till både villkoren i uppdraget och användarnas krav och förväntningar.

I.3 Årets public service-redovisning

Public service-redovisningen visar hur UR under 2016 fullgjort det uppdrag som fastställts av riksdag och regering och som finns beskrivet i sändningstillstånd och anslagsvillkor, i radio- och tv-lagen och i yttrandefrihetsgrundlagen.

I årets redovisning har UR utvecklat definitioner, mål och resultatbeskrivningar ytterligare. I möjligaste mån har avsnitten följt strukturen definition, målbeskrivning, exempel på satsningar, måluppfyllelse, utveckling över tid och en sammanfattande analys.

Med hänsyn till att de tre public service-företagen har olika uppdrag, styrning, förutsättningar och mål kan inte alla definitioner eller indikatorer vara gemensamma. Varje bolag behöver ge egna exempel och beskrivningar och ibland även egna definitioner och indikatorer som bäst motsvarar det specifika uppdraget.

I villkoren finns också ett antal krav som är mer att betrakta som strävansmål, som rimligen ska bedömas utifrån om UR uppfyllt dem eller inte. Strävansmål är inte ökningsmål, och att utveckla

är inte nödvändigtvis detsamma som att öka i volym.

Liksom förra året redovisar UR tid och innehåll uppdelat på yngre barn, äldre barn och unga. En viss överlappning mellan åldersgrupperna förklaras av att utbildningsstadier avgränsas med läsår istället för kalenderår.

I kapitel 2 och 3 redovisas vad UR:s effektmål är och vad UR bidrar med till samhälle och individ.

Kapitel 4 beskriver UR:s produktionsprocess och publicistiska kontroll samt utvecklingen inom ett antal områden.

I kapitel 5 redovisas utbudet fördelat på kanaler och tjänster på olika plattformar, och kapitel 6 visar på bredden i utbudet.

I kapitel 7 redovisas uppföljningen av särskilda public service-uppdrag.

Kapitel 8 beskriver hur användarna tar emot UR:s utbud.

Kapitel 9 redovisar intäkter och kostnader, produktivitetsförbättringar och produktivitet. Och sist, i kapitel 10, visar UR på planer för framtiden.

Allt som redovisas i tabeller och text avser sändningar i marknätet om inte annat anges.

I alla tabeller återges utbildningsområden enligt följande:

Utbildningsområde	Motsvarar utbildningsstadium	Motsvarar ålder
Yngre barn	Förskola, grundskola åk F-3	0-9 år
Äldre barn	Grundskola åk 4-6	9-12 år
Barn	Förskola, grundskola åk F-6	0-12 år
Unga	Grundskola åk 7-9, gymnasiet	12-19 år
Högskola	I högskola ingår lärarutbildning och lärarfortbildning	
Studieförbund och folkhögskola	Avser organiserad utbildning	
Folkbildning	Allmänt folkbildande program	
Vuxna	Användes före 2014 som en kategori och finns därför fortfarande med i vissa tabeller	

GRYM KEMI

Vi bekantar oss med kemins värld bortom ämnesbeteckningar och det periodiska systemet.

2 DET HÄR VILL UR

UR vill med pedagogiskt berättande i ljud och bild bidra till lärande, kunskap och bildning för alla.

Värdet av UR:s utbud definieras i hög utsträckning av användarna. Det är användarna som avgör om UR lyckats i sitt uppdrag.

Utbudet ska tillföra värde för användarna, i form av ökad förståelse, kunskap och bildning. En grundförutsättning är att utbudet kännetecknas av mångfald och spegling, har relevans samt hög tillgänglighet.

För att kunna mäta användarnas uppfattning om utbudets värde har UR – utifrån visionen att göra skillnad i människors lärande – definierat tre områden med vardera två effektmål för tillståndsperioden. Målsättningen är att användarnas attityder under perioden ska utvecklas så att effektmålen har uppnåtts 2020.

Utöver effektmålen kartläggs lärares och allmänhetens uppfattning om UR:s samhällsvärde och individuella värde.

2.1 Mångfald och spegling

UR ska verka för ett inkluderande samhälle.

Programverksamheten ska bedrivas utifrån ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv. Utbudet ska spegla hela landet och den variation som finns i befolkningen.

De två effektmålen på detta område är att åtta av tio användare ska anse att UR:s utbud speglar hela befolkningen, samt att mångfalden av medverkande ska öka i UR:s utbud. Det senare målet mäts via den mångfaldsmätning av UR:s utbud som forskare vid Lunds universitet årligen gjort sedan 2010.

2.2 Relevans och användbarhet

UR:s utbud ska vara inspirerande och relevant i lärande.

UR:s utbud ska bidra till ökad förståelse, kunskap och bildning oavsett ålder, förutsättningar och utbildningsnivå. UR lyssnar på användarnas synpunkter och

erfarenheter för att utveckla verksamheten.

Effektmål inom området användbarhet är dels att åtta av tio användare ska uppleva att UR:s utbud bidrar i deras lärande, dels att nio av tio pedagoger som använder UR ska vilja rekommendera utbudet till en kollega.

2.3 Tillgänglighet och sökbarhet

UR:s utbud ska finnas där användarna finns med god tillgänglighet.

Huvuddelen av UR:s utbud är redan fritt tillgängligt under lång tid. UR fortsätter sträva efter att göra det ännu mer tillgängligt och flexibelt genom att vidareutveckla metadata, sökfunktioner, upphovsrättslösningar och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. UR:s första mål inom tillgänglighet är att åtta av tio användare upplever att UR:s utbud är lätt att hitta. Det andra målet är att åtta av tio användare ska anse att utbudet är lätt att ta del av oavsett förutsättningar.

SKOLPOJKARNA

Här lyfts frågan om Sveriges framtid och skolans, politiker-
nas och föräldrarnas roll för lärande och utveckling.

3 DETTA HAR UR BIDRAGIT MED

UR upplevs som trovärdiga, relevanta och användbara, och nästan alla användare är positiva. Över tvåhundra tusen lärare, inom alla stadier, använder varje år UR:s produktioner. Tre av fyra uppfattar UR som inspirerande.

Det ger en bild av den nytta som UR kan bidra med, i skolan, för pedagoger, barn och vuxna.

Resultaten i den attitydundersökning som UR gjorde i slutet av 2016 visar att UR bidrar till individuell nytta och samhällsnytta.

UR:s effektmål är mål för vad användarna ska anse om mångfald och spegling, relevans och användbarhet samt tillgänglighet och sökbarhet i UR:s utbud.

Med hjälp av en större attitydundersökning via Novus kartläggs användarnas inställning till utbudet och till UR som företag. Fyra grupper intervjuas: lärare i alla stadier, från förskola till högskola, allmänheten 16–79 år, föräldrar med hemmavarande barn 0–17 år samt barn 8–15 år.

3.1 Samhällsvärde och individuellt värde

Kännedomen om UR är hög. Nästan alla lärare (96 procent) känner till UR:s verksamhet och nästan lika många bland allmänheten (90 procent) känner till vad som står bakom UR:s logotyp.

Diagram 3.1.1. Andel av lärare och allmänhet som anser att UR har ett mycket eller ganska stort värde för samhället i stort (procent). Källa: Novus.

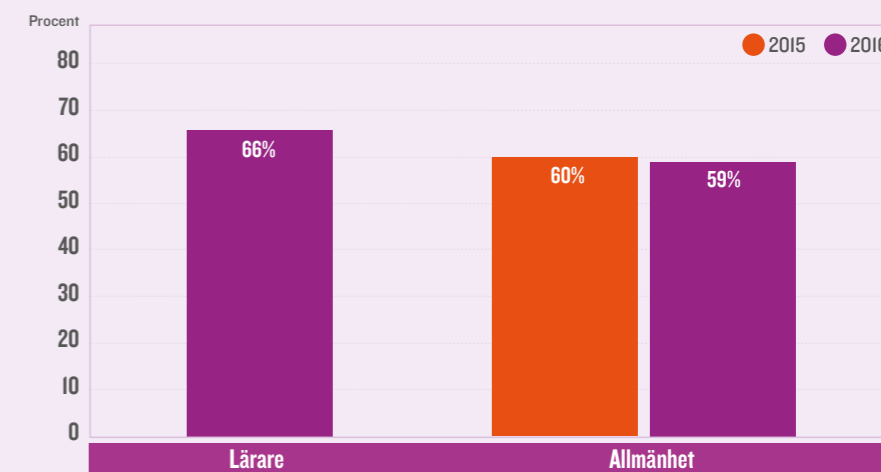
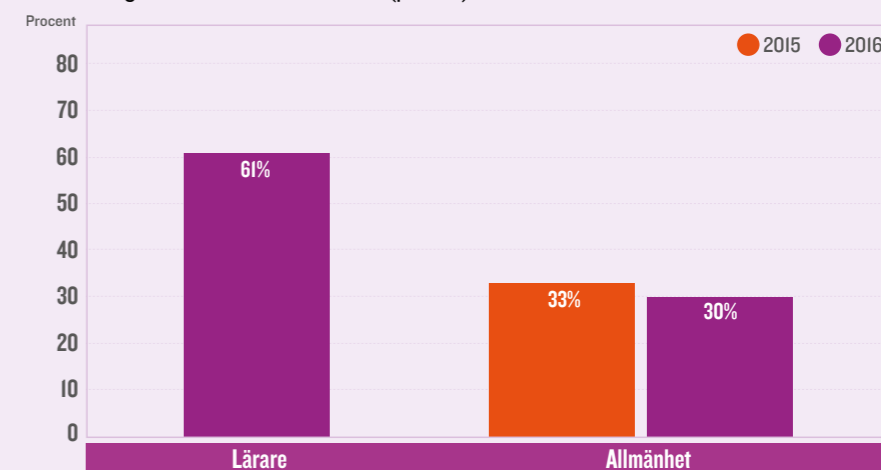

Diagram 3.1.2. Andel av lärare och allmänhet som anser att UR har ett mycket eller ganska stort individuellt värde (procent). Källa: Novus.

AV LÄRARNAS KÄNNER MYCKET ELLER GANSKA BRA TILL UR

Resultaten visar också att pedagoger har en mycket positiv inställning och ser UR som en mycket trovärdig aktör, vilket de även gjort i tidigare undersökningar. Enligt 2016 års undersökning anser ungefär två tredjedelar av lärare och allmänhet att UR tillför nytta till samhället.

När UR 2015 etablerade den stora attitydundersökningen tillfrågades endast allmänheten om uppskattat samhällsvärde.

När det gäller individuell nytta visar resultaten att lärare i högre grad ser den egna nyttan av UR än allmänheten, vilket sannolikt har sin förklaring i att UR har både hög kännedom och hög användning i pedagogiska sammanhang medan utbudet i broadcast är svårare att identifiera för lyssnare och tittare då UR inte har någon egen kanal.

Lärarnas skattning av UR:s samhällsvärde och individuellt värde är generellt att betrakta som hög, enligt Novus.

Resultaten över hur UR:s samhällsvärde och individuella värde skattas är statistiskt sett oförändrade jämfört med 2015. Förändringarna ligger inom felmarginalen.

De ord som UR förknippas med bland allmänheten är utbildning, fakta och samhälle. Allt fler föräldrar förknippar också UR med barn, vilket kan vara ett uttryck för att UR:s riktade barnsatsningar såsom exempelvis *Tripp, Trapp, Träd, Livet i Bokstavlandet* och *Livet i Mattlandet* fått stort genomslag.

3.2 Mångfald och spegling

Nära tre fjärdedelar av lärarna anser att UR:s utbud speglar hela befolkningen. Bland allmänhet och föräldrar är det något lägre. Målet är att åtta av tio användare vid utgången av 2019 ska anse att UR:s utbud speglar hela befolkningen.

Resultaten är likvärdiga med föregående års undersökning.

Lärare i årskurs 4–6 är den grupp som i högst utsträckning tycker att UR:s utbud speglar hela befolkningen. Det är också den lärargrupp som mest frekvent använder UR i sin undervisning. Ju mer någon använder UR:s utbud, i desto högre utsträckning tycker hen att UR speglar befolkningen. Graden av användning tycks alltså stå i relation till i vilken mån man tycker att UR speglar befolkningen.

Lunds universitet gör varje år mätningar av mångfalden i UR:s programutbud. Mångfaldsmätningarna som forskarna gjort 2016 visar att såväl jämställdhet som mångfald genom representation varit på i stort sett samma nivå som föregående år.

3.3 Relevans och användbarhet

Lärarna anser i stor utsträckning (drygt 70 procent) att UR:s utbud bidrar i deras lärande. Bland pedagogerna i årskurs 4–6 och inom folkhögskolor och studieförbund är det en ännu högre andel, 80 respektive 77 procent, som anser att UR:s utbud bidrar i deras lärande. Målet är att åtta av tio användare vid utgången av 2019 ska anse att UR:s utbud bidrar i deras lärande. Bland allmänheten ligger resultatet något lägre. Det har inte skett någon förändring sedan förra året. UR kommer att fortsätta vara uppmärksamma på grupper som i mindre grad är positiva.

Variationen i svar kan ha sin förklaring i att frågan dessvärre kan tolkas olika av respondenterna – är det personens eget lärande eller barnens lärande som avses? UR:s intention, att undersöka användning i ett fortbildande perspektiv, har inte lyckats fullt ut och frågeställningen kommer därför att justeras inför nästa års attitydundersökning.

Ett annat av UR:s effektmål är att 90 procent av lärarna ska vilja rekommendera utbudet till en kollega och i detta avseende är målet mycket nära att uppfyllas. Detta är ett viktigt kvalitetsmål för UR – vill lärarna rekommendera UR:s program innebär det att de anser att kunskapsinnehållet väl motsvarar skolans krav.

Här syns också en ökning från förra året, vilket kan tolkas som ett kvitto på att UR lyckats tillgodose kunskapsbehov bland lärarna, exempelvis med serierna *Programmera mera* och *Grym kemi*.

Hur relevans och användbarhet upplevs varierar mellan allmänhet, föräldrar och pedagoger, och även inom pedagoggruppen finns stora skillnader. Det undervisningsstadium där flest pedagoger är positiva till UR generellt är grundskola årskurs F–6. Som tidigare nämnts pekar det på att det finns samband mellan användning och uppskattning av UR:s utbud.

3.4 Tillgänglighet och sökbarhet

I takt med att medieutbudet digitaliserats och finns tillgängligt på flera plattformar blir det viktigare att följa upp hur lätt publiken tycker det är att hitta det utbud de vill ta del av. UR:s mål är att vid slutet av tillståndsperioden ska åtta av tio användare uppleva att UR:s utbud är lätt att hitta.

Endast en fjärdedel av allmänheten upplever att UR:s utbud är lätt att hitta på webben. Det kan ha ett samband med att UR:s utbud i broadcast sänds i Sveriges Radios och SVT:s kanaler och att det är svårt för lyssnare och tittare att hitta rätt bland play-tjänsterna.

Bland lärare är det betydligt fler, nästan 70 procent, som tycker att utbudet är lätt att hitta. En möjlig förklaring till ökningen är att lanseringen av UR Skola har varit en positiv upplevelse för lärarna.

De lärargrupper som flitigast använder UR:s utbud är också de som har mest positiva omdömen. UR strävar efter att göra materialet mer lättillgängligt för allmänheten och sällananvändarna.

En sammantagen reflektion är att UR i flera avseenden har en positiv utveckling, men att det finns utmaningar att fortsätta arbeta med. Användningen av UR online har en lång tradition bland lärarkåren, vilket också syns i lärarnas attityder till UR och UR:s utbud.

Den generella minskningen i tv-tittande särskilt bland yngre, i kombination med att det ibland är svårt att identifiera vad som är ett UR-program i de traditionella kanalerna, kan göra att UR behöver göra ännu större insatser bland allmänheten för att synliggöra värdet av utbudet.

Utifrån uppdraget är lärarnas kvalitetsupplevelse avgörande för hur väl UR lyckas. Den höga uppskattningen av samhällsvärde, lättillgänglighet och viljan att rekommendera utbudet till en kollega indikerar att UR väl tillgodoser lärarnas behov och kan därmed antas motsvara elevernas och utbildningens behov.

Diagram 3.2. Andel av lärare och allmänhet som anser att UR:s utbud speglar mångfalden av människor i samhället (procent). Källa: Novus.

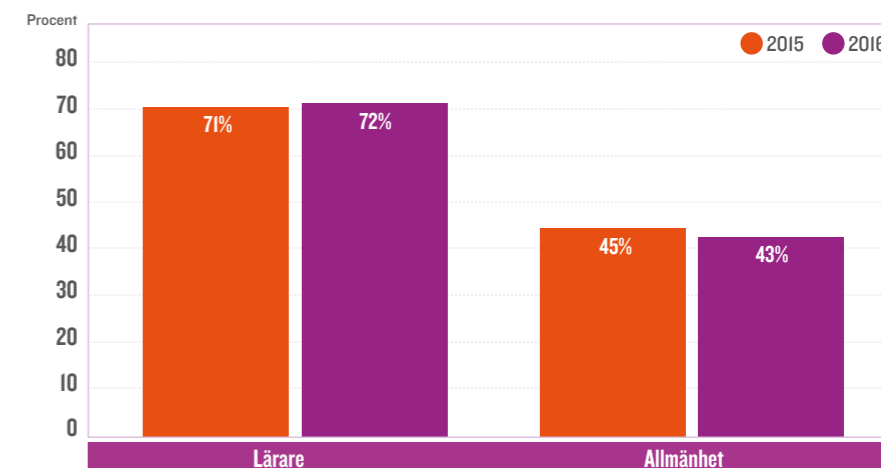

Diagram 3.3. Andel av lärare och allmänhet som kan tänka sig att rekommendera UR:s utbud till kollegor (procent). Källa: Novus.

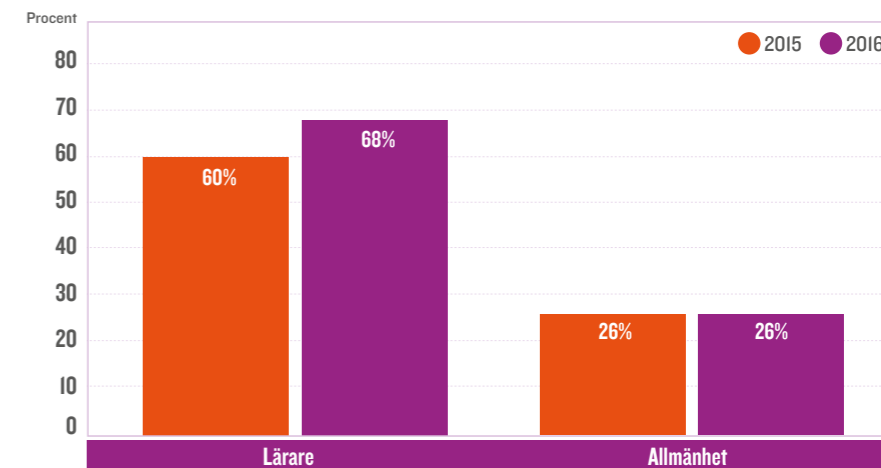
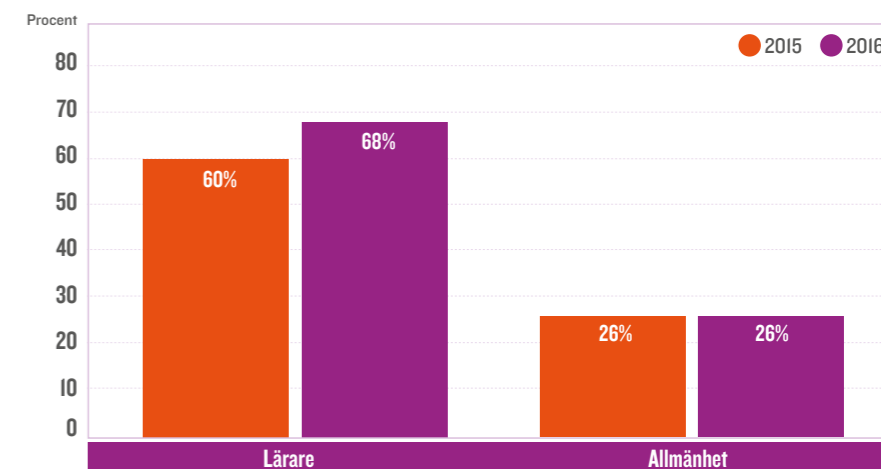
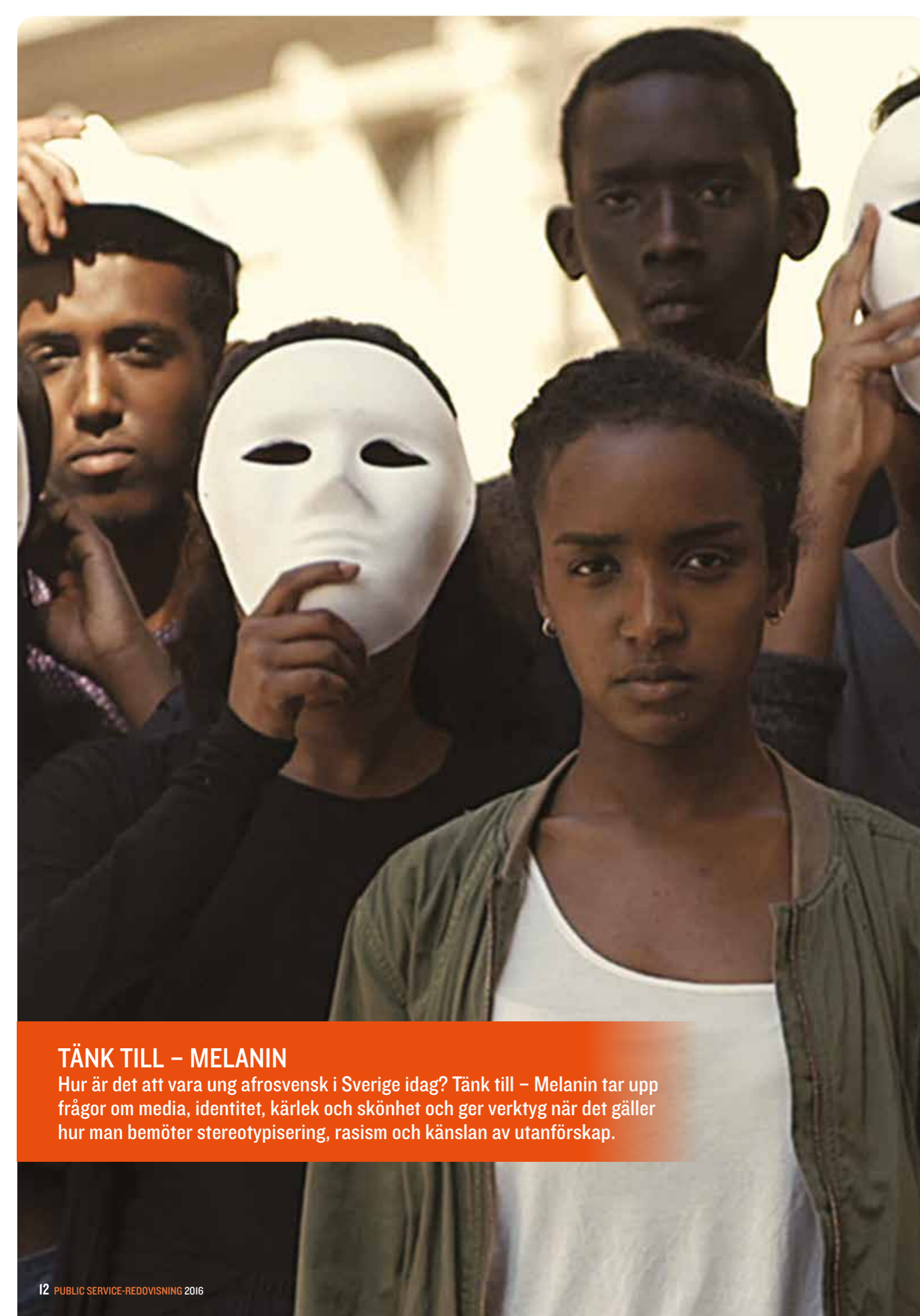

Diagram 3.4. Andel av lärare och allmänhet som anser att UR:s utbud är lätt att hitta på webben (procent). Källa: Novus.

TÄNK TILL – MELANIN

Hur är det att vara ung afrosvensk i Sverige idag? Tänk till – Melanin tar upp frågor om media, identitet, kärlek och skönhet och ger verktyg när det gäller hur man bemöter stereotypisering, rasism och känslan av utanförskap.

4 KVALITET OCH UTVECKLING

UR:s utbud ska kunna bidra till ökad kunskap för alla, oavsett ålder, förutsättningar och utbildningsnivå, och därför utvecklas produktionerna i dialog med användarna.

En stor del av UR:s program är fritt tillgängliga för alla under lång tid. Utöver detta är UR:s programkatalog – allt utbud – tillgänglig för utbildningen via slutna nätverk. För att främja användning och tillgänglighet arbetar UR systematiskt med dialog, omvärldsbevakning och strategiska analyser.

4.1 UR-metoden

UR:s utbud är inriktat mot barn- och ungdomsutbildning, högskole- och annan vuxenutbildning samt studieförbund och folkhögskolor. UR:s medarbetare förstår och följer utbildningsvärldens olika nivåer, lärandets förutsättningar och utveckling.

Genom samverkan med användare, pedagoger och forskare utformas och utvecklas UR:s utbud med fokus på utbildningsområdenas behov, som kartläggs med hjälp av dialog, förstudier och omvärldsanalyser.

Hållbarhetsaspekten är viktig eftersom UR:s utbud ska kunna användas under lång tid. Både nya och långsiktiga behov hos användarna ska tillgodoses. Produktionerna ska, där så är möjligt, utformas på ett tidsneutralt sätt, med hög funktionalitet. Rättigheterna ska säkras för en långsiktig publicering och användning. Samtliga program katalogi-

seras, beskrivs och metadatamärks för att vara sökbara.

4.2 Externa produktionsbolag

UR säkerställer i alla kontakter med externa produktionsbolag att det finns kunskap om de villkor som gäller för verksamheten, exempelvis oberoende, saklighet, mångfald, spegling och jämställdhet. Rutinerna för både beställning och inköp av extern produktion är tydliga.

I många inköpta program ingår någon form av indirekt sponsring. När UR köper visningsrätter av exempelvis dokumentärer säkerställs oberoendet genom publicistisk kontroll. UR försäkras sig om att programinnehållet följer sändningstillståndet och att det inte finns någon aktör som på något sätt gynnas i programmet. Information om eventuella sponsorer lämnas i programmets eftertexter.

Alla medarbetare som arbetar med beställning och inköp är utbildade i dessa frågor.

4.3 Organisation

UR utvecklar ständigt organisation och verksamhetsstöd med mål att verksamhetsmedlen ska användas så effektivt och produktivt som möjligt.

Huvuddelen av UR:s verksamhet bedrivs i Stockholm. Ett mindre antal medarbetare är placerade i Malmö och Göteborg. Den 31 december 2016 uppgick det totala antalet tillsvidareanställda till 226 personer varav 58 procent kvinnor och 42 procent män.

4.4 Sändningskvalitet

UR sänder i Sveriges Radios och SVT:s kanaler, vilka har analog utsändningsteknik för ljudradio och digital utsändningsteknik vid sändning av bild och ljud för marksänd tv.

Alla tv-produktioner produceras och levereras i hd-kvalitet. Kabel-tv-operatörer och andra ska med hänsyn till användarkvalitet kunna välja att distribuera i hd-kvalitet.

4.5 Samverkan

UR samverkar med flera utbildningsinstanser, myndigheter och organisationer i landet för att få värdefull återkoppling på det som produceras. Under 2016 har UR haft kontakt med flera hundra aktörer med koppling till utbildningsväsendet. Se bilaga 11.1.

Utbildningssektorn

För att säkerställa att utbudet möter de behov som förskolor och skolor har samverkar UR med olika utbildningsaktörer och -verksamheter.

UR för en nära dialog med användarna. Pedagoger, elever och förskolebarn deltar i tester och förvärderingar av UR:s utbud, vilket ger förutsättningar för ökad relevans och utveckling. Samverkan bedrivs i alla utbildningsstadier, från förskola till vuxenutbildning och studieförbund. Dialogen sker både genom personliga möten och via digitala sociala nätverk. UR har under 2016 haft dialog med pedagoger exempelvis via bloggen *UR-pedagogerna*.

UR HAR
2016 HAFT
KONTAKTER
MED:

34	FÖRSKOLOR
70	GRUNDSKOLOR OCH GYMNASIESKOLOR
32	HÖGSKOLOR OCH UNIVERSITET
15	STUDIEFÖRBUND OCH FOLKBILDNINGSGRUPPERS ORGANISATIONER
42	FOLKHÖGSKOLOR
36	PEDAGOGISKA RESURSCENTRUM OCH MEDIECENTRALER
96	ORGANISATIONER
58	MYNDIGHETER OCH OFFENTLIGA AKTÖRER

Övrig samverkan

Myndigheter och organisationer med anknytning till utbildningssektorn är betydelsefulla för UR:s verksamhet på flera sätt. Olika yrkesgrupper inom myndigheter och organisationer möter UR i både i utvecklingsarbete och i gemensamma satsningar. Ett exempel är satsningen *Orka plugga* som till stor del utvecklats i dialog med undervisningsrådet på Skolverket för att säkra kopplingen till kunskapsmål och centralt ämnesinnehåll.

Forskare och experter bidrar med sin kunskap både under förstudier och i programmen, och nära samarbete bedrivs också med högskolor och universitet via de föreläsningar som sänds via UR Samtiden.

4.6 Utveckling

Kompetensutveckling

UR:s verksamhet står fri från särintressen. Opårtiskhet, saklighet och respekt för privatlivet, mediernas genomslagskraft, otillbörligt gynnande och demokratiska värden diskuteras ständigt i företaget, både inom enskilda projekt och på redaktions- och avdelningsnivå.

UR genomför internutbildning för nyanställda om de programrelaterade bestämmelserna samt för redaktioner och projekt när det behövs. Programpolitiska seminarier arrangeras varje år i samarbete med Sveriges Radio och SVT.

I en public service-handbok som UR tagit fram beskrivs för medarbetare hur

UR arbetar med befintliga regelverk och utifrån publicistiska värderingar.

Programutveckling

Nya idéer och projekt utvecklas utifrån användarbehov och användarmönster, samt utifrån synpunkter från referens- och dialoggrupper. Utveckling av nya programformat och produktionssätt är nödvändig för att möta målgruppernas skiftande behov.

I avsnitt 7.4 Barn och unga samt i avsnitt 7.8 Det utökade utbildningsuppdraget beskrivs exempel på programutveckling 2016.

Teknisk utveckling

UR strävar efter att ha hög kvalitet i utbudet samt att finnas där användarna finns med god tillgänglighet. Tekniken för produktion och distribution behöver förnyas och förbättras för att följa med i utvecklingen. Betydande resurser behövs därför läggas på utvecklingsarbete och teknikinvesteringar för att säkerställa en god tillgänglighet.

Nya distributionssätt prövas för att, i enlighet med anslagsvillkoren, tillgängliggöra kärnverksamheten på olika plattformar för att nå användarna.

Framtida eventuella nya distributionsvägar måste vara anpassade till vad publiken efterfrågar samtidigt som UR:s uppdrag säkerställs.

En viktig del av UR:s utbildningsuppdrag är att se till att utbildningen har möjligheter att använda programmen under lång tid i undervisningen. Utbildningsuppdraget är en förutsättning för att kunna förvärva rättigheter till långa publiceringstider. På UR Play och UR Skola fanns i slutet av 2016 sammanlagt 17 000 program tillgängliga för fri användning inom undervisningen, och UR fortsätter att arbeta för att utveckla de långsiktiga rättigheterna och därmed tillgången till programmen.

4.7 Uppföljning och utvärdering

De synpunkter och önskemål som framkommer före, under och efter produktionerna och som användarna och publiken framför via UR.se, sociala medier, dialoggrupper och UR:s kundtjänst ger viktig återkoppling. Allt detta ger lärande i UR:s fortsatta verksamhet.

I samband med sändning i radio och

tv och publicering på internet presenterar UR:s mediepedagoger programmen för förskolor och skolor runt om i landet och visar hur utbudet kan användas. Mediepedagogerna deltar också på större lärarseminarier och konferenser.

UR följer upp lyssnande, tittande och webbanvändning. Produktionerna följs upp och utvärderas. Utöver webbenkäter görs årligen större enkätundersökningar bland allmänhet, föräldrar och pedagoger (se kapitel 8).

4.8 Priser och utmärkelser

UR:s utbud har under 2016 nominerats till många kvalitetspriser och också vunnit flera. Några exempel är: Programserierna *Livet i Mattlandet*, *Läsmysteriet*, *Det handlar om dig* samt dokumentären *My Life My Lesson* nominerades till olika kategorier i Kristallen¹. *My Life My Lesson*, som också Guldbaggenominerades för bästa klipp och utsågs till bästa dokumentär vid norska Nordic/Docs, vann UR:s första Kristall i kategorin Årets bästa dokumentär.

Två UR-inköp belönades med Japan Prize². *Amina Profile* (Kärlek och lögn online) vann det mest prestigefulla priset The Grand Prix Japan Prize. Filmen sändes på Kunskapskanalen och UR Play. Filmen *The Other Kids*, som UR köpt in men ännu inte har visat, vann i ungdomskategorin.

Fyra UR-produktioner nominerades till Prix Europa³: *My Life My Lesson*, *Sanna söker sin far*, *Världens bästa berättelser* samt *Högtider: Shivaratri med Abbishalini*. Dessutom nominerades sex av UR:s inköpta dokumentärer till Prix Europa och *Med mobilen på flykt* vann i kategorin årets bästa europeiska tv-dokumentär.

Räknar dagar räknar år och *Med all rätt* nominerades till Prix Jeunesse⁴.

Barnministeriet dokumentär-producenten Simon Moser vann Tempo Short Dox Radio⁵ i våras med *Mikael född 1975*.

UR representerades med två produktioner på den internationella public service-konferensen Input i Kanada: förskoleappen *Tripp, Trapp, Träd* och tv-serien *Makt hos mig*.

UR:s digitala satsning mot mobbing, *En skoldag i virtual reality*, nominerades i PR-kategorin i Cannes, och tidningen Resumé utsåg den till Månadens PR. Juryns omdöme om filmen var: "Ett exempel på när tekniken används på bästa sätt för att

förstärka en känsla. Den korta filmen får mig både att reagera med känslor men den tydliggör också på ett lågmält sätt lärarens roll och problematik i en mobbingssituation."

UR:s mobbningskampanj nominerades även i Eurobest⁶ inom kommunikation och vann silver i kategorin PR samt brons i kategorin Mobile.

UR:s podcastkanaler @UR_Pedagogerna och #dinlärarkollega nominerades till Svenska Podcastpriset⁷ i kategorin Utbildning.

4.9 Nya programtjänster

UR lanserade under 2016 inga nya permanenta programtjänster eller tjänster av större betydelse inom ramen för kärnverksamhet eller kompletterande verksamhet. Inte heller lanserades några tjänster på försök under året.

4.10 Svenska språket och språkvård

UR har ett särskilt ansvar för det svenska språket och dess ställning i samhället. UR, SVT och Sveriges Radio samarbetar kring en språkvårdsenhet där tre språkvårdare arbetar för att öka den språkliga kompetensen. Språkvårdarna arrangerar seminarier, ger enskilda råd till medarbetare samt ger ut ett språkbrev för Sveriges Radio, SVT och UR som förmedlar språkråd skraddarsydda för programföretagen. Det finns även en webbaserad språkdatabas med språkråd: Dixi.

Under 2016 fördes en serie samtal mellan språkvårdsenheten och public service-bolagen om ord och begrepp relaterade till speglingsuppdraget, som exempelvis rasifierad och funktionsvariation.

UR använder en titelpolicy för program- och serietitlar som prioriterar

Tabell 4.II. Antal anmälningar och fällningar av UR-program 2012–2016.

	2012	2013	2014	2015	2016
Totalt antal anmälningar	15	19	16	12	21
Anmälda radioprogram	1	2	0	3	2
Fällningar radioprogram	0	0	0	0	1
Anmälda tv-program	13	13	10	6	12
Fällningar tv-program	0	0	2	0	0
Anmälningar beställ-tv	1		2	1	
Initiativ beställ-tv	0	0	0	0	2
Fällningar beställ-tv					
Anmälningar inte kopplade till specifika program			4	2	2
Begäran om beriktigande	0	0	0	0	0

korrekt och vårdad svenska. Vidare kvalitetsgranskas alla programbeskrivande texter utifrån olika regelverk, till exempel Svenska skrivregler och Svenska Akademiens ordlista.

UR arbetar på flera olika sätt med ämnet svenska, bland annat genom att erbjuda ett stort och varierat utbud av litteraturprogram i radio för barn och ungdomar med uppläsningar, dramatiseringar och författarpresentationer.

Ämnet svenska är även väl representerat i tv-utbudet. Ett övergripande mål för UR:s barnproduktioner är att programmen ska ha ett språkutvecklande perspektiv, beskriva begrepp som är kopplade till programmens kunskapsinnehåll samt hjälpa eleven att själv formulera sig på ett för ämnet relevant sätt.

4.II Granskning av UR:s program 2016

Under 2016 sändes 8 544 UR-program (sändningstillfällen), bestående av 1 080 radioprogram och 7 264 tv-program.

Under året inkom 21 anmälningar till Granskningsnämnden för radio och tv.

16 ärenden avsåg tv-program, två avsåg radioprogram och två anmälningar avsåg inget specifikt program. Under året tog Granskningsnämnden initiativ till granskningen av två program på UR Play. Anmälningarna rörde främst frågor om opartiskhet och saklighet samt otillbörligt kommersiellt gynnande. Under året har UR lämnat in tre yttranden till nämnden varav två avsåg program som sändes 2015.

Samtliga ärenden utom tio är avslutade. Ett radioprogram har fällits av Granskningsnämnden för att det stred mot kravet på opartiskhet, fyra har friats varav ett genom ett ordförandebeslut. Resterande ärenden har nämnden med hänvisning till sin instruktion avskrivit eller valt att inte pröva.

Under 2016 inkom ingen begäran om genmäle eller beriktigande till UR. Internt uppdagades det under året en felaktighet som föranledde en rättelse.

1. Kristallen är ett pris för svensk produktion av tv-program med hög innehållsmässig, konstnärlig och teknisk kvalitet.

2. Japan Prize är en internationell utmärkelse för högkvalitativ utbildningsmedia.

3. Prix Europa är Europas största årliga festival för tv, radio och online media.

4. Prix Jeunesse är en internationell utmärkelse för kvalitet i tv-program för barn och unga.

5. Tempo Short Dox Radio är en tävling för dokumentärt berättande i radio.

6. Eurobest är en årlig festival för kreativitet inom europeisk media, design, film och med mera.

7. Svenska podcastpriset delas av ut Daytona AB till årets bästa svenska poddradio.

MIN LIVSTID

Följ med bakom murarna på fem svenska fängelser. Elva nuvarande och före detta interner pratar om vad text betyder för dem.

5 HÄR FINNS UR

UR:s produktioner sänds i radio och tv samt online.

UR sänder i marknätet i Sveriges Radios och i SVT:s kanaler, samt i Kunskapskanalen, som UR driver tillsammans med SVT. Sändningstider och sändningsvolymen beslutas i samråd med Sveriges Radio och SVT och regleras i sändningstidsavtal. Avtalen är ramar för planeringen under hela tillståndperioden, men tiderna kan också justeras över tid, i samråd mellan bolagen.

Allt UR-utbud i radio och på tv publiceras också på UR Play, UR.se och UR Skola. En del material publiceras enbart på webben.

5.1 Radio

Radiosändningar av UR-program har 2016 ökat med 40 timmar till 392 timmar. Fördelningen mellan kanalerna

följer samma mönster som tidigare, med mest sändningsvolym i P1 och P4.

Tabellerna nedan visar hur sändningsvolymen fördelat sig mellan kanaler samt mellan förstasändningar och reprisar.

5.2 Tv

I sändningsvolym räknat är Kunskapskanalen UR:s främsta distributionskanal. Drygt 80 procent av UR-utbudet i tv, 2 699 timmar, har under 2016 sänts i Kunskapskanalen. Programmen i Kunskapskanalen riktar sig till högskola, folkbildning, pedagoger och allmänhet, och består av både dokumentärer och egenproducerade program, som exempelvis UR Samtiden. Kunskapskanalen drivs i samarbete mellan UR och SVT.

Under 2016 har UR:s sändningstid minskat något i alla tv-kanaler utom i SVT24 och i Barnkanalen där den är

nästan densamma som 2015.

Förklaringen är dels att UR i samverkan med SVT valt att minska den totala sändningstiden i Kunskapskanalen i syfte att fokusera resurser på de tider som har flest tittare, dels att en tydligare inriktning på utbildningsuppdraget gjort att UR minskat satsningen på primetime-tider (räknas som sändningar mellan klockan 20 och 22) i SVT1 och SVT2. Som ett led i utbildningsuppdraget har UR valt att öka den webbexklusiva publiceringsvolymen för att anpassa formaten och distributionen till utbildningsstadiernas, barns och ungas behov.

Tabellerna på nästa sida visar hur UR:s tv-sändningar 2016 fördelat sig på kanaler samt mellan förstasändningar och reprisar.

Av de totalt 3 331 sända timmarna (tv) har 286 timmar vidare sänts via SVT i SVT World.

Tabell 5.1.1. Sändningstid per kanal i radio (timmar) samt andel (procent) 2016.

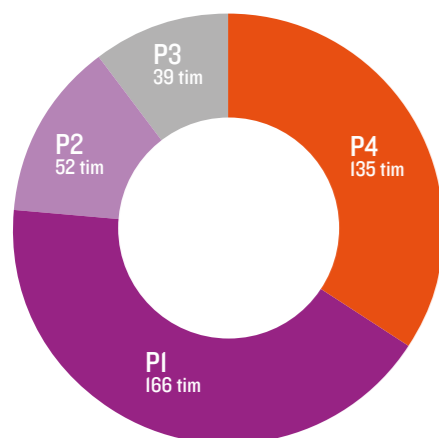
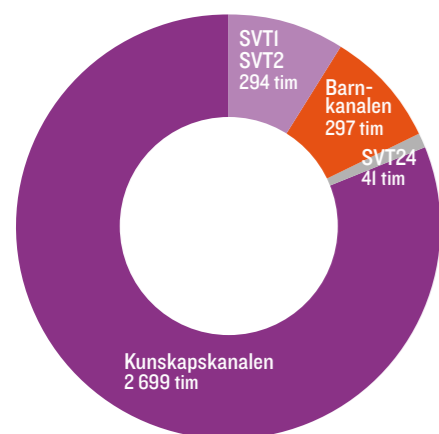
	TIMMAR	ANDEL
P1	166	42 %
P2	52	13 %
P3	39	10 %
P4	135	35 %
Totalt	392	100 %

Tabell 5.1.2. Sändningsvolym i radio per kanal 2014–2016 (timmar).

RADIO	2014	2015	2016
P1	135	167	166
P2	49	50	52
P3	44	3	39
P4 Riks	129	133	135
Totalt	357	353	392

Tabell 5.1.3. Sändningstid i radio – förstasändning och reprisar (timmar).

RADIO	2014	2015	2016
Förstasändning	266	203	221
Reprisar	91	150	171
Totalt	357	353	392

Diagram 5.1.4. Fördelning av sändningstid i radio per kanal (timmar inom parentes).**Diagram 5.2.1.** Fördelning av sändningstid i tv per kanal (timmar inom parentes).**Tabell 5.2.2.** Sändningstid per kanal i tv (timmar) samt andel (procent) 2016.

	TIMMAR	ANDEL
SVT1	117	3,5 %
SVT2	177	5,5 %
SVT24	41	1 %
Kunskapskanalen	2 699	81 %
Barnkanalen	297	9 %
Summa tv	3 331	100 %

5.3 Text-tv

UR:s service i text-tv innehåller tablå-information på de sidor som visar hela programutbudet från SVT och UR i samtliga tv-kanaler. Utöver den servicen tillhandahåller UR information om företagets särskilda uppdrag på de sidor UR självständigt förfogar över.

Verksamheten har under 2016 effektiviserats med hänsyn till tillgänglig användningsstatistik och för att eliminera dubbelarbete och få en snabbare hantering med hjälp av automatik.

Det betyder att innehållet har avgränsats till det som användarna i realiteten tar del av vilket är tablåinformation. Information om tablåändringar publiceras numera i text-tv utan att UR behöver hantera det, vilket bidrar till snabbare information och mer effektiv hantering.

5.4 UR på nätet

Under 2016 har UR ytterligare utvecklat och anpassat den digitala närvaron till de olika målgruppernas behov och beteenden när det gäller mediekonsumtion. Syftet är att möta användarna på UR:s digitala plattformar men också på andra plattformar där användarna befinner sig.

UR.se

På UR.se kan allmänhet och arbetsökande läsa om UR:s uppdrag och UR som arbetsplats. På denna sajt finns information om vissa radio- och tv-program samt pressmeddelanden från UR. Det finns också instruktion om hur man lämnar förslag till program eller samarbeten.

UR Skola

UR Skola är UR:s service för pedagoger inom utbildningsväsendet och samtidigt en tjänst tillgänglig för alla. UR Skola innehåller cirka 15 000 program, med lång tillgänglighetstid, som kan användas inom utbildningen, i undervisning och fortbildning.

På UR Skola finns även kompletterande material som stödjer användningen av programmen. Det är lärarhandledningar, studiehandledningar och arbetsmaterial, undertextning på olika språk samt möjlighet att markera och länka till avsnitt för att situationsanpassa användningen av program för utbildning i digital miljö.

UR Play

UR Play vänder sig till en kunskapsintresserad allmänhet. Där presenterar UR drygt 2 000 program. Sökning kan sorteras på olika genrer och även efter programlängd, för att hitta det som passar användartillfället.

Under 2016 har åtkomsten ökat till UR:s playoutbud, genom att UR Play lanserats som app i iOS, Android, Apple TV samt via Chromecast. Appen innehåller radio och tv.

Under 2016 har det också publicerats webbexklusivt material på UR Play för att öka intresset för UR:s utbud. Det har även adderats vissa program med lång publiceringstid.

Sociala medier

För att ge inspiration till lärande via medier är sociala medier ett av de viktigaste verktygen, där UR i allt större utsträckning når användarna. UR ar-

betar därför aktivt för att paketera och presentera produktioner och innehåll i sociala medier där användarna befinner sig. Med kommunikationen i sociala medier strävar UR efter att:

- bredda och öka användningen av UR:s utbud genom att presentera relevant utbud för olika målgrupper, samt
- bygga en relation med, och bidra till dialog hos användarna för ökat lärande, diskussion och inspiration till att dela med sig till andra.

UR har olika kanaler för olika målgrupper, exempelvis nationella minoriteter, nyanlända, teckenspråk och övriga språk. Mediepedagogernas twitterkonto @UR_Pedagogerna nämns ofta som en av de främsta kanalerna för dialogen i Skolsverige.

På UR Skolas Facebook-kanal svarar redaktörerna på frågor, interagerar och tipsar för att möta lärares och elevers behov.

Youtube

Under 2016 har UR fortsatt att tillgängliggöra program, delar av program och webbunika klipp på Youtube för att nå ungdomar. *Tänk till*-kanalen tar upp frågor som berör ungas liv – exempelvis stress, psykisk hälsa, gymnasieval, identitet och normer. *Orka plugga*-kanalen ger råd och strategier för en bra studieteknik.

Innehållet i båda kanalerna tas fram i nära samarbete med ungdomar för bästa relevans.

Ny i Sverige-kanalen riktar sig till nyanlända och lär ut enkla svenska ord som fungerar i vardagliga situationer. Bland de mest sedda klippen på respektive kanal 2016 kan nämnas *Du dör inte av panikångest*, *Tips inför uppsatsen* och ett klipp om fredagsmys.

Poddar

UR erbjuder flera program som poddsändningar vilket möjliggör nedladdning för lyssning även offline. UR:s poddutbud finns på UR Skola och även på Itunes, Acast och Spotify och består av bland annat programserierna *Didaktorn*, *Skolministeriet*, *Bildningsbyrån*, *Mifforadio* och *Barnministeriet*

dokumentär. Under året har formatet utvecklats vidare på UR och resulterat i nya webbexklusiva poddar: *NPF-podden* ger handledning i hur man kan hjälpa barn med särskilda behov, *Harrissons historiepodd* handlar om historiska föremål i Sverige, *Läs och lev* uppmärksammar läsförståelse som en demokratifråga och *Mod* ger inspiration till mod i vardagen.

Visning på användarnas webbdomäner

När UR:s program finns på skolornas egna öppna plattformar ökar möjligheten för pedagoger att situationsanpassa användningen av utbildningsprogrammen. UR arbetar därför aktivt för att möjliggöra detta.

Detta är även användbart till exempel för de arrangörer av föreläsningar som UR spelat in i serien *UR Samtiden*. De flesta av föreläsningarna i serien *UR Samtiden* som publicerats på UR Skola har en rättighetsbild som gör att de kan användas på användarnas egna domäner.

Program riktade till målgrupper från förskola till gymnasieskola och studieförbund/folkhögskola, motsvarande 500 timmar, är inkluderade i ett nytt försöksavtal med Copyswede. Försöksavtalet innebär att UR kan erbjuda lärare och pedagoger användning av UR:s program via skolornas egna plattformar.

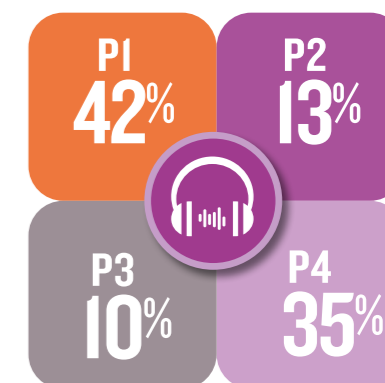
Situationsanpassad användning av program i en öppen digital miljö innebär exempelvis att programmen enklare kan användas i så kallat flippat klassrum och i kollegial diskussion.

5.5 Utlåning och digital distribution i slutna och öppna nätverk

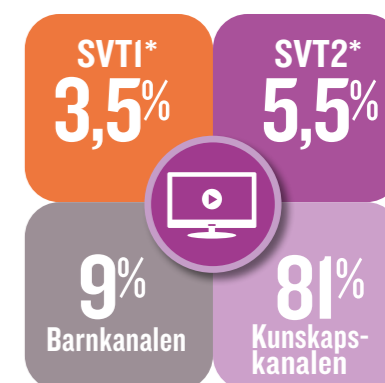
Skolor och andra utbildningsanordnare runt om i landet har tillgång till ett utökat utbud av program via en lösenordskyddad tjänst. För att få användningsrättigheter behövs ett avtal med UR och Copyswede som innebär att utbildningsanordnaren ska inrätta en egen mediecentralverksamhet, eller anlita en extern mediecentral, för att få använda UR-programmen i lösenordskyddade nätverk.

En sådan inrättad eller anlita mediecentral får tillgång till att ladda ner UR:s programutbud från UR:s tjänst

UR:s utbud i RADIO andel sändningsvolym per kanal:

UR:s utbud i TV andel sändningsvolym per kanal:

* Repriser samt syn- och teckenspråkstolkade versioner från SVT1 och SVT2 sänds i SVT24, motsvarande 1% av UR:s totala sändningsvolym.

och göra det tillgängligt i undervisningsverksamhet. Utöver programfiler och metadata finns undertexter för tv-program, lärarhandledningar och annat arbetsmaterial kopplat till programmen. I slutet av december 2016 fanns det cirka 19 000 program tillgängliga via UR:s slutna nätverk.

146 fristående skolor, 40 universitet och högskolor, 134 studieförbund och folkhögskolor samt samtliga 290 kommuner har avtal med UR och Copyswede för användning av utbudet i slutna nätverk.

Kungliga biblioteket ger via Libris tillgång till information om och länkar till UR-program som finns tillgängliga via nätverken.

5.6 Kärnverksamhet och kompletterande verksamhet

De medel som UR tilldelas ska användas för företagets kärnverksamhet, att producera och sända radio- och tv-program till allmänheten, samt till kompletterande verksamhet i syfte att utveckla och stödja kärnverksamheten och förbättra möjligheterna för allmänheten att tillgodogöra sig utbudet. Den kompletterande verksamheten ska utgå från och ha en tydlig koppling till kärnverksamheten (anslagsvillkor 2016).

Allmänheten tar idag inte enbart del av radio och tv genom traditionella sändningar utan via många fler plattformar och kanaler. Lyssnande och tittande på olika digitala plattformar blir allt vanligare, särskilt i de yngre åldersgrupperna.

Därmed har att "sända radio- och tv-program till allmänheten" fått en vidare betydelse och omfattar tillgängliggörande av radio och tv såväl i marknätet som på olika plattformar.

I anslagsvillkoren finns också angivet att UR ska delta i den tekniska utvecklingen av produktions- och distributionsteknik för radio och tv. För att nå tittarna är det nödvändigt att kärnverksamheten tillgängliggörs på olika plattformar.

Utifrån ovanstående resonemang anser UR att kärnverksamhet är:

- att producera program och att tillgängliggöra program på olika plattformar, såväl linjärt som icke-linjärt.

Följande verksamheter ingår därmed i kärnverksamheten:

- Produktion av program
- Sändningar av program i marknätet
- Sändningar av program online, direkt, simultant med sändning i marknät eller webbexklusivt
- Olika playtjänster där program som tidigare sänts i marknätet eller online finns tillgängliga för uppspelning

UR definierar kompletterande verksamhet som det arbete som görs i syfte att komplettera kärnverksamheten.

UR:s kompletterande verksamhet består av

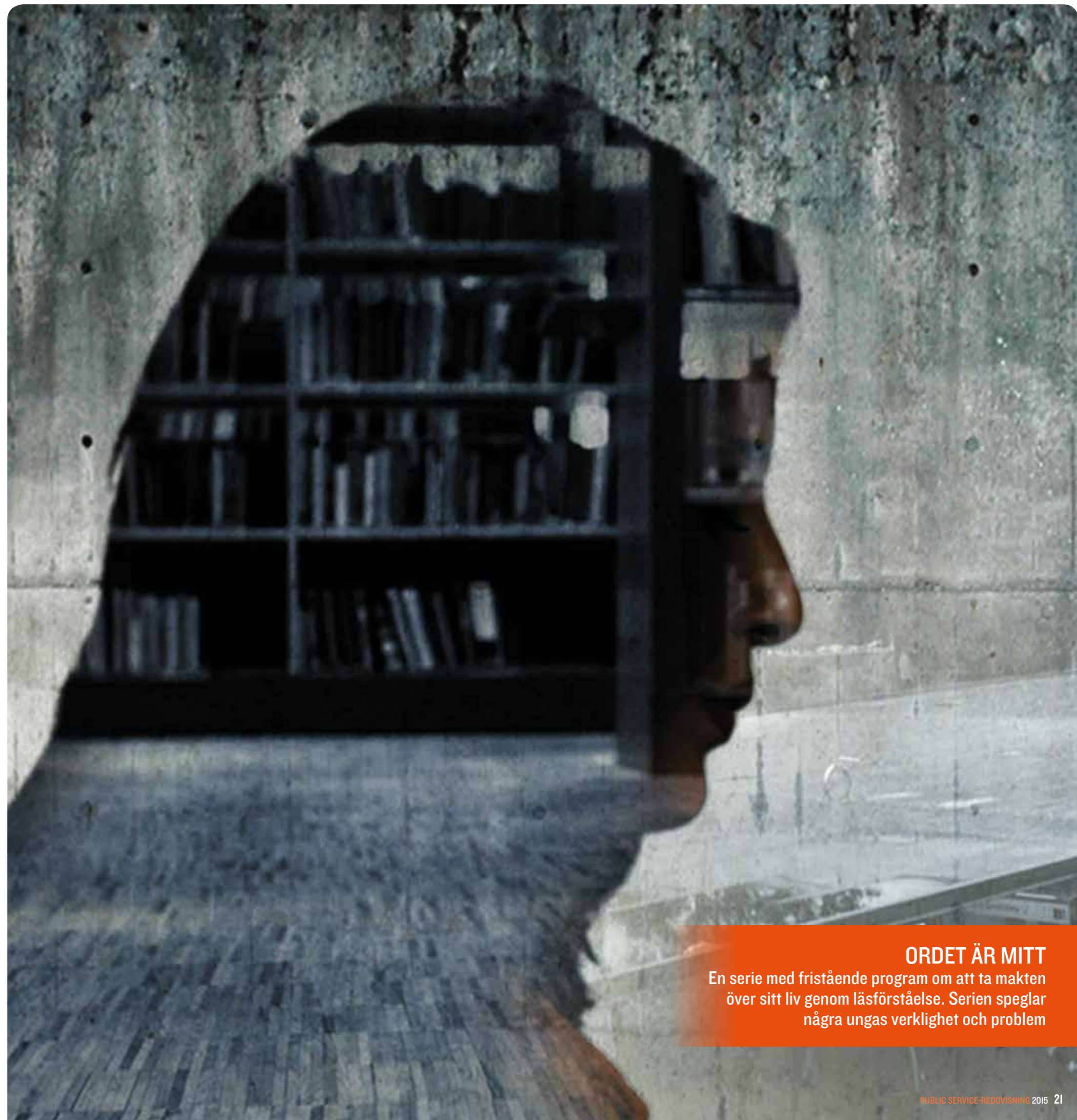
- pedagogiskt stödmaterial i form av exempelvis lärarhandledningar och övningsuppgifter
- text, ljud och bild som har koppling till och stödjer programmets användning, exempelvis lärare som i videoinslag berättar hur de använder och arbetar med UR-material eller spelliknande applikationer som syftar till att öka elevernas engagemang och förståelse.

UR:s kompletterande verksamhet är nära sammanlänkad med eller ingår som integrerade delar i produktionsarbete och produktionsbudget och går inte att skilja från kärnverksamheten.

Ofta kan information som samlas in för att producera ett program komma till nytta även när en lärarhandledning till samma program tas fram. På liknande sätt kan delar av ett program (kärnverksamhet) bearbetas för att användas i marknadsföring (kompletterande verksamhet). Olika produktioner resulterar i – och kräver – olika mycket kompletterande material. Det är näst intill omöjligt att identifiera och särredovisa kostnader för den kompletterande verksamheten från kärnverksamheten.

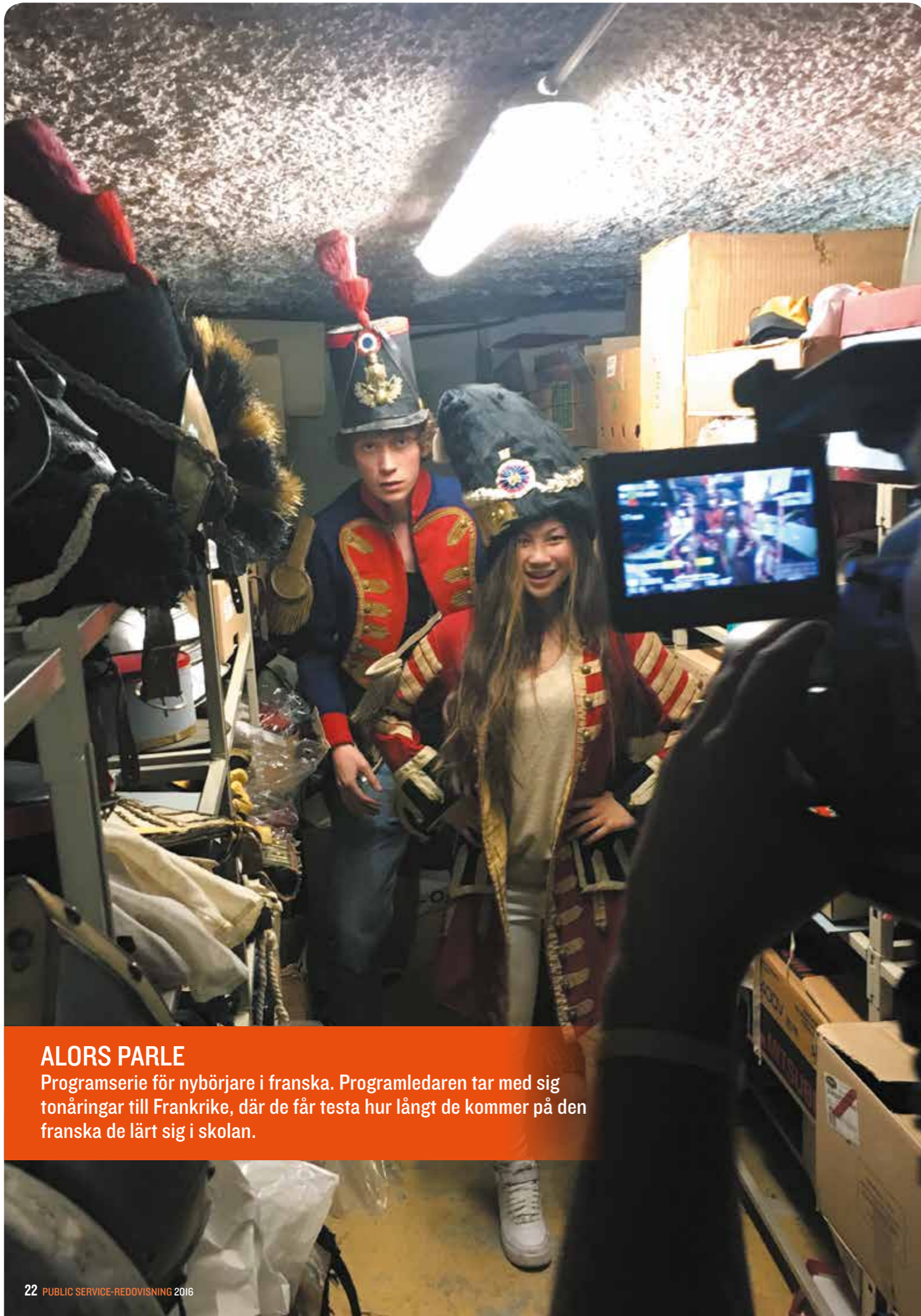
UR strävar emellertid efter att bibehålla god kontroll och balans mellan kärnverksamhet och kompletterande verksamhet. Den huvudsakliga verksamheten, en övervägande del av allt UR gör, är kärnverksamhet. God balans är enligt UR när kärnverksamhet är det dominerande i verksamheten, inte kompletterande verksamhet.

På UR arbetar de flesta större delen av sin tid med att producera eller tillgängliggöra program, alternativt med att stödja dem som har som huvudsaklig arbetsuppgift att producera eller tillgängliggöra program. UR kan därmed, utan att det exakt mäts i kronor, konstatera att en övervägande del av företagets resurser tydligt går till kärnverksamhet. UR bedömer att balansen mellan kärnverksamhet och kompletterande verksamhet är god.

ORDET ÄR MITT

En serie med fristående program om att ta makten över sitt liv genom läsförståelse. Serien speglar några ungas verklighet och problem

ALORS PARLE

Programserie för nybörjare i franska. Programledaren tar med sig tonåringar till Frankrike, där de får testa hur långt de kommer på den franska de lärt sig i skolan.

6 BREDDEN I UTBUDET

UR erbjuder ett brett utbud av utbildningsprogram både när det gäller utbildningsområden och ämnesinnehåll. Bredden i utbudet avspeglas också i olika distributionsvägar.

Format och innehåll i UR:s utbud är anpassat efter olika behov. Utbudet har en spridning i såväl utbildningsområden som ämnen. Bland de drygt 3 700 timmar som UR sånt 2016 är en tiondel radio och resten tv.

6.1 Utbildningsområden

Utbudet från UR för barn, unga och vuxna är inriktat på och indelat i olika utbildningsområden och utbildningsnivåer. Detta för att tydligare kunna kartlägga och anpassa programutbudet till de kunskapsmål, kunskapsbehov och pedagogiska behov som finns inom varje utbildningsområde.

I utbildningsområdet högskola ingår lärarutbildning och lärarfortbildning. Som yngre barn räknas förskola

och grundskola F-3, som äldre barn grundskola 4-6 medan unga räknas som grundskola 7-9 samt gymnasieskola. I tabell 6.1.1 redovisas hur sändningsvolymen i radio och tv fördelat sig 2014-2016.

När studieförbund och folkhögskola 2014 specificerades som utbildningsområde i UR:s sändningstillstånd inleddes en riktad satsning på produktion, vilket i tabell 6.1 visar sig i ökad sändningsvolym 2015 då ett flertal serier för studieförbund och folkhögskolor sändes i både radio och tv. Sådana satsningar på utbildningsstadier görs vanligtvis av UR under en sändningstillståndsperiod, också för att stärka det långsiktigt tillgängliga utbudet.

För utbildningsområdet studieförbund och folkhögskola liksom för grundskola 7-9 och gymnasiet (unga) samt nyanlända har UR under 2016 utökat det webbexklusiva utbudet för att bemöta målgruppernas önskemål om utbildningsutbud, enligt vad som framkommit i dialoger.

6.2 Fokus på barn och unga

Nära hälften av det som UR producerar och tillgängliggör är program för barn och unga, men av total sändningsvolym utgör barn- och ungdomsprogrammen endast 18 procent. Antalet program för barn och ungas utbildning är större än antalet program för högskola eller studieförbund och folkhögskola.

Eftersom program för barn och unga generellt är väsentligt kortare än program för vuxna ger jämförelse i antal program därför en mer rättvisande bild av hur redaktionellt arbete och kostnader fördelar sig i UR:s totala utbud.

Fokuset på barn och unga är naturligt då en majoritet av de som är i utbildning finns inom barn- och ungdomsskola. Omkring två miljoner elever finns inom förskola, fritidshem, skola och annan pedagogisk verksamhet. Skolan är en av samhällets mötesplatser för lärande, åsiktsbildning, informationsutbyte och bildning och är den kanske viktigaste platsen för såväl individuell som demokratisk utveckling.

ANTAL NYA RADIO- OCH TV-PROGRAM SOM UR HAR SÄNT 2016 FÖR OLIKA UTBILDNINGSTADIER

Tabell 6.1. Sändningsvolym i radio och tv per utbildningsområde 2014–2016 (timmar).

* Kategoriseringen ändrades 2014. Sända timmar 2014 och 2015 avser repriseringar.

	RADIO			TV		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Yngre barn	37	44	42	128	196	194
Äldre barn	24	27	39	76	99	105
Unga	85	40	65	262	259	225
Högskola	114	115	118	2 022	1 861	1 608
Studieförbund och folkhögskola	36	81	33	183	258	156
Folkbildning	61	46	95	1 344	1 012	1 043
Vuxenutbildning*	0	0	0	9	94	0
Totalt	357	353	392	4 024	3 779	3 331

Tabell 6.2. Sändningsvolym i radio och tv 2016 (timmar och procent) i jämförelse med programantal (antal sändningstillfällen och procent).

UTBILDNINGSMÅL	SÄNDNINGSVOLYM RADIO + TV	ANDEL	ANTAL PROGRAM RADIO + TV	ANDEL
Barn och unga	670	18 %	3 493	41 %
Högskola	1 726	46 %	2 937	34 %
Studieförbund och folkhögskola	189	5 %	360	4 %
Folkbildning	1 138	31 %	1 754	21 %
Totalsumma	3 723	100 %	8 544	100 %

6.3 Utbildningsprogram och folkbildande program

UR gör utbildningsprogram, det vill säga program för det formella utbildningsväsendet och för det organiserade lärandet inom folkbildningen, samt även allmänt folkbildande program. UR:s kunskapsutbud för utbildningen är folkbildning i traditionella sändningar i radio och tv. Utbudet definieras enligt följande:

- Utbildningsprogram utgår från ett identifierat pedagogiskt behov, i läroplan eller kursplan eller motsvarande, alternativt kartlagt i samverkan med utbildningsanordnare. Till utbildningsprogrammen kan handledning eller annat pedagogiskt stöd utvecklas.
- Ett allmänt folkbildande program har också pedagogiskt syfte, men har inte nödvändigtvis förankring i eller anknytning till utbildningens styrdokument.

6.4 Ämnesområden

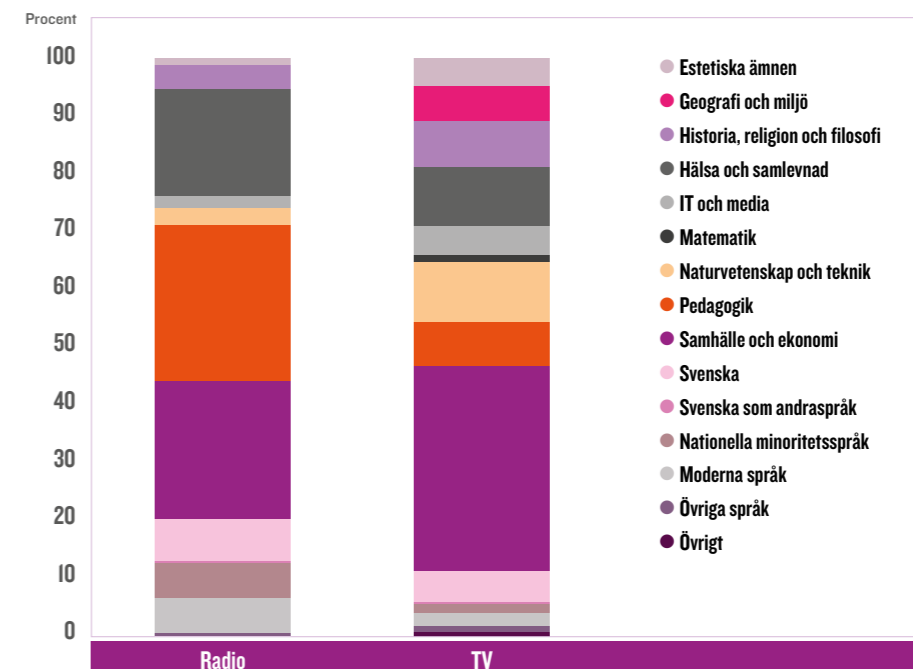
För att underlätta användning i utbildning delas programutbudet in enligt barn- och ungdomsskolans ämnen, kompletterat med vissa övergripande områden som till exempel pedagogik och värdegrundsfrågor.

Exempel på program inom pedagogik är radioserierna *Lärarrummet*, *Skolministeriet* och *Barnministeriet dokumentär*

Tabell 6.4.1. Ämnesfördelning i den totala sändningsvolymen i radio och tv 2016 (timmar).

ÄMNE	RADIO	TV
Estetiska ämnen	5	159
Geografi och miljö		204
Historia, religion och filosofi	16	268
Hälsa och samlevnad	72	337
IT och media	9	159
Matematik		45
Naturvetenskap och teknik	11	354
Pedagogik	105	244
Samhälle och ekonomi	95	1 180
Språk		
Svenska	27	178
Svenska som andraspråk	1	4
Nationella minoritetsspråk	23	60
Moderna språk	25	78
Övriga språk	2	30
Övrigt		31
Totalt	392	3 331

Diagram 6.4.2. Översikt ämnesfördelning i radio och tv 2016 (procent).

samt tv-serien *Lärabbet* och delar av programserien *UR Samtiden*.

Program inom kategorin värdegrund är exempelvis radioserien *Hårda ord* om barns värderingar i förhållande till kamrater, för grundskola F–3, samt tv-serien *Du är bäst* om vänskap, för förskolan.

Utöver indelning i skolämnen registrerar UR allt utbud enligt SAB, ett klassifikationssystem som används på många svenska folkbibliotek, skolbibliotek och forskningsbibliotek (förkortningen står för Sveriges Allmänna Biblioteksförening).

Ett program kan ha flera SAB-koder. Program som innehåller flera ämnen, som till exempel magasinprogrammet *Cirkuskiosken*, sorteras under ämneskategorin övrigt medan de enskilda inslagen i programmet SAB-klassificeras utifrån respektive programs innehåll.

En bidragande orsak till att relativt stor andel av sändningsutbudet i tv går in under ämnet samhälle och ekonomi är att inköpta dokumentärer ofta har ett brett ämnesanslag. Det slår igenom eftersom inköp utgör en stor andel av sändningsvolymen i Kunskapskanalen. På samma sätt har *UR Samtiden*, som sänds i samma kanal, många föreläsningar ämneskodade som samhälle.

När ämnesindelningen istället görs utifrån antal program blir fördelningen något annorlunda, andelen språk och estetiska ämnen blir större och andelen samhälle mindre.

6.5 Utbud på olika plattformar

UR:s radio- och tv-program publiceras även på UR Play och UR Skola. Det produceras även material enbart för webben vilket publiceras på UR Play, UR Skola och till viss del även på andra plattformar, exempelvis någon av UR:s Youtubekanaler, som kanalen *Tänk till*, där många klipp publiceras. Det är ett sätt att nå ut med UR-utbudet till äldre barn och unga, åldersgrupper där traditionellt lyssnande och tittande minskar.

UR har också bloggar där det kontinuerligt publiceras inlägg, videoklipp och poddar

Tabell 6.5.1. Webbexklusiv publicering på UR Play och UR Skola 2016 (timmar samt antal).

MÅLGRUPP	VOLYM (TIM)	ANTAL PROGRAM
Yngre barn	1	16
Äldre barn	1	12
Unga	41	340
Högskola	60	163
Studieförbund och folkhögskola	11	85
Folkbildning	12	59
Totalt	126	675

EN SÄLLSYNT OVANLIG DAG

En novellfilm där det sällsynta är normen och normen är det sällsynta.

7 SÄRSKILDA UPPDRAG OCH MÅLGRUPPER

7.1 Jämställdhet, mångfald och spegling

Jämställdhet, mångfald och spegling är vägledande för UR och genomsyrar hela verksamheten. UR:s utbud finns inom utbildningen och bryter rakt igenom filterbubblorna. Därför är målet att programmen, oavsett ämne, speglar hela Sverige och den variation som finns bland befolkningen.

UR:s utbud ska vara relevant för användaren. En förutsättning är att utbudet ger nytta och att användaren känner igen sig i utbudet.

I årets nyproduktioner har UR målmedvetet och strukturerat involverat representanter från målgrupperna i produktionerna. Målet är att öka identifikationen, öka trovärdigheten och kvalitetssäkra innehållet i utbudet. Referensgrupper, där erfarenhet och kompetens har matchats med projektets inriktning, har bidragit med värdefulla inspel och perspektiv. När det finns tillfälle rekryterar UR visstidsanställd produktionspersonal med liknande erfarenhet som målgruppen för det program som ska produceras.

Demokratiska värden, som alla människors lika värde och lika rättigheter, är en grundbult i UR:s verksamhet och ska enligt UR:s målsättning synas och märkas i det UR producerar och publicerar under året.

7.1.1 Jämställdhet

UR:s mål är att det bland anställda ska finnas en jämn balans mellan kvinnor och män, och att den balansen också ska finnas bland medverkande i det totala programutbudet.

Ett exempel är radio- och tv-serien *Retorikmatchen* där projektgruppen på ett medvetet sätt har arbetat för att säkerställa en jämn könsfördelning av medverkande barn genom hela serien. På samma sätt har redaktionerna för programserierna *Skolpojarna*, *Musikliv* och *Pop* och politik arbetat med genusperspektiv. I tv-serien *Lärlabbet* var ett av höstens teman genus med diskussioner mellan pedagogikforskare och gymnasielärare kring kön, undervisning och normer samt om hur skolan och lärarna har genusfrågor som en del i undervisningen.

7.1.2 Mångfald

Mångfaldsarbetet är också av högsta prioritet för att UR ska vara relevant för användarna. Under året har UR arbetat för att inkludera fler perspektiv och erfarenheter i produktionerna, vilket gett avtryck i utbudet.

Ett företagsövergripande projekt har inletts för att ytterligare ge drivkraft åt mångfaldsarbetet. Projektet ska utveckla, målsätta, systematisera och driva frågor som främjar att fler perspektiv är representerade i frågor om utbud, rekrytering, arbetsmiljö, utbildning och utveckling.

De tre public service-bolagen deltog

under 2016 i projektet *Sveriges Röster*, som är ett treårsprojekt där Fanzingo, Interactive Institute och Vinnova tillsammans med 22 gräsrotsorganisationer från hela landet arbetar för att få fler röster hörda i public service. Målgruppen är personer mellan 16 och 30 år som vanligtvis inte syns i media. Syftet är dels att öka inkludering och delaktighet i public service, dels att lära målgruppen hur man producerar radio-, tv- och webbproduktioner i public service. Under en sommarvecka anordnade UR en workshop för ett antal unga i nätverket för att tillsammans med UR-personal testa, experimentera och förverkliga idéer i ljud och bild.

Under 2016 har de nordiska public service-bolagen fortsatt med nätverket *Nordic Public Service Diversity Group* för dem som arbetar med strategiska mångfaldsfrågor inom de olika bolagen. Syftet är att genom möten och kontakter dela erfarenheter, inspirera och stärka varandra i det strategiska mångfaldsarbetet, men också att stödja varandra i utmaningar som public service-bolagen står inför.

7.1.3 Spegling

UR gör utbildningsprogram för alla utbildningsstadierna, från barn till vuxna. Drygt två miljoner barn från förskolan till gymnasiet med olika förutsättningar, erfarenheter och bakgrunder är potentiella användare av UR:s program.

I grundskolan är en fjärdedel av eleverna berättigade till modersmåls-

FÖR ATT JAG ÄLSKAR HENNE

undervisning. Nära var tionde elev får undervisning i svenska som andraspråk. Många barn och ungdomar lever med rasism, sexism och diskriminering som en del av vardagen.

Mångfald, inkludering och spegling i programproduktionen är av central betydelse för lärandet. Forskningen visar att hög igenkänningsfaktor gör det lättare för elever att ta till sig kunskaper¹.

UR:s uppdrag är att göra utbildningsprogram för alla och att spegla hela Sverige. Därför arbetar UR med speglingsuppdraget i alla dess dimensioner. Genom nära samverkan med målgrupperna kan UR utveckla program med ett innehåll som de kan känna igen sig i.

7.1.4 Tolkning av uppdraget

UR:s definition på vad det innebär att programverksamheten som helhet drivs ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv samt speglar hela landet och den variation som finns i befolkningen är att UR

- tar hänsyn till mänskliga rättigheter
- alltid eftersträvar delaktighet och inkludering
- eftersträvar en jämn könsfördelning mellan kvinnor och män
- eftersträvar att undvika framställningar som stärker stereotypa föreställningar.

Målet är att UR ska erbjuda ett utbud som är identitetsstärkande och ger lärande, det vill säga att användarna känner igen sig i UR:s produktioner och upplever att de utvecklar sin kunskap om andra i samhället.

7.1.5 Metoder

UR har ett kontinuerligt internt kunskapsdelande i frågor kring jämställdhet, mångfald och spegling i syfte att kunna göra nödvändiga och medvetna val om vilka som tillåts att vara berättarna, vilka som synliggörs och i vilka roller i produktionerna.

Redaktionerna håller mångfaldsdiskussionerna levande på olika sätt. Öppna och kontinuerligt kompetenshöjande seminarie- och föreläsningsserier hålls regelbundet.

Inbjudna föreläsare och workshopledare har under 2016 exempelvis haft teman som hur man kan upptäcka och därmed undvika stereotypisering. Det har också varit möten med olika grupper i samhället som upplever sig osynliggjorda i media, exempelvis personer med psykiska och fysiska funktionsnedsättningar, transpersoner och afrosvenskar.

Programredaktionerna har haft separata diskussioner med mångfaldstema utifrån kön, stereotyper och inkludering/representation.

Det finns en checklista som stöd för det redaktionella arbetet och för att uppmärksamma och medvetandegöra vilka val som görs, vilka perspektiv och roller som synliggörs i produktionerna.

UR producerar program både med och om olika grupper som vanligtvis är underrepresenterade i media. Relevansen säkerställs med hjälp av dialoger, nätverksarbete och inkludering i programprocessen, exempelvis med referensgrupper som sakkunnigt följer framtagandet av programinnehålls fakta. UR försöker anställa personal

med olika kunskap, perspektiv på och erfarenhet av produktionernas ämnesinriktning.

7.1.6 Internt och externt arbete

UR:s inköpsfunktion (UR International) har regelbundet bjudit in medarbetarna till öppna lunchvisningar av dokumentärer om jämställdhet, mångfald och spegling med fokus på demokratiska värden.

UR har presenterat utbudet av dokumentärer på *Mänskliga rättighetsdagarna* i Malmö. Filmvisning, information och tips om UR:s utbud i svenska för invandrare, svenska som andraspråk samt program som handlar om exempelvis autism, adhd, och nationella minoriteter väckte ett stort intresse.

På liknande sätt har UR samverkat med Kulturhuset i Stockholm kring biovisningar och diskussioner med inbjudna experter kring demokrati- och mänskliga rättighetsfrågor.

I samband med Pridefestivaler har UR haft samverkan med arrangörer på olika orter i västra Sverige med premiärer, tematiska satsningar och sociala medie-aktiviteter. Genom detta har UR byggt upp ett brett utbud av dokumentärer som kan användas i olika undervisningssituationer.

7.1.7 Programexempel

Under 2016 har UR sänt program med olika perspektiv, infallsvinklar och medverkande för att användarna ska känna igen sig och få tillfälle att utveckla sin kunskap om andra i samhället. UR har medvetet eftersträvat att undvika stereotypa framställningar.

DU ÄR BÄST

Som exempel på programproduktioner där redaktionerna aktivt arbetat utanför storstadsregionerna med inkludering och representation eller på annat sätt har ett normbreddande perspektiv kan nämnas:

Du är bäst (tv)

Programserie om och med barn i femårsåldern som berättar om sina bästa kompisar, hur de har löst problem som dykt upp i deras vänskap, om vad som gör dem lika och olika och vad det är som gör deras vänskap så speciell. Målgrupp: förskola.

Vem bor i mormors hus? (tv) – en språkutvecklande tv-serie på teckenspråk som vänder sig till yngre barn. Valet av medverkande är noga övervägt ur ett speglings- och jämställdhetsperspektiv. Målgrupp: grundskola F-3.

En sällsynt vanlig dag (tv) – en novellfilm med omvänd stereotypisering, en tvärtom-värld där det sällsynta är det vanliga. Berättelsen skapades utifrån erfarenheter hos personer med normbrytande funktionalitet. I filmen synliggörs attityder och fördomar. Målgrupp: grundskola 7-9.

Lagom mycket finsk (tv) och *Tänk till: Melanin* är tv-serier som syftar till att nå unga genom att skapa igenkännande i frågor om identitet och vardagsupplevelser. Genom att serierna är producerade tillsammans med respektive målgrupp har serierna fått trovärdighet och många användare bland unga sve- rige- och afrosvenskar. Målgrupp: folkbildning respektive grundskola 7-9.

UR Samtiden samt *UR International* (tv) har i hela sin produktion och sändning ett medvetet förhållningssätt att stärka UR:s mångfaldsmål med identifikation och lärande. Det innebär att inköpta dokumentärer och de inspelade seminarier och konferenser UR väljer att sända är mycket medvetet valda utifrån ett mångfalds- och speglingsperspektiv.

7.1.8 Resultat

Jämställdhet, mångfald och spegling har under 2016 genomsyrat UR:s verksamhet och programutbud och ingått i diskussioner kring urval, planering av inköp, produktion, samverkan, marknadsföring och användarinriktade aktiviteter.

Könsfördelningen bland anställda är förhållandevis jämn och under 2016 har mångfalden bland medarbetarna ökat. UR har i en rad produktioner, till exempel de som beskrivits ovan, haft fokus på jämställdhet, mångfald och spegling. I inköp och övrigt utbud som sänts har UR medvetet eftersträvat att välja medverkande, miljöer, berättande, tilltal och ämnen utifrån ett inkluderande synsätt och likabehandling.

Forskare vid Lunds universitet undersöker jämställdhet, mångfald och spegling i UR:s hela programutbud under två perioder per år. Forskarna kartlägger antal representerade personer ur ett lyssnar- och tittarperspektiv. Undersökningen ses som ett komplement till andra åtgärder och undersökningar. De faktorer som identifieras är bland annat kön, etnicitet, nationellt minoritetsspråk, teckenspråk, ålder och språk. De medverkandes roller kartläggs också i undersökningen.

När det gäller mångfalden av med-

verkande i utbudet visar mätningen från Lunds universitet att nivåerna är relativt stabila och kan tyckas relativt låga i förhållande till mångfalden i samhället. Men man ska i sammanhanget komma ihåg att det är vad som vid en kort genomgång hörs eller syns i programmen som registreras. Mångfalden kan vara större än den som syns.

Fördelningen mellan kvinnor och män håller sig på en jämn nivå. Rollen "expert" var i 2016 års mätning mer frekvent bland kvinnor än bland män i UR-programmen. I det undersökta programutbudet förekom 46 procent kvinnor.

Bland UR:s tillsvidareanställda 2016 (220 personer) var könsfördelningen 58 procent kvinnor och 42 procent män. I den attitydundersökning som UR varje år genomför visar resultatet att andelen lärare i alla stadier som anser att UR:s utbud speglar åsikter och perspektiv som de känner igen sig i har ökat från 56 till 64 procent. Andelen som anser att UR:s utbud ger utrymme för olika åsikter och perspektiv har också ökat (från 60 till 63 procent) från 2015 till 2016. Bland de som regelbundet använder UR anser tre fjärdedelar av lärarna att UR:s utbud speglar hela befolkningen. Bland allmänhet och föräldrar är det något lägre, knappt hälften.

Sammanfattningsvis anser UR att bolaget 2016 har uppfyllt sändningstillståndets reglering om att programverksamheten som helhet ska bedrivas utifrån ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv och att UR:s utbud speglar förhållanden i hela landet och den variation som finns i befolkningen.

1. John A. C. Hattie: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement, 2009

BANTA PÅ JAPANSKA

7.2 Nyheter och samhällsbevakning

UR kompletterar och breddar den nyheter rapportering och samhällsbevakning som övriga public service bidrar med. Där Sveriges Radio och SVT agerar snabbt för att leverera nyheter erbjuder UR komplement och fördjupning som kan användas i undervisningen.

UR följer olika sociala medier-grupper för att se vad lärare utifrån nyhetsflödet efterfrågar. På UR Skolas Facebook-sida och på webbplatsen UR Skola tipsas lärare om UR:s program som i undervisning kan användas som komplement till aktuella samhällshändelser. Det kan handla om såväl nya som äldre program. I samband med det amerikanska valet i november 2016 lyfte UR fram hur lärare kunde använda *Lilla Aktuellt skola* för att i klassrummet diskutera vidare kring nyheter. Programmet är speciellt riktat till årskurs 4–6.

Fejksajter och falska nyheter blev en stor fråga under det amerikanska presidentvalet. UR tipsade om serien *Källkritik* med tillhörande arbetsblad, för lärare som arbetar med källkritik i årskurs 7–9.

UR har i flera år arbetat med att ta fram ett utbud som kan tillgodose utbildningens behov inom området källkritik och medie- och informationskunnighet. UR tipsade lärare om detta utbud bland annat genom en videofilm på bloggen *UR_Pedagogerna*.

Musikhjälpen, som varje år samlar in pengar till Radiohjälpen, hade 2016

temat *Barn i krig har rätt att gå i skolan*. På UR Skola och på UR Skolas Facebook-sida tipsade UR om hur lärare i samhällskunskap kunde ta upp svåra frågor kring migration och asylrätt, med hjälp av barns egna historier i tv-serien *Barnens flykt*. Målgrupp: grundskolan 4–6.

Några veckor innan tillkännagivandet av Nobelpristagarna lyfte UR via UR Skola och UR Skolas Facebook-sida fram *Människor för ändring*, för lärare i samhällskunskap i grundskolans årskurser 4–6.

Nyhetsutbudet för barn redovisas i kapitel 7.4.3.

7.3 Kultur

En stor del av UR:s programutbud är program som visar på olika kulturella uttryck. Genom programmen speglas den variation av kulturer som finns i Sverige och världen och bredden i innehållet bjuder på nya insikter och kunskaper.

I UR:s utbud finns ett stort antal program som speglar kultur i olika sammanhang. Man får möta människor som är bärare av olika kulturuttryck samt se kulturen som en del av samhället i stort. I utbudet finns program för alla målgrupper med innehåll som informerar och speglar samt inbjuder till engagemang och fördjupning. Detta gäller oavsett om programmen är utlägg, inköp, samproduktioner eller egna produktioner.

Här är några exempel som tydligt visualiserar kultur i programmen:

Bråkorkestern (radio)

Ett musikaliskt radioäventyr genom olika musikstilar för barn i förskoleåldern. Målgrupp: förskola.

Högtider (radio)

Radioserie om judiska traditioner med musiken som hör till på hebreiska, jiddisch och ladino (judisk spanska). Målgrupp: grundskola F–3.

Världens bästa berättelser (radio)

Radiodramaserie med tidlösa sagor och historier. Målgrupp: grundskola 4–6.

Kortfilmsklubben (tv)

Kortfilmer på olika språk tänkta att fungera i språkundervisningen. Engelska, japanska och kinesiska, målgrupp:

grundskola 7–9. Spanska, franska och tyska, målgrupp: gymnasieskola.

Scenerna som förändrade filmen (tv)

I tv-serien behandlas västvärldens filmhistoria, med fokus på utvecklingen efter andra världskriget. Målgrupp: studieförbund och folkhögskola.

Lärarrummet (radio) sände bland annat ett program om hur nyanlända vuxna lär sig svenska med hjälp av musik och sång. Målgrupp: högskola.

Lärlabbet (tv) sände tre avsnitt som handlar om estetik och lärande. Målgrupp: högskola.

Barnministeriet dokumentär (radio) sände bland annat ett radioprogram om graffiti. Målgrupp: folkbildning.

Banta på japanska (tv)

En australisk tv-kändis får under två veckors tid lära sig om japansk matlagning. Målgrupp: folkbildning.

Kate Humble lever med nomader (tv)

Möten med olika nomadiska folk i Nepal, Sibirien och Mongoliet. Målgrupp: folkbildning.

Konstens dolda kraft

Tv-serie och Nordvisionssamarbete som visar hur professionella konstnärer kan använda sina konstmetoder för att förbättra människors liv. Målgrupp: högskola.

UR Samtiden har sänt ett stort antal föreläsningar, från exempelvis Barnboksprovning, Bokmässan, Internationella seriefestivalen, Polarpriset, Stockholm Literature och Världsröstdagen. Målgrupp: högskola.

Dramaturgipodden sände ett avsnitt om hur dramaturgi och berättarteknik fungerar i olika medier. Målgrupp: studieförbund och folkhögskola.

Harrisons historiepodd

Historikerna och makarna Harrison berättar från en rundresa i Sverige om historiska föremål. Målgrupp: studieförbund och folkhögskola.

7.4 Barn och unga

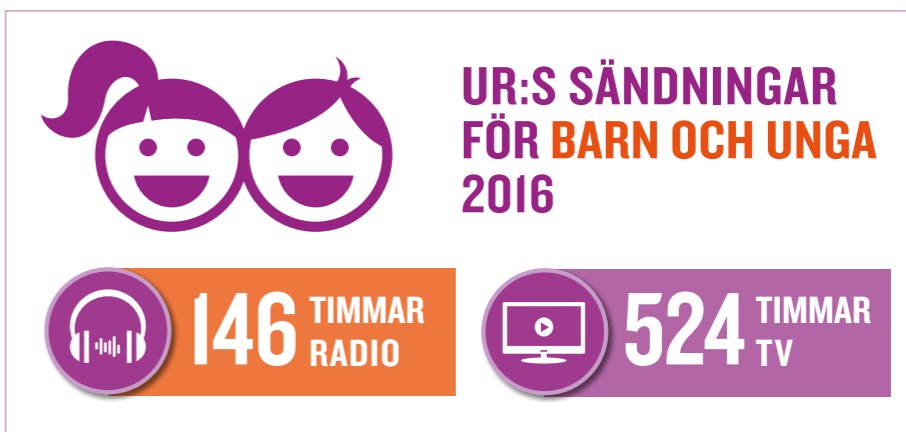
UR erbjuder ett varierat utbud av utbildningsprogram för barn och unga. I utvecklingen av produktionerna involveras pedagoger, barn och deras föräldrar samt experter. Syftet är att ytterligare förbättra och utveckla utbudet, både ämnesmässigt och didaktiskt, och säkerställa att det i alla avseenden passar målgruppens behov och villkor. UR:s produktion och distribution utgår från behov inom olika utbildningsstadier och i samhället, och utarbetas i samverkan med målgrupperna. Totalt sände UR 670 timmar för barn och unga i radio och tv under 2016 (146 timmar radio och 524 timmar tv), samt publicerade material på internet. Hur sändningarna för barn och unga 2016 fördelade sig på radio, tv och webbexklusiv publicering framgår av nedanstående tabell. Det pedagogiska perspektivet styr både ämnesval och sättet att producera. Produktionerna anpassas till den tänkta användningen i utbildningen samt till målgruppens behov och villkor. Formen i programmen ska kunna främja olika aspekter av lärande.

Exempelvis kan ett program för personer med hörselnedsättning anpassas så att det också passar inläring för elever med kognitiv funktionsnedsättning.

Ett viktigt mål för UR är att bidra till att alla barn och unga får förutsättningar för att nå kunskapsmålen i grundskolan och gymnasiet. UR skapar förutsättningar och är till för alla, inte bara elever som riskerar att inte nå sina mål, utan även för de som klarar målen och vill nå högre.

7.4.1 Barn

Programmen för barn utgår från den syn på lärande och de kunskapskrav och grundläggande värden som läroplanerna

beskriver. Det handlar om att möta kunskapsbehoven, men även kursplanernas centrala innehåll samt kunskapskrav. Dessutom ska programmen möta behov utifrån läroplanernas inledande kapitel om normer och värden samt elevhälsa – psykisk och fysisk.

Programmen ska både engagera och stödja inläringen. Begrepp inom olika skolämnen introduceras och de frågor som tas upp grundar sig i barns nyfikenhet på hur världen hänger ihop och fungerar.

Utöver att knyta an till läroplanen speglar programmen vår samtids viktiga frågor: medie- och informationskunnighet (MIK), digitalisering och migration. Därför finns till exempel tv-serier om nätmobbning, radioberättelser om barns flykt och tv-program som visualiserar vad programmering innebär i praktiken.

Exempel på program för yngre barn:

Vem vet vad? (radio) är en programserie som undersöker fysikaliska fenomen. Här grundläggs begrepp som friktion, gravitation, eko och magnetism med hjälp av vardagliga situationer. Målgrupp: grundskola F–3.

Programmera mera (tv) förklarar grunderna i programmering genom konkreta exempel i vardagen. Till serien finns

tio korta tv-avsnitt och lärarhandledning som ger tips om hur filmerna kan användas i teknik, idrott och hälsa, samhällsorientering och svenska. Målgrupp: grundskola F–3.

Exempel på program för äldre barn:

Min skola mitt i kriget (tv, webbexklusivt) är barns egna berättelser om hur skolgången påverkas av krig och konflikter. Serien ingick i samarbetet med Sveriges Radios Musikhjälpen. Målgrupp: grundskola 4–6. Det finns även en webbexklusiv version för grundskola 7–9.

Retorikmatchen 2016 (tv) är en tävling i retorik för sjätteklassare från hela landet. I tävlingsgrenarna ingår talskrivande, hyllningstal och argumentation. Målgrupp: grundskola 4–6.

7.4.2 Unga

De senaste årens rapporter om ökade betygsskillnader i Sverige gör att det blir än viktigare att värna om likvärdighet inom utbildningen och ge alla elever förutsättningar för att nå kunskapskraven. Motivation, självkänsla, studieteknik och inte minst läsförståelse är viktigt för skolarbetet. UR har i flera år satsat på att bidra till att barn lär sig läsa.

Tabell 7.4.1. Radio- och tv- och webbexklusiva sändningar 2016 för barn och unga (timmar).

2016	SÄNDNINGSVOLYM RADIO	TV	WEBBEXKUSIVT	TOTALT
Yngre barn	42	194	1	237
Äldre barn	39	105	1	145
Unga	65	225	41	331
Totalt	146	524	43	713

INDELNING	ÅLDRAR	UTBILDNINGSTADIUM
Yngre barn	0–9 år	förskola, grundskola F–3
Äldre barn	9–12 år	grundskola 4–6
Unga	12–19 år	grundskola 7–9, gymnasieskola

Tabell 7.4.1. Radio- och tv-sändningar 2016 för yngre barn fördelade på ämnen (timmar).

ÄMNE	RADIO	TV
Estetiska ämnen	5	3
Historia, religion och filosofi	2	5
Hälsa och samlevnad	3	9
IT och media	1	6
Matematik		23
Naturvetenskap och teknik	3	39
Samhälle och ekonomi	1	15
Språk		
Svenska	11	29
Svenska som andraspråk	1	
Nationella minoritetsspråk	10	28
Moderna språk	3	10
Övriga språk	2	7
Övrigt		20
Totalt	42	194

Tabell 7.4.2. Radio- och tv-sändningar 2016 för äldre barn fördelade på ämnen (timmar).

ÄMNE	RADIO	TV
Geografi och miljö		8
Historia, religion och filosofi	4	4
Hälsa och samlevnad		3
Matematik		6
Naturvetenskap och teknik		13
Samhälle och ekonomi	12	28
Språk		
Svenska	16	25
Nationella minoritetsspråk	5	5
Moderna språk	2	11
Övriga språk		2
Totalt	39	105

Tabell 7.4.3. Radio- och tv-sändningar 2016 för unga fördelade på ämnen (timmar).

ÄMNE	RADIO	TV
Estetiska ämnen		15
Historia, religion och filosofi	7	8
Hälsa och samlevnad	19	19
IT och media		15
Matematik		2
Naturvetenskap och teknik		32
Pedagogik		19
Samhälle och ekonomi	10	37
Språk		
Svenska		7
Nationella minoritetsspråk	9	5
Moderna språk	20	50
Övriga språk		16
Totalt	65	225

Under 2016 har fokus varit att motivera unga människor till läsning genom att lyfta vikten av läsförståelse i flera programserier. Utgångspunkten är att den som förstår text kan tillvarata sina rättigheter och skyldigheter och delta i en demokrati på lika villkor. Den som inte tillhör normen behöver förhålla sig till ett utanförskap som kan riskera tillträde till demokratin på lika villkor.

Exempel på program för unga

Tänk till: Melanin (tv) handlar om vem som syns i media och på vilket sätt olika personer gestaltas. Med unga afrosvenskar berättelser i centrum är syftet att ge verktyg att bemöta stereotypisering, rasism och känslor av utanförskap. Målgrupp: grundskola 7–9.

I novellfilmen *En sällsynt vanlig dag* (tv) blir det sällsynta normen och normen det sällsynta. Personer utan normbrytande funktionsskillnad utsätts i filmen för samma bemötande som många personer med normbrytande funktionskillnader drabbas av i verkligheten. Målgrupp: grundskola 7–9.

Ordet är mitt (tv) berättar i varje avsnitt om hur en ung människa har tagit makten över sitt liv genom läsförståelse. Målgrupp: gymnasieskola.

7.4.3 Nyheter och fakta

UR sänder *Lilla aktuellt skola* och *Lilla aktuellt teckenspråk* som många skolor har som ett regelbundet inslag i undervisningen.

Barn och unga behöver lära sig söka, granska, värdera och använda medier för att kunna göra sin röst hörd. Internet är visserligen inte ett nytt medium för barn och unga, men de behöver tillägna sig förmågan att källkritiskt granska den information som sköljer över oss alla. MIK, medie- och informationskunnighet, är ett ämnesområde som UR prioriterar och som bidrar till barns och ungas lärande och fördjupade förståelse för medier.

UR:s utbud inom MIK syftar till att barn och unga ska kunna öka sin förståelse för komplexa frågor samt utveckla ett kritiskt tänkande som stärker förmågan att bilda sig en egen uppfattning. Under året har UR sänt sammanlagt 29 timmar nyheter för barn och unga, fördelat på radio och tv enligt tabell 7.4.4.

Exempel på nyhetsprogram för barn

Lilla aktuellt skola (tv) är nyheter för barn och ungdomar, särskilt de som tittar i klassrummet. Programserien är ett samarbete mellan UR och SVT. Målgrupp: grundskola 4–6.

Lilla aktuellt teckenspråk (tv) är en UR-produktion som vänder sig särskilt till döva barn och unga som tittar i klassrummet. Målgrupp: grundskola 4–6.

Newsreel (radio) är nyheter på engelska om politik, sport och musik. Serien finns i två svårighetsnivåer, för mellanstadiet respektive högstadiet. Målgrupp: grundskola 4–6 och grundskola 7–9.

Exempel på nyhetsprogram för unga

Nouvelles en Français (radio) är korta nyheter om politik, sociala frågor, kultur och nöjen producerade på franska i Paris. Programserien finns i två svårighetsnivåer. Målgrupp: grundskola 7–9 respektive gymnasieskola.

¿Qué pasa? (radio) är nyhetsprogram i två olika språknivåer från den spanskspråkiga världen om sport, politik, kultur och samhälle. Målgrupp: grundskola 7–9 respektive gymnasieskola.

Nachrichten auf Deutsch (radio) är nyheter från de tyskspråkiga länderna. Sänds i två svårighetsnivåer. Målgrupp: grundskola 7–9 respektive gymnasieskola.

Exempel på faktaprogram för barn

Amanda längtar (tv) är en serie som speglar Sveriges natur från norr till söder. Målgrupp: förskola.

Hur vet du det? (tv) är en serie som lär ut de fem källkritiska frågorna vem, vad, varför, när och hur. De olika avsnitten handlar bland annat om hur man vet vad som är sant, om en källa på nätet är pålitlig och om man får använda bilder på nätet. Målgrupp: grundskola F–3.

Varmt, kallt och mittemellan är tv-program som beskriver vad som utmärker varje årstid meteorologiskt och biologiskt. Målgrupp: grundskola F–3.

Totalt globalt är en tv-serie som grundar sig i de hållbarhetsmål världens länder enats om enligt FN:s agenda 2030. Forskare och sakkunniga medverkar i en fiktiv frågesport. Målgrupp: grundskola 4–6.

LILLA AKTUELLT TECKENSPRÅK

Exempel på faktaprogram för unga

Forskare för framtiden har som tv-serie två syften: att inspirera om forskningens innehåll och att skapa förebilder. Målgrupp: gymnasieskola.

7.4.4 Kulturella och konstnärliga upplevelser för barn och unga

Genom UR:s sändningar 2016 har barn och unga kunnat ta del av teater, musik, berättelser och folkkultur.

Tolkning av uppdraget

UR:s definition av program som på barns och ungas egna villkor förmedlar kulturella och konstnärliga upplevelser är

- Programproduktioner där UR i allt från planering till produktion och distribution väljer att sätta barns och ungas perspektiv, behov och kunskapsnivå i fokus.
- Program som ger upplevelser genom exempelvis musik, litteratur, film, teater eller folkkultur.
- Program som erbjuder berättande utifrån olika former till exempel bildspråk och ljudbilder, musik och litterära verk.

Tabell 7.4.4. Nyheter för barn och unga 2016 i radio och tv (sända timmar).

MÅLGRUPP	RADIO	TV	TOTALT
Barn	2	16	18
Unga	11	0	11
Totalt	13	16	29

Exempel på program för barn som gett kulturella och konstnärliga upplevelser

Bråkorkestern (radio) – en introduktion till olika musikstilar, som klassisk musik, country, pop, jazz och rock, för barn. Målgrupp: förskola.

Tripp, Trapp, Träd (radio) – en serie för barn med specialskrivna sagor av välkända barnboksförfattare och debutanter. Målgrupp: förskola.

Djurlåtar (radio) – program med låtar som handlar om djurens egenskaper. Målgrupp: förskola.

Bygg din dröm (radio) – barn berättar om sina bästa uppfinningar och idéer. Målgrupp: grundskola F–3.

Högtider (radio) – om traditioner och musik inom olika religioner. Barn får följa med och fira ortodox påsk, eritreanskt bröllop och de hinduiska högtiderna Holi och Ugadi. Målgrupp: grundskola F–3.

Tabell 7.4.5. Andelen egenproduktion av all nyproduktion för barn och unga 2016 (timmar).

	RADIO TOTAL NYPRODUKTION	VARAV EGENPRODUKTION RADIO	TV TOTAL NYPRODUKTION	VARAV EGENPRODUKTION TV
Barn	42	42	89	77
Unga	42	40	47	32
Totalt	84	82	136	109

Barnradions bokpris (radio) är en serie producerad i samarbete med Sveriges Radio. Unga läsare utser vinnare av Barnradions bokpris 2016. Målgrupp: grundskola 4–6.

Skeppet Cambria (radio) – om en ungan från nyanländ flicka som får höra om slaveri, rasism och människorätt från ett annat århundrade. Målgrupp: grundskola 4–6.

Exempel på program för unga som gett kulturella och konstnärliga upplevelser

Kortfilmsklubben (tv) presenterar ett stort utbud av språkstärkande filmer på en mängd olika språk. Programmen, som är tänkta att användas i språkundervisning, är inga traditionella språkprogram utan har ett varierande innehåll som handlar om människor, livet, döden, kärlek, konflikter, sex, rätt och fel. På UR Skola kan den som tittar välja mellan textning på talat språk, på svenska eller ta bort undertexten helt. Målgrupp: grundskola 7–9 och gymnasieskola.

Musikalisk resa i Finland (radio) En programserie med finska artister från olika musikgenrer där musik varvas med artisternas levnadsberättelser. Målgrupp: grundskola 7–9.

Dream business (tv)

En filmad teaterföreställning där ungdomar får ta del av en upprörande och berörande berättelse om människohandel. Målgrupp: gymnasieskola.

7.4.5 Nyproduktion och egenproduktion

UR sänder en omfattande egenproduktion för barn och unga. Tabellen 7.4.5 visar volymerna för 2016.

I egenproduktion ingår även samproduktioner och produktionsutlägg.

GYMNASIEÅNGEST

7.4.6 Utveckling av programverksamheten för äldre barn och unga

Att nå äldre barn och unga som i allt mindre utsträckning lyssnar och tittar på traditionella sändningar i radio och tv är en utmaning. Ett sätt är att skapa identifikation, ett annat är att erbjuda programmen på en plattform där unga redan befinner sig.

I sändningstillståndet står att UR särskilt ska utveckla programverksamheten för äldre barn och unga. Detta har UR definierat som att kontinuerligt och målmedvetet arbeta med att utforska och kartlägga behov, medievänor, villkor och drivkrafter hos äldre barn och unga och att utifrån det utveckla programformat som

- motsvarar de behov målgruppen har i utbildnings-, livs- och samhällsfrågor.
- når målgruppen i och utanför skolan och på olika plattformar (så att de tittar/lyssnar/lär).

Att utveckla handlar om kvalitet och inte kvantitet. Utveckla är enligt UR inte detsamma som att öka i volym, och uppfyllandet av villkoret kan därför inte beskrivas med hjälp av en indikator utan enbart genom att beskriva arbetet med att utveckla programverksamheten för barn och unga.

Ett utvecklingsprojekt är programkonceptet *Tänk till* (radio och tv) som utgår ifrån ungas livsvillkor. Programin-

nehåll formas och testas i dialog med unga, liksom format och distributionsform. Det har handlat om att bygga förtroende och gehör hos de äldre barnen och de unga. De flesta programmen publiceras på Youtube-kanalen *Tänk till*, där träffen i målgruppen är som högst, enligt mätningar. Delar av programserien har också sänts i radio och tv.

Under 2016 sändes radio- och tv-serien *Tänk till snackar stress* om ungas oro och stress kring framtiden, om sömnproblem, panikångest, oförstående föräldrar och stressen av en till synes perfekt verklighet i sociala medier och hur man kan hantera den. Programavsnitten sändes i olika kanaler, på Youtube och i Sveriges Radio. Stress är den främsta orsaken till psykisk ohälsa i den här åldern. Och psykisk ohälsa hänger i sin tur ihop med försämrade skolprestationer. Målgrupp: grundskola 7–9.

Att programmen finns online är en förutsättning för att nå ungdomar. Arbetet med *Tänk till* har haft fokus på att vara delbart och attraktivt. UR har också anlitat ungdomar som har många följare i sociala medier som har kunnat sprida programmen vidare.

Förstå kunskapskraven, ett programprojekt som inleddes redan 2015, har genomgått flera dimensioner av kvalitetsgranskning bland lärare och experter, Skolverkets undervisningsråd samt bland elever. Under 2016 har tre nya

filmer utvecklats baserade på generella kunskapskrav och kopplade till konkreta exempel i ämnena kemi, teknik och svenska (källkritik). Målgrupp: grundskola 4–9 (7–9 är huvudmålgrupp).

I kemi beskrivs metoder för att arbeta med vetenskapliga frågeställningar och formulera frågor som det går att undersöka. I teknik beskrivs en designprocess där man stegvis arbetar fram lösningar.

I svenska/källkritik utgår produktionen från ett ökat samhällsbehov av källkritisk medvetenhet.

Programserien *Orka plugga* (tv) är ett annat exempel på programutveckling för äldre barn och unga, som möter deras behov av hjälp i skolan. Många barn och unga strävar efter att klara skolan och samtidigt förhålla sig till en omvärld, som vuxna i deras omgivning inte alltid förstår sig på. Programserien ger hjälp till bra studieteknik. Det är inte bara konkreta metoder utan också förutsättningarna för studierna som tas upp, såsom sömn, mat, koncentration, avskärmning och hur man kommer igång.

Gymnasieångest (tv) ger niondeklassare inspiration och tips inför gymnasievalet, som många elever upplever som mycket stressande och svårt. Programserien ger vägledning och visar att det finns många olika sätt att nå sina mål. Målgrupp: grundskola 7–9.

Både *Orka plugga* och *Gymnasieångest* har tagits fram genom ett gediget arbete med bland annat referensgrupper med elever och lärare. Behovet har identifierats utifrån rapporter och aktuell forskning. Utveckling av innehåll har gjorts användarcentrerat och iterativt. Användare har kunnat kommentera innehållet och UR har genomfört tester kring paketering, sortering, kringmaterial, flöde och kommunikation.

Att göra skillnad i människors lärande, som är UR:s vision, är ett ständigt pågående arbete. Att på olika sätt utveckla programverksamheten för barn och unga är en del av det arbetet och ett sätt att nå ut även i en föränderlig medievärld.

UR anser att bolaget, enligt ovanstående beskrivning och exempel, under 2016 uppfyllt villkoret i sändningstillståndet att utveckla programverksamheten för äldre barn och unga.

7.5 Tillgänglighet

UR:s mål är att alla ska kunna ta del av utbildningsutbudet, oavsett förutsättningar. Tillgänglighet är en högt prioriterad fråga.

När det gäller program om och för personer med funktionsnedsättning får UR, Sveriges Radio och SVT sinsemellan fördela ansvaret för olika slags insatser. En sådan bolagsöverenskommelse för 2016 lämnades 18 december 2015 in till Kulturdepartementet och Myndigheten för press, radio och tv.

Enligt överenskommelsen ska både SVT och UR uppfylla de nivåer för textning, teckenspråkstolkade och syntolkade program som regeringsbeslutet angivit.

7.5.1 Tillgänglighet till tv-sändningar

Skyldigheten för UR och SVT att tillgängliggöra sändningar uttrycks som procentandel av sändningstiden för tv-sändningar på svenska. Detta är reglerat i ett särskilt regeringsbeslut gällande 2016.

Av UR:s totala sändningsvolym i tv 2016 var 1 461 timmar (44 procent) på svenska.

Tjänsten uppläst text har erbjudits i alla icke-direktsända program med översättningstext. UR sänder i SVT:s programtjänster och det är SVT som förfogar över och styr tjänsten.

UR:s övergripande mål är att öka tillgängligheten och att producera program som på ett naturligt sätt inkluderar personer med funktionsnedsättning. UR arbetar med likabehandlingsperspektiv och strävar efter att uppmärksamma, synliggöra och även undvika att förstärka normer som kan ligga till grund för diskriminering.

Ett annat viktigt mål är att UR som arbetsplats ska ha hög tillgänglighet. UR har under 2016 gjort ytterligare anpassningar av arbetsmiljö och arbetsverktyg för medarbetare med funktionsnedsättning. Att höja medarbetarkompetensen i frågor som berör funktionsnedsättning är prioriterat.

32 TIMMAR TECKENSPRÅKSTOLKAT

29 TIMMAR SYNTOLKAT

7.5.2 Särskild hänsyn till barn och unga med funktionsnedsättning

Program inom olika ämnen teckenspråkstolkas och syntolkas för barn och unga samt för vuxna. Utbudet för barn och unga är inriktat på användning i en utbildningssituation samtidigt som det ska fungera också i andra situationer då barn och unga tittar.

UR har beslutat en riktlinje för fördelning av teckenspråkstolkade och syntolkade program mellan barn och unga respektive vuxna: minst 60 procent av sändningsvolymen ska vara riktad till barn och unga. Under 2016 har denna målsättning uppnåtts.

UR har ytterligare ett mål gällande utbudet av teckenspråkstolkade och syntolkade program: programmen för barn och unga ska vara jämnt fördelat mellan barn respektive unga (inom intervall 40–60 procent). Även detta mål har uppnåtts under 2016.

7.5.3 Programexempel

Exempel på teckenspråkstolkade program är *Skolpojarna*, *Min livstid* och *Tripp, Trapp, Träd*.

Exempel på syntolkade program är *Geografens testamente Norden*, *Grym kemi* och *En sällsynt vanlig dag*.

Beskrivningar av programserierna finns i andra avsnitt av denna redovisning.

7.5.4 Kvalitetssäkring teckenspråkstolkning

För att säkra språklig kvalitet och förbättra elevens förståelse, som är av stor vikt vid inläring av ämnet, använder UR i största möjliga mån döva tolkar. Tolken utgår ifrån ett översatt manus i stället för en direktöversättning som utförs av en hörande. Det medför en kvalitetsökning då språket blir korrekt eftersom det förmedlas av en infödd teckenspråkstalare.

Program producerade på teckenspråk redovisas under kapitel 7.6.

Tabell 7.5.1. Textning, teckenspråkstolkning och syntolkning av UR:s programutbud 2014–2016 (procent).

	KRAV 2014	UR	KRAV 2015	UR	KRAV 2016	UR
Textade program på svenska	100%	96%	100%	100%	100%	100%
Textade direktsända program på svenska	55%	–	60%	–	65%	–
Teckenspråkstolkade program	0,5%	0,5%	1,0%	1,3%	1,5%	2,2%
Syntolkade program	0,5%	2,0%	1,0%	1,0%	1,5%	2,0%

Tabell 7.5.2. Andel sända teckenspråks- och syntolkade program 2016 fördelat på barn och unga respektive vuxna (procent).

	BARN OCH UNGA	VUXNA	TOTALT, TIMMAR
Teckenspråkstolkade program	63%	37%	32
Syntolkade program	66%	34%	29

VEM BOR I MORMORS HUS?

7.5.5 Program för särskilda målgrupper

För grupper med behov av speciell anpassning av exempelvis språk, grafik eller tempo har UR bland annat sänt *Vem bor i mormors hus?* som är en språkutvecklande tv-serie för yngre barn. Serien kan användas av elever som behöver stöd i svenska eftersom glosor i kombination med bilder förstärker inläringen.

7.5.6 Hörbarhet

För att säkerställa ljudkvaliteten och hörbarheten i UR:s program, ljudbearbetas en stor del av programutbudet utifrån ett hörbarhetsperspektiv. UR:s ljudtekniker har en levande och medveten diskussion av både allmän och praktisk karaktär om vikten av god hörbarhet.

Hörbarhetspolicy samt ett arbetsdokument med praktiska råd kring bland annat hörbarhet finns framtagna. Dessa dokument används bland annat vid introduktion för nyanställda och omfattar riktlinjer för ljudet i programmen.

7.5.7 Ökad tillgänglighet via internet

Webben är en viktig plattform för bolagens arbete med att göra utbudet tillgängligt när och var som helst. Där kommer programutbudet även fortsättningsvis att tillgängliggöras liksom övriga tilläggstjänster.

UR arbetar löpande med experter för tillgänglighet på de plattformar man producerar på. Förbättringar sker konti-

nuerligt, bland annat genom användartester där funktioner och gränssnitt prövas.

7.5.8 Dialog

Under 2016 har UR fortsatt kontakterna med olika grupper inom funktionshinderrörelsen i syfte att utveckla och anpassa utbudet.

Genom närvaro och dialog med publiken via sociala medier har personer med funktionsnedsättning fått större möjlighet att vara med och påverka UR:s utbud.

Via nätverk, seminarier, forskning och rapporter samlar UR också kunskap om de behov som finns hos respektive målgrupp.

Dialogmöten med personer som har behov av syn- och teckenspråkstolkningar har hållits under året. På mötena står behov och informationsutbud i fokus samt återkoppling på UR:s utbud. SPSM (Specialpedagogiska Skolmyndigheten) och UR håller regelbundna möten med respektive organisations ledningsgrupper och delar omvärlds- och behovsanalyser.

Utbyte med SPSM i form av faktagranskning och expertisråd i samband med produktionsstarter sker regelbundet.

Sedan 2007 har UR tillsammans med Sveriges Radio, SVT och Handikappförbunden anordnat en årlig konferens, PSFunk, med syfte att inspirera till bättre inkludering av personer med

funktionsnedsättning i public service. Efter PSFunk 2015 beslutades att de tre public service-bolagen skulle ta över ansvaret för arrangemanget, medan Handikappförbunden och Lika Unika är med och bestämmer tema och innehåll. Samtidigt utvecklades möteskonceptet för att öka ömsesidig kunskapsöverföring genom att införa förberedande och uppföljande workshopar.

Omläggningen innebar att PSFunk arrangerats i januari 2017, med en förberedande workshop i november 2016. Public service och handikappförbunden bjöd till detta tillfälle in unga för att diskutera hur och när de unga får sin röst hörd i olika sammanhang och varför det är viktigt. Temat på PSFunk-dagen var *Yttrandefrihet och delaktighet* med fokus på unga.

På workshopen producerades tillsammans med Unga Berättar, Kulturskolan Stockholm digitala berättelser utifrån de diskussioner som hölls. För de producenter som medverkade från Sveriges Radio och UR gav dagen fler perspektiv och ny kunskap om ungas vardag.

Sammanfattningsvis anser UR att kraven på tillgängliggörande uppfyllts avseende textning, teckenspråkstolkning och syntolkning, uppläst text, överenskommelser mellan public service-företagen, dialog med brukargrupper samt utveckling av tjänsternas kvalitet och användbarhet.

7.6 Minoritetsspråk

UR:s sändningar på nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk har ökat med 50 % från 2013. Men fortfarande finns mer att utveckla och producera för att främja minoritetsspråken.

UR sänder både radio- och tv-program på minoritetsspråk och teckenspråk. Utöver de i sändningstillståndet specificerade angivna språken har UR 2016 sänt program på det nationella minoritetsspråket jiddisch och fjorton andra minoritetsspråk.

UR:s minoritetsspråksprogram och teckenspråksprogram har en utbildande ambition och utgår från utbildningsbehoven. UR kartlägger vilka språkstärkande och språkutvecklande program som behövs i utbildningen. Målet är att bredda, förstärka och komplettera det andra gör på minoritetsspråk, svenska som andraspråk och på lätt svenska.

Produktionerna syftar till att öka språkkunskaperna och samtidigt vara ett stöd för dem som inte helt behärskar språken. Det kan innebära att man i programmen upprepar ord, begrepp eller meningar, har skrivna glosor eller annat fördjupande material, antingen i programmet, i en fördjupande film eller som textmaterial på UR Skola.

7.6.1 Program på finska, samiska, meänkieli, romani chib och svenskt teckenspråk

Enligt sändningstillståndet ska de tre public service-företagens sammantagna programutbud på de nationella minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib samt på svenskt teckenspråk öka årligen och ökningen ska vara betydande jämfört med 2013.

Bedömningen kan inte göras utifrån en jämförelse i timmar mellan åren eftersom public service-bolagens sändningsvolym på nationella minoritetsspråk och teckenspråk skiljer sig markant. Sveriges Radio sänder exempelvis mer än hundra gånger fler timmar än UR och mer än tio gånger så många timmar som SVT.

För att kunna göra en samlad bedömning av bolagens utbud på de olika språken använder programbolagen istället ett index. Språkutbudet (per språk)

2013 motsvarar index 100. För varje år räknas index per bolag upp eller ner utifrån förändring av sända timmar. Indexberäkningen ger en bild av utvecklingen och möjliggör en bedömning av bolagens sammantagna ökning både totalt och per språk.

Bolagens sammantagna utbud 2016 motsvarade index 154, vilket bolagen menar är en betydande ökning jämfört med indexet 2013.

I bilaga 11.3 finns mer detaljer som visar hur dessa siffror tagits fram.

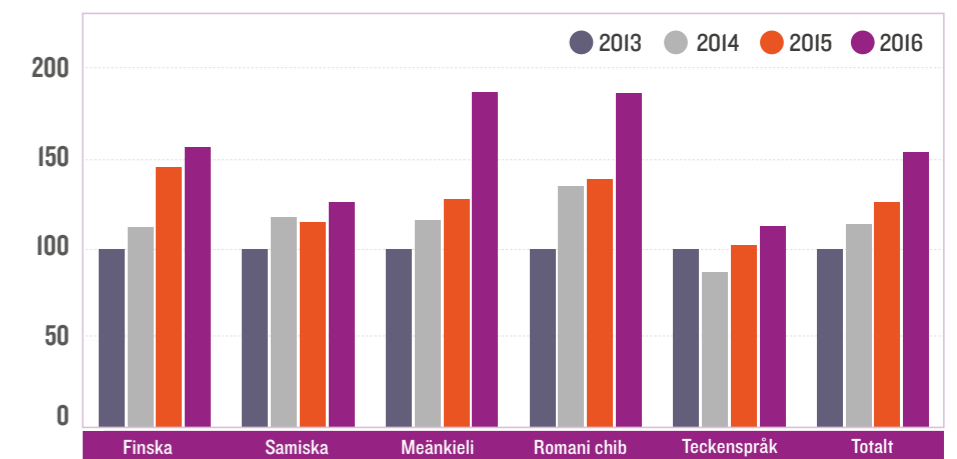
Programbolagen har definierat betydande ökning som att indexvärdet för språken totalt och bolagen sammantaget vid tillståndensperiodens slut ska uppgå till minst 155.

Målet avser helheten och i relation till ingångsvärdet 100. Index kan växla mellan olika år och för enskilda språk i de tre bolagen. Om till exempel ett av bolagen gör en särskild satsning på något språk ett år, kan det bli en minskning för just det språket.

7.6.2 UR:s utbud

Under 2016 har UR sänt totalt 112 timmar radio och tv på de nationella minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli och romani chib samt på teckenspråk, vilket är en sammantagen ökning med 12 procent jämfört med 2015. Över 75 procent av UR:s utbud på nationella minoritetsspråk och teckenspråk är riktat till barn och unga.

Diagram 7.6.1. Public service-företagens sändningsvolymökning av program på nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk 2013–2016 (index).

Tabell 7.6.2. UR:s sändningsvolym i radio och tv av program på nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk 2013–2016 (timmar).

	2013	2014	2015	2016
Finska	15	19	35	39
Samiska	13	17	15	18
Meänkieli	10	12	17	17
Romani chib	8	14	16	17
Teckenspråk	29	17	17	21
Total	75	79	100	112

I volymen är inte webbexklusiv publicering inräknad.

Fördelningen på utbud för barn, unga och vuxna i 2016 års sändningar framgår av nedanstående tabell.

Programexempel nationella minoritetsspråk och teckenspråk

Extremt kallt och vått (tv)

En finsk mediepersonlighet och äventyrare besöker i 14 program gömda pärlor och utsätter sig för extrema väder och situationer. Målgrupp: folkbildning.

UR Samtiden: Språkseminarium i finska 2016 (tv)

En serie föreläsningar om det finska språket i Sverige och i Finland, med fokus på aktuell språkforskning och språkpolitik. Målgrupp: högskola.

Vad ska vi göra idag? (radio)

En radioserie delvis på språken meänkieli och svensk romani som syftar till att ge ytterligare ett sätt att stärka språket hos dem som inte har språket med sig hemifrån. Varje program avslutas med att upprepa ord, begrepp och fraser. Målgrupp: grundskola F-3.

Radioskrivarklubben (radio)

Under 2016 författade barn från Sverigefinska skolan historier som utvecklades till radioprogram med hjälp av manusskrivare, skådespelare och musikstudenter. Målgrupp: grundskola 4-6.

Musikalisk resa i Finland

Radioprogram producerade av och med sverigefinnar på finska med fokus på ett ungt, musikaliskt perspektiv. Målgrupp: grundskola 7-9.

7.6.3 Särskild hänsyn till barn och unga

UR ska ta hänsyn till de språkliga behoven hos barn och unga som tillhör språkliga eller etniska minoritetsgrupper eller är teckenspråkiga.

UR har tagit särskild hänsyn genom att utifrån pedagogiskt kunskapsperspektiv producera program som är både språkutvecklande och språkförstärkan- de. Programutbudet har synliggjort och gett ökad kunskap om minoritetsspråk och teckenspråk.

UR har tagit särskild hänsyn också genom att fokusera utbudet mot målgrupperna barn och unga. Av total sändningsvolym på nationella mino-

ritetsspråksprogram och program på teckenspråk utgjorde program för barn och unga mer än tre fjärdedelar.

Sveriges Radio, SVT och UR får sinsemellan fördela ansvaret rörande insatser på minoritetsspråk och tecken- språk. Överenskommelse gällande 2016 lämnades in till Kulturdepartementet och Myndigheten för press, radio och tv 18 december 2015.

Enligt överenskommelsen har UR ett speciellt ansvar för utbudet till barn och unga. Under 2016 har UR satsat särskilt på att öka utbudet till unga (årskurs 7-9 samt gymnasieskola) för att sikt nå en jämnare utbudsfordelning mellan dessa målgrupper. Det innebär att sändningarna för barn minskat med drygt två timmar och sändningarna för unga ökat med 18 timmar 2016. Sändningarna för barn och unga har sammantaget ökat med 14,5 timmar.

Under en tillståndperiod prioriteras av resursskäl olika språk och målgrup- per under olika år. UR-programmen finns tillgängliga och används under flera år via UR Skola.

Programexempel barn och unga

UR producerar olika former av språk- förstärkande program för barn och unga. Dels görs nyproduktioner, dels versioneras program med textning eller voice-over.

Språkliga versioner innebär att ett program på svenska bearbetas och kompletteras med en eller flera röster på andra språk till en ny version.

Vem bor i mormors hus? (tv)

Programserie i tio avsnitt där tecken- språkig produktionspersonal medverkat för att kvalitetssäkra serien. Serien vänder sig till barn med begränsad kunskap i teckenspråk. Varje avsnitt är uppbyggt för att öka ordförståelse och ordförråd. Fördjupningsfilm med glosor på tecken- språk finns på UR Skola. Målgrupp: grundskola F-3.

Pinos dagbok (tv, versionering)

Den animerade serien om björnen Pino har under 2016 sänts på bland annat lulesamiska, meänkieli och romani chib. Avsnitten som är 4-5 minuter långa används ofta i förskolan. Med versionerade program kan förskolor arbeta språkut- vecklande, utan att pedagogerna själva

MUSIKALISK RESA I FINLAND

behärskar de olika språken. Målgrupp: förskola.

Amina och Alicia på fysikresa (tv, nypro- duktion)

En serie på teckenspråk där två flickor antar olika utmaningar och samtidigt lär sig om fysikaliska principer och veten- skapliga begrepp som gravitation, foto- syntes och värmeöverföring. Målgrupp: grundskola 7-9.

7.6.4 Program på jiddisch

Företagen ska även erbjuda ett utbud på det nationella minoritetsspråket jid- dish och andra minoritetsspråk.

Serien *Amanda längtar* (tv) om våra fyra årstider är versionerad på jiddisch och även på arabiska, dari, kirundi samt ett antal andra språk.

7.6.5 Program på andra minoritetsspråk

För unga med ett utvecklat läs- och skrivspråk har UR även satsat på under- textning av ett antal serier på arabiska och andra språk som nyanlända barn och unga talar.

UR sände 2016 program för barn och unga på 14 minoritetsspråk, utöver de nationella minoritetsspråken, samman- taget drygt 17 timmar i radio och tv. Språken är: arabiska, assyriska, danska, dari, grekiska, isländska, italienska, japanska, kinesiska, kirundi, kurdiska, norska, somaliska och thailändska. Därutöver har UR sänt program på

ett antal moderna språk som engelska, franska, tyska och spanska.

UR har under 2016 satsat på ett förhållandevis omfattande program- utbud för nyanlända unga och vuxna på webben. I dialoger har det visats att online är bästa sättet att nå de som inte behärskar svenska språket fullt ut. Exempel på ämnen i 2016 års utbud på minoritetsspråk är samhällskunskap och språkförståelse.

7.6.6 Dialog

Innehållet i UR:s program kvalitetssä- ras gentemot målgrupperna. Målet är att ha ett utbildande och interkulturellt och samtidigt normbreddande perspektiv. Det innebär exempelvis att ta hänsyn till kulturella förutsättningar, och samti- digt undvika stereotyper i till exempel kön, ålder och andra markörer. Detta diskuteras ofta i de dialogmöten som UR kontinuerligt har med de berörda grupperna.

Dialogerna bildar en grund för den behovsanalys som sedan görs. Via nätverk, seminarier, forskning och rap- porter samlar UR kunskap om de behov som finns hos respektive målgrupp.

Genom att kontinuerligt bjuda in representanter från de olika minoritets- grupperna utbyts kunskap och behov. I dessa dialogmöten deltar från UR vd och anställda med ledaransvar.

Målet är minst ett fysiskt möte per år per grupp. I maj 2016 bjöd UR in de samiska, sverigefinska, tornedalska och

romska dialoggrupperna till ett gemen- samt heldagsseminarium med fokus på digital kommunikation. Den judiska dialoggruppen med jiddisch i fokus samlades under hösten i ett traditionellt dialogmöte.

Delaktighet är en annan viktig aspekt av dialogerna. För att stärka UR-produktionernas relevans i målgrup- perna involveras användare på olika sätt och vid olika tillfällen.

För att hålla en kontinuerlig dialog även digitalt finns Facebook-gruppen *UR Nationella minoriteter* där man kan följa det pågående arbetet med inspelningar och andra UR-aktiviteter som gäller nationella minoriteterna samt ge feedback eller kommentarer.

I årets nyproduktioner har UR i högre grad än tidigare involverat repre- sentanter från målgrupperna i produktionerna, vilket syftar till att öka identifi- kationen och kvalitetssäkra innehåll och tilltal i utbudet. Genom referensgrupper där erfarenhet och kompetens matchar produktionsprojektets inriktning får UR värdefulla inspel i produktionsfasen. På detta sätt kvalitetssäkras innehållet, dels faktamässigt men också genom att öka möjligheterna att undvika stereotypa bilder och berättelser.

Att inkludera, möta och utbyta kunskap med dem som programmen är avsedda för ökar relevans, trovärdighet och kvalitet.

Sammanfattningsvis anser UR att bolaget 2016 har uppfyllt sändningstill- ståndets villkor kring minoritetsspråk.

Tabell 7.6.2. Jämförelse av radio- och tv-sändningar för barn och unga 2015 respektive 2016 (timmar).

RADIO OCH TV	BARN		UNGA	
	2015	2016	2015	2016
Finska	9,4	10,1	2,4	9,4
Samiska	12,1	11,4	1	3,8
Meänkieli	12,7	12,4	1	1,5
Romani chib	13,2	13,1	1,7	3,3
Teckenspråk	15,3	12,8	2	8,3
Totalt	62,7	59,9	8,1	26,3

Tabell 7.6.3. UR:s sändningsvolym i radio och tv av nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk 2016 fördelat på barn, unga och vuxna (timmar).

ÄMNE	BARN	UNGA	VUXNA	SUMMA
Finska	10,1	9,4	19,3	38,8
Samiska	11,4	3,8	3,0	18,2
Meänkieli (Tornedalsfinska)	12,4	1,5	3,0	16,9
Romani chib	13,1	3,3	0,8	17,2
Teckenspråk	12,8	8,3	0,0	21,2
Summa	59,9	26,3	26,1	112,2

Tabell 7.6.4. Sändningar på jiddisch 2016 fördelat per målgrupp och radio och tv (timmar).

	RADIO	TV	TOTALT
Barn	1,7	1,7	3,4
Unga	1,2	0,5	1,7
Vuxna		0,8	0,8
Summa	2,9	3	5,9

7.7 Variation i produktionsformer

Externa medverkande och olika produktionsformer bidrar till att göra UR:s utbud varierat. Produktionerna indelas i egenproduktion, samproduktion, produktionsutlägg och inköp.

Liksom tidigare år var stora delar av såväl radio- som tv-sändningarna 2016 egenproduktioner.

Som utomstående eller tillfälligt medverkande räknar UR dels programanställda, dels arvoderade medverkande. Pedagogisk kompetens kan också anlitas periodvis för att stärka det pedagogiska arbetet som behövs i UR-produktioner.

Totalkostnaden för utomståendes medverkan och produktionssamarbeten har minskat något 2016 jämfört med föregående år.

Tabell 7.7.1. Radio: sändningsvolym 2014–2016 fördelat på olika produktionsformer (timmar/år).

	2014	2015	2016
Egenproduktion	236	296	266
Samproduktion	2	3	3
- Varav svenska	2	3	3
- Varav utländska	0	0	0
Produktionsutlägg	116	54	121
- Varav svenska	116	54	121
- Varav utländska	0	0	0
Summa produktion	354	353	390
Förvärv	3	0	2
- Varav svenska	3	0	0
- Varav utländska	0	0	2
Totalt	357	353	392

Tabell 7.7.3. Kostnader 2014–2016 för utomståendes medverkan och andra samarbeten (milj kr/år).

	2014	2015	2016
Medverkande	20,2	18,3	20,3
Programanställda	37,7	31,2	39,0
Totalt	57,9	49,5	59,3
Andra slags produktionssamarbeten*:	46,5	47,0	34,2
Varav svenska	35,7	36,1	23,4
Varav utländska	10,8	10,8	10,8
Totalt utomståendes medverkan och produktionssamarbeten	104,4	96,5	93,5
*Inkluderar ej kostnader för upphovsrättsavtal, översättningsbolag, avtal om musikrättigheter, filmavtal etc.			

7.8 Det utökade utbildningsuppdraget

UR har under 2016 fortsatt att utveckla samverkan med ett antal utbildningsinstitutioner och utvecklat programverksamheten för att ännu bättre tillgodose behoven.

UR:s utbildningsutbud ska utvecklas och vidgas. I propositionen *Bildning och tillgänglighet i allmänhetens tjänst*⁹ framhåller regeringen det växande behovet av radio- och tv-program som stärker lärandet i utbildningen. Det motiverade ett beslut om en kunskapslinje och att UR-utbudet ska vidgas och utvecklas.

UR tolkar detta uppdrag som att ytterligare utveckla kvalitet och hållbarhet i pedagogiska produktioner. Utveckling bör inte i denna mening, enligt UR, likföregående år.

Tabell 7.7.2. Tv: sändningsvolym 2014–2016 fördelat på olika produktionsformer (timmar/år).

	2014	2015	2016
Egenproduktion	1 996	1 828	1 676
Samproduktion	131	158	151
- Varav svenska	75	102	124
- Varav utländska	56	56	27
Produktionsutlägg	127	188	132
- Varav svenska	127	188	132
- Varav utländska	0	0	0
Summa produktion	2 254	2 174	1 959
Förvärv	1 770	1 605	1 372
- Varav svenska	226	158	135
- Varav utländska	1 544	1 447	1 237
Totalt	4 024	3 779	3 331

ställas med volymökning, utan kan avse utökad samverkan, utvecklat arbetssätt eller utvecklad hållbarhet i kvalitet som gör att utbudet på ett bättre och tydligare sätt under längre tid kan användas i utbildningssituationer.

För att kunna utveckla produktioner med hållbarhet i kvalitet och tillgänglighet, som kan skapa förutsättningar för att kunskapsklyftor minskar, fler elever når kunskapsmålen och fler medborgare kan orientera sig i samhället, behöver UR utvidga dialogen med utbildningsaktörer och myndigheter på området.

7.8.1 Utveckling av utbudet för förskolan

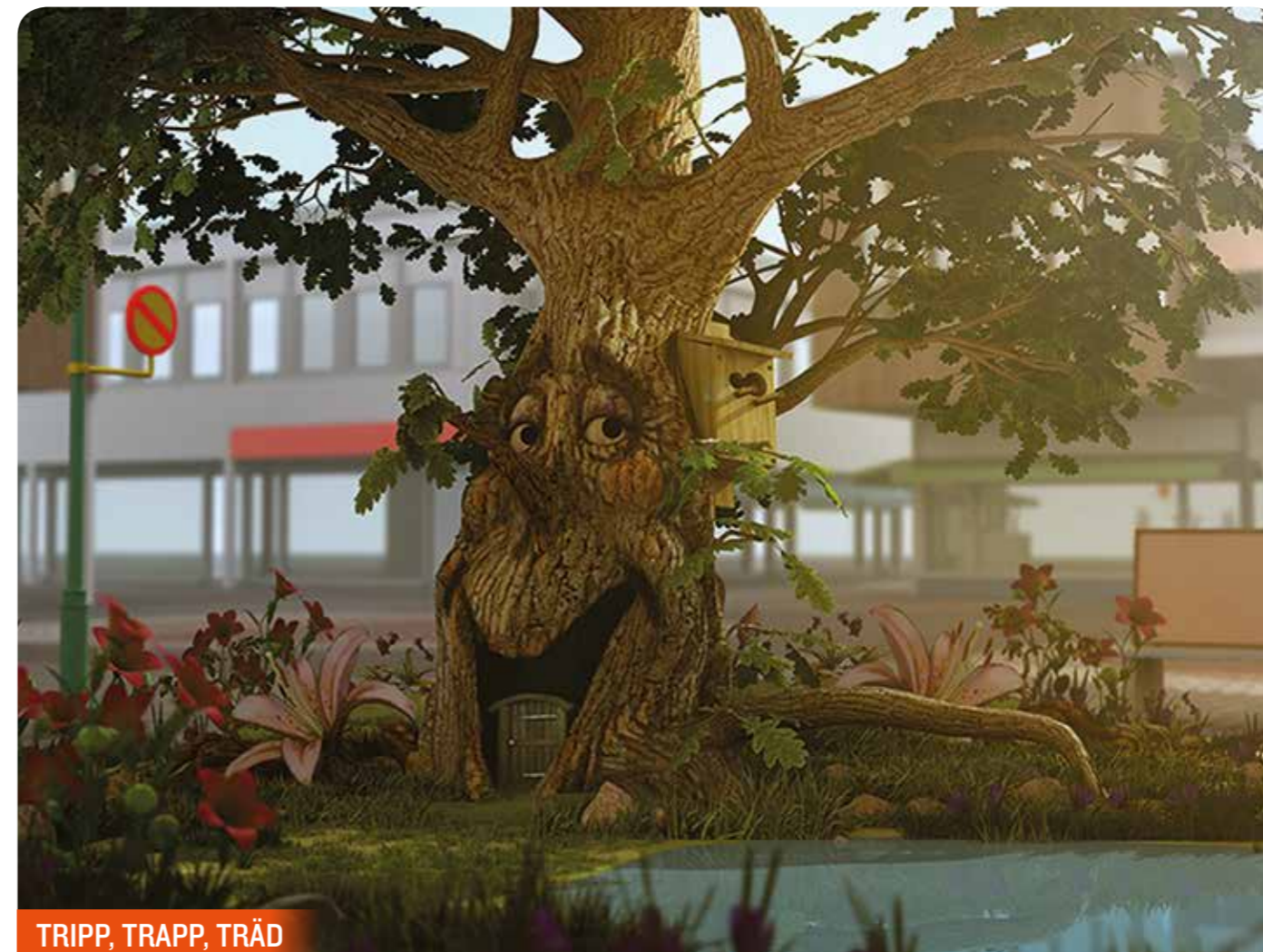
UR har 2016 vidareutvecklat förskoleserien *Tripp, Trapp, Träd* med stöd av studenter och forskare. *Tripp, Trapp, Träd* är både program (nu sammanlagt 28 avsnitt) och en app som är avsedd som ett pedagogiskt verktyg som barn kan använda på egen hand eller tillsammans med pedagoger. Nivåmässigt riktar sig den till barn i åldrarna 3–5.

Studenter från Stockholms universitet¹⁰ fick under produktionen titta, reflektera över och ge feedback på innehåll och karaktärer och kopplade även till teoretiska utgångspunkter i pedagogisk dokumentation. Studenter deltog också i en kvalitativ utvärdering av hur *Tripp, Trapp, Träd* kan inspirera och engagera barn till språkutveckling och kommunikation. Appen har även användartestats av studenter på institutionen för informatik vid Umeå universitet.

Tripp, Trapp, Träd har dessutom varit en del i *Plattan i mattan*¹¹, ett forskningsprojekt om lärplattor i förskolan där barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet samarbetade med Uppsala kommun. *Tripp, Trapp, Träd* valdes ut för att appen vidgar det digitala gränssnittet och inspirerar barn att utforska, röra sig, dansa, leka och skapa.

7.8.2 Utveckling av utbudet för grundskolan

Under 2016 har UR skapat ett kontaktnät med ett tjugotal grundskolelärare i syfte att skapa kvalitativ samverkan

TRIPP, TRAPP, TRÄD

kring de behov som finns. Lärarna deltar i referensgrupper, utvärderingar på egen hand eller tillsammans med elever samt deltar i diskussioner kring pedagogik, lärarhandledningar och annat stödmaterial.

Dialogen med de tidigare UR-skolorna fortsätter genom sociala nätverk och via enkäter.

Under 2016 har UR bland annat samverkat med Nobelmuseet för att intressera grundskoleelever för vetenskap. Skolklasser har bjudits in till visningar av vetenskapsfilmer och med efterföljande diskussioner kring aktuell forskning.

7.8.3 Utveckling av utbudet för lärare

UR intensifierade 2016 satsningen på *Lärلابbet* i dialog med yrkesverksamma lärare och skollärare. *Lärلابbet* är både en tv-serie i Kunskapskanalen och på UR Skola och en blogg med syfte att visa på möjligheter till ständig yrkesutveckling hos lärare och skollärare. *Lärلابbet* har ett tydligt fokus på kompetensutveckling och kollegialt lärande, med fördjupning och diskussion kring aktuella ämnen och teman inom skolvärlden, forskning och beprövad erfarenhet.

Redaktionen har kontinuerlig dialog med en växande referensgrupp av yrkesverksamma i skolan – till största delen lärare och rektorer men även forskare – som är utspridda över hela Sverige. Program och ämnesval utvecklas i samverkan med referensgruppen. Under 2016 har exempelvis mobbning, elevhälsa, medie- och informationskunnighet samt nyanlända elever varit teman.

7.8.4 Utveckling av utbudet för studieförbund och folkhögskolor

Ett utbildningsområde som lyfts fram i nuvarande sändningstillstånd är studieförbund och folkhögskolor vars organisationer är en viktig del av den utbildning som bedrivs i landet.

UR har även 2016 stärkt dialogen med studieförbund och folkhögskolor och arrangerat en workshop med representanter för målgruppen. 18 studieförbund och folkhögskolor var representerade. Diskussionerna rörde den organiserade folkbildningens framtid och inriktning. Deltagarna från studieförbunden och folkhögskolorna diskuterade idéer om hur UR kan bidra med programutveckling och hur samverkan kan utvecklas ytterligare.

Under året har även samverkansprojektet *Digital folkbildning* initierats med syfte att stärka och fördjupa relationen mellan UR och studieförbund och folkhögskolor. Genom fördjupad kunskap om gruppen och behoven är syftet att utveckla produktioner som under arbetets gång testas i nära dialog med målgruppen. Ett annat syfte har varit att hitta kommunikationsvägar för att ge mer kännedom om UR:s utbud. Ett resultat är *Ny i Sverige*, en Youtube-kanal och Facebook-sida, där UR kommunicerar sitt SFI-utbud med studenter och utbildningsanordnare.

UR har även startat Facebook-gruppen *Media i folkbildningen* med öppna diskussioner om radio, tv och digitala verktyg i undervisningen, särskilt inom studieförbund och folkhögskolor.

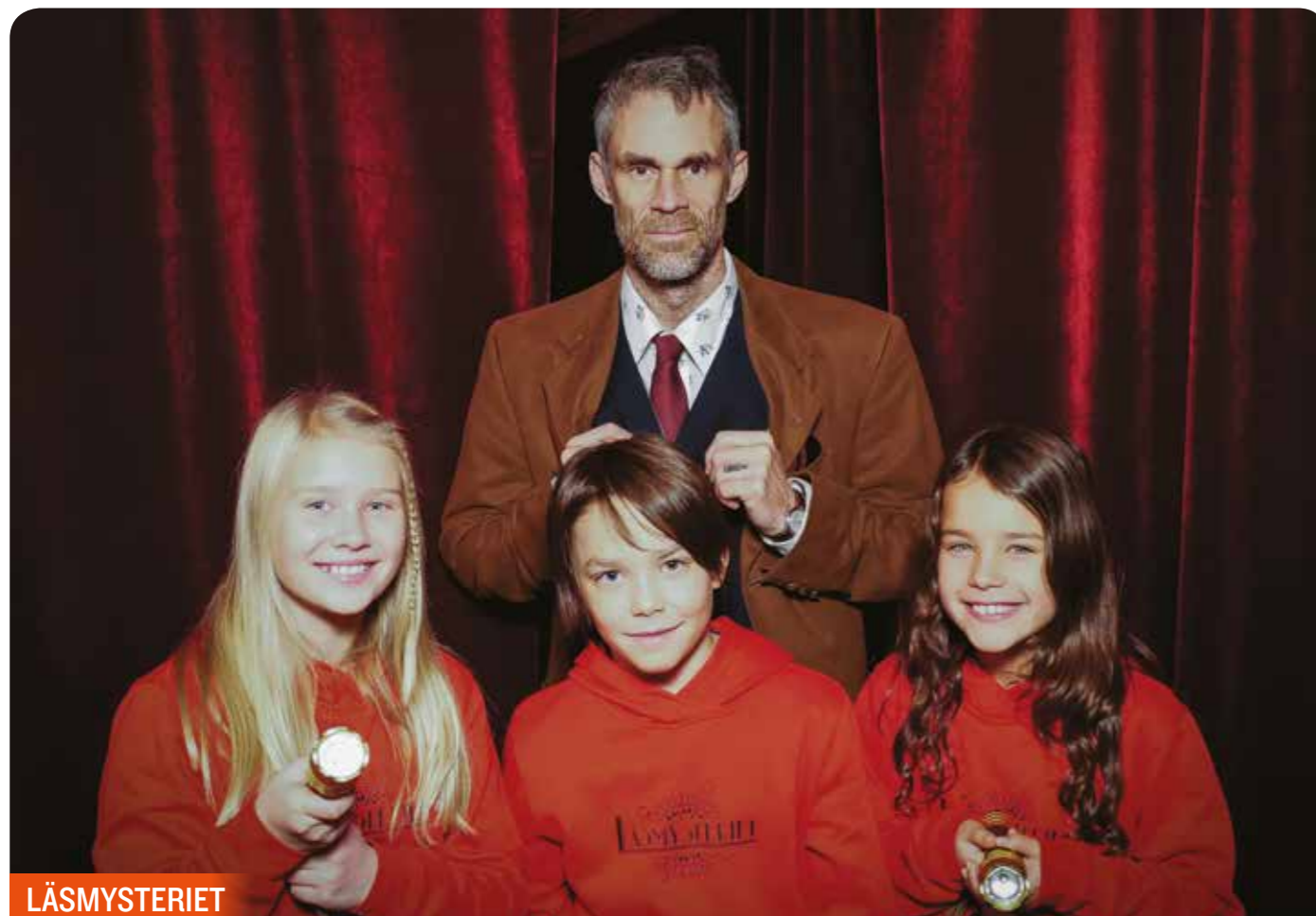
7.8.5 Utveckling av utbudet för universitet och högskola

UR har under 2016 samverkat med nio universitet och tre högskolor kring föreläsningar som *UR Samtiden* spelat in och tillgängliggjort, exempelvis Mittuniversitetet, universitetet i Göteborg, Linköping, Stockholm och Umeå, Karolinska Institutet, Operahögskolan, Malmö

9. Prop 2012/13:164

10. Kursen Skoldidaktik med inriktning mot språk och kommunikation.

11. Abstract för forskningsrapporten *Plattan i mattan* (buv.su.se/forskning/forskningsprojekt)

LÄSMYSTERIET

högskola och Södertörns högskola.

UR *Samtiden* har även samverkat med Nätverket Lärosäten Syd som består av Lunds universitet, Malmö högskola, SLU Alnarp, Högskolan i Kristianstad, Blekinge tekniska högskola och Högskolan i Halmstad.

UR *Samtiden* har spelat in föreläsningar med angelägna ämnen, t.ex. *Gör vi skillnad för utsatta barn*, *Ideologisk radikaliserings*, *Språkseminarium i finska*, *Nyanländas lärande* (webbunikt) och *Kosmopolitism, modernism och judendom*.

UR *Samtiden* har under året spelat in föreläsningar med Centrum för samisk forskning vid Umeå universitet, Föreningen Zikaron, Svenska Barnboksintitutets dag för bibliotekarierna och lärare om trender i bokutgivningen för barn och unga.

Tillsammans med olika lärosäten har UR lanserat två teman, *Mänskliga rättigheter* och *Statistik*, som öppna elev- och studentresurser med förslag på och presentation av olika medieresurser. Genom UR *Samtiden* blir föreläsningarna med koppling till högskolesektorn och forskningen tillgänglig för allmänheten

och kan användas i utbildning, fortbildning och livslångt lärande.

Under 2016 sändes 811 nya föreläsningar i Kunskapskanalen och kunskapsbanken på UR Skola omfattar över fem tusen föreläsningar inom alla olika ämnen, en övervägande del på högskolenivå.

Utveckling av annan samverkan

UR har 2016 samverkat med olika myndigheter, exempelvis Skolverket (se avsnitt 7.4.6), Statens medieråd, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Myndigheten för tillgängliga medier. Med mål att utveckla utbildningsutbudet ytterligare har UR i projektutvecklingen och i det mediepedagogiska arbetet fler kontakter med en rad utbildningsanordnare, intresseorganisationer, och andra parter. Mer om detta i kapitel 4.5, samt bilaga 11.1.

Sammanfattningsvis anser UR att utbildningsutbudet 2016 har utvecklats och vidgats genom utökad samverkan och ytterligare utveckling av arbetsmetoder och kvalitet i pedagogiska produktioner.

7.9 Särskilda satsningar

UR har under året satsat speciellt på att stärka utbudet inom områden som är aktuella och angelägna för skolan och samhället i stort. Ett par sådana områden är läsning och programmering.

Läsförståelse är grundläggande för allt lärande och det finns sedan länge en strävan i samhället att öka läslusten och läskunskapen hos såväl barn som vuxna för att stärka kunskapsamhället. UR:s lässatsning inleddes redan 2013 och har sedan dess inriktats mot olika målgrupper.

I takt med att logiskt tänkande, problemlösning och kunskap om kodning blir en alltmer självklar del i skolan valde UR att stötta undervisningen om programmering.

Utöver dessa satsningar har UR haft fokus på att vidareutveckla och paketera utbildningsutbudet inom medie- och informationskunnighet (MIK) och till nyanlända samt utvecklat produktioner som kan bidra till att motverka mobbing.

UR:s utbud syftar till att användarna ska utveckla sin kunskap om och förståelse för komplexa frågor samt utveckla ett kritiskt tänkande som stärker förmågan att bilda sig en egen uppfattning. Det är kunskap, förståelse och förmågor som kan bidra till att motverka kun-

skapsklyftor och den risk för demokratin som filterbubblor utgör.

7.9.1 Läsning

Ur ett demokrati- och samhällsperspektiv är det viktigt att främja läsförståelse. Läsning är viktigt för att barn ska kunna nå målen i skolan, inom alla skolämnen, och läsförmåga är avgörande för att kunna förstå och verka i det moderna samhället.

UR:s lässatsning inleddes för tre år sedan med tv-serien *Livet i Bokstavslandet* som utgick från modern läs- och skrivforskning. Programserien välkomnades av lärare och fick en utmärkelse för att vara både underhållande och ett verktyg som hjälper barn att knäcka läskoden. Programmen är bland de mest uppspelade på UR Skola.

Därefter har UR producerat och sänt ett flertal läsfrämjande programserier för olika utbildningsstadierna och målgrupper.

Under 2016 sände UR fem programserier som syftar till att stimulera läslust och goda läsvanor och samtidigt sprida kunskap om vikten av läsförståelse.

En utmaning är att nå dem som inte identifierar sig som läsare och som kanske inte tycker att läsning berör dem. Därför valde UR ett sätt att via radio och tv med känslors hjälp väcka nyfikenhet och därmed uppmärksamma läsningens betydelse, för att få genomslag i nya målgrupper. Programserierna *Min livstid* och *Läs och lev* ger nya perspektiv på den traditionella bilden av läsning. Lässatsningen omfattade även *Läsmysteriet*, *De fem lässtrategierna* och *Ordet är mitt*.

Min livstid (tv)

I programserien får tittaren följa med bakom murarna på fem svenska fängelser, där

SÄRSKILDA SATSNINGAR

495.000 LYSSNADE I SNITT PÅ KJELLKODEN I P4

128.000 I GENOMSNITT TITTADE PÅ MIN LIVSTID I SVTI

71.400 TITTADE ONLINE* PÅ LÄSMYSTERIET

*VARAV 6.212 SYNTOLKAT OCH 2.921 TECKENSPRÅKSTOLKAT

interner och personer som avtjänat straff berättar om vad läsningen betyder för dem. De visar på hur det till och med kan bli en överlevnadsfråga. Läsningen kan utöver perspektiv på tillvaron ge kraft till att orka bryta med en kriminell bakgrund. Brevskrivande för att upprätthålla kontakt med omvärlden kan dessutom hjälpa när man bearbetar sin situation. Målgrupp: studieförbund och folkhögskola.

Läs och lev (radio)

En radioserie på åtta program som speglar olika personers väg till läsning. Utifrån personliga förutsättningar kan vägen till läsning se olika ut med stöd av exempelvis religion, propaganda, myndighetspråk och att läsa med en diagnos. Målgrupp: folkbildning.

Läsmysteriet (tv)

I programserien får elever hjälp att förstå olika strategier för läsförståelse och inspiration till att använda dem på texter. Målgrupp: grundskola 4–6.

Ordet är mitt (tv)

En serie fristående program om ungdomars relation till ord och deras sätt

att ta makt över sina liv genom läsförståelse. Serien speglar ungas verklighet och problem. Vilka är deras upplevelser av olika slags texter och hur har dessa upplevelser påverkat deras liv och deras självbild? Om olika sätt att nå fram till varandra genom brev, dikter eller bloggar. Målgrupp: gymnasieskola.

De fem lässtrategierna (tv, webbunikt) Fem musikprogram med tips på hur man kan bli en bättre läsare. Ett programavsnitt per lässtrategi: *Förutspå*, *Inre bilder*, *Reda ut oklarheter*, *Ställa frågor* och *Sammanfatta*. Målgrupp: grundskola 7–9.

Läsförståelse (tv, webbunikt)

En serie som visar olika sätt att möta läsning och få bättre läsförståelse. Avsnittet *Godnattsagor inifrån* handlar om en studiecirkel där interner spelar in godnattsagor som de skickar hem till sina barn. I ett annat avsnitt berättar lärare om hur aktiv läsundervisning går till. Målgrupp: högskola.

Lyssnande och tittande samt uppspelningar via UR Skola och UR Play av lässatsningen 2016 redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 7.9.1. Användning av UR:s program inom lässatsningen 2016.

PROGRAM	KANAL	STARTTID	LÄNGD (MIN)	ANTAL AVSNITT	GENOMSNITTLIGT ANTAL TITTADE ELLER LYSSNADE PER AVSNITT	TOTALT ANTAL STREAMINGSTARTER
Min livstid	SVTI	22:00	30	8	128 000	45 842
Läs och lev	P4 (PI)	11:03 / 13:03 (21.03)	60 (30)	8	452 000 (26 000)	1 770
Läsmysteriet	SVTB	19.25	15	8	88 000	62 262 samt 6 212 syntolkat och 2 921 teckenspråkstolkat
Ordet är mitt	SVTI	23.00	15	8	47 000	6 855 samt 514 syntolkat
De fem lässtrategierna	Webb-unikt			5		15 090
Läsförståelse	Webb-unikt			2		1 016

NYANLÄND

7.9.2 Programmering

För att kunna leva och verka i samhället krävs kunskap om och förståelse för hur den digitala världen fungerar. Både inom och utanför skolan framhålls att programmering är en kunskap som kommer att bli allt viktigare. Årets satsning syftade till att synliggöra och förklara tankesättet bakom programmering och genom radio- och tv-program samt webbunikt material stärka den digitala kompetensen bland pedagoger, elever och allmänhet.

Programmera mera (tv)

Tio program där barn själva testat sig fram för att förstå tankesättet bakom programmering. Eftersom övningarna kan göras utan tekniska resurser eller förkunskaper kan både barn och vuxna, oavsett bakgrund, inspireras till att våga pröva programmering. I serien ingår fem avsnitt på teckenspråk.

Programserien svarar mot skolans nya krav på digital kunskap och är anpassad till hur skolor i andra länder, till exempel Storbritannien, har satsat på programmering. Programmen fungerar

även som stöd till pedagoger och lärare, bland annat genom att de kompletteras med en programserie lektionstips. Målgrupp: grundskola F-3.

Bygg din dröm (radio)

I sex avsnitt berättar barn om sina drömmuppfinningar. Det handlar bland annat om tankeläsande pannband och robotar som hjälper till med hockeyträningen. Programmen ger inspiration till att lära sig mer om programmering, problemlösning och innovation. Målgrupp: grundskola F-3.

Kjellkoden (radio)

Denna programserie visar att det aldrig är för sent att lära sig kodning och ger lättbegripliga hands-on-tips, främst riktade till en vuxen publik. Målgrupp: studieförbund och folkhögskola.

UR:s satsning på programmering kommer att fortsätta under 2017. Lyssnande och tittande samt uppspelningar via UR Skola och UR Play redovisas i nedanstående tabell.

Tabell 7.9.2. Användning av UR:s program inom programmeringssatsningen 2016.

PROGRAM	KANAL	STARTTID	LÅNGD (MIN)	ANTAL AVSNITT	GENOMSnittligt ANTAL TITTARE ELLER LYSSNARE PER AVSNITT	TOTALT ANTAL STREAMINGSTARTER
Programmera mera	SVTB	19:25	15	10	89 500	23 757 (och 2 361 teckenspråk)
Bygg din dröm	P4	06:50	5	10	470 000	2 116
Kjellkoden	P4	11:03	60	4	495 000	3 234
Programmera mera - lektionstips	Webb-unikt			10		5 073

7.9.3 Övriga satsningar

Nyanlända

UR har under året gjort riktade satsningar för att nå nyanlända i Sverige. Under rubriceringen *Ny i Sverige* har en Facebook-sida och en Youtube-kanal etablerats med inslag som ger vägledning in i det svenska samhället och i det svenska språket.

På UR Skola samlas under rubriken *Snabbstart i svenska för nyanlända* tips om olika UR-program som kan stödja nyanlända i deras språkinläring. Under 2016 har ett antal programserier producerats som stöd för nyanlända:

UR har utvecklat ett antal programserier som stöd till nyanlända elevers språkutveckling och integration. Serierna *Amira Time* och *Svenska med Mahmoud Bitar* sänds från och med januari 2017. Under 2016 har UR producerat och sänt programserien *Nyanländ* (tv och webbunikt) med olika avsnitt om hur det svenska samhället är uppbyggt och fungerar. Det är intervjuprogram med grundläggande kunskap om Sverige, där experter och myndigheter svarar på nyanländas frågor om exempelvis regler och lagar. Målgrupp: studieförbund och folkhögskola.

Alla program är producerade på svenska, och har översättningstext på arabiska, persiska, engelska, kurdiska, tigrinja och somaliska. Distributionen har huvudsakligen skett online, eftersom det varit det enda sättet att nå målgruppen, som i högre utsträckning har tillgång till och är vana vid mobil än svensk radio och tv. För nyanlända elever är de digitala verktygen till stor hjälp när det gäller att lära sig ett nytt språk. Genom sociala medier har UR även kunnat informera om sändningarna i radio och tv.

HUR VET DU DET?

Mobbning

Mobbning är en ständigt aktuell fråga inom skolan, där över 55 000 barn varje vecka utsätts för kränkningar, hot och övergrepp. Med hjälp av nya UR-filmer i virtual reality, VR, fick användare uppleva hur det är att bli utsatt för mobbning, nästan som i verkligheten. Målet var att skapa förståelse för vad det innebär att mobbas, och därigenom väcka engagemang och debatt.

Många har provat VR-produktionerna vid mässor och utställningar där UR visat de specialgjorda programmen. Upplevelsen har för många varit omtumlande och gett djupare förståelse för hur mobbning fungerar. För användarna var den jobbiga situationen över på tre minuter, för mobbade i skolan fortsätter den om inget görs. VR-satsningen har fått pris, se kapitel 4.8.

Tre kortfilmer på ämnet mobbning har under 2016 producerats och publicerats på UR:s Youtube-kanal.

Som stöd till pedagoger som i diskussioner kring normer och värderingar försöker förhindra mobbning, också den som sker på nätet, sändes under 2016

åtta program inom tv-serien *Lärlabbet*. Programmen lyfte aspekter och infallsvinklar och handlade bland annat om en gymnasieskola där eleverna via en app kan anmäla vad de råkar ut för. Inom ramen för *UR Samtiden* har UR också sänt tv-föreläsningar om mobbning.

Medie- och informationskunnighet, MIK

I de stora informationsmängder som vi dagligen rör oss i behövs kunskap för att sortera vad som är falskt och sant, fakta eller marknadsföring och vad som är desinformation. Varje individ behöver kompetens att kritiskt granska var information kommer ifrån. Medie- och informationskunnighet är en nödvändig kompetens i samhället, också för att kunna agera och publicera på nätet. UR har de senaste åren fokuserat på frågor kring MIK, såväl genom program-

utbud som genom samverkan inom Sverige och i europeiska sammanhang. Under 2016 har tv-serien *Hur vet du det?* sänts med kunskap om de källkritiska frågor som är till stöd för medie- och informationskunnighet. Målgrupp: grundskola F-3.

Tv-serien *Lärlabbet* har i en rad olika temaprogram diskuterat olika aspekter av medie- och informationskunnighet med pedagoger. Tv-serien *UR Samtiden* har sänt föreläsningar om bland annat virala lögnar, nyhetsajter som Buzzfeed, nyhetsfällor och informationsöverbelastning.

UR har även paketerat och informerat om tidigare program och programserier för barn, unga och pedagoger och föräldrar kring ämnet, som exempelvis tv-serien *Är det sant?*

Tabell 7.9.3. Användning av UR:s mobbnings-filmer 2016.

PROGRAM	KANAL	VISNINGAR 2016
En skoldag i virtual reality	UR:s Youtube-kanal	39 626
Mobbning i 360 grader	UR:s Youtube-kanal	57 080
Bakom VR-glasögonen	UR:s Youtube-kanal	12 459

RETORIKMATCHEN

Elever från årskurs 6 tävlar i konsten att tala och lyssna. UR:s retorikpris, trofén Guldmikrofonen och 10 000 kronor till klassen står på spel.

8 ANVÄNDARNA

UR ska bedriva programverksamhet inom utbildningsområdet i allmänhetens tjänst. För att lyckas bidra och göra skillnad i människors lärande är det nödvändigt att ha god kännedom om användarna – vad de behöver, hur de betar sig, hur de lär sig via medier och i synnerhet via UR:s utbud.

Allteftersom tekniken utvecklas och UR:s utbud tillgängliggörs på nya plattformar ökar komplexiteten i att följa användningen. Samtidigt får UR nya möjligheter till att lära mer om, och lära känna användarna. Genom att UR finns på exempelvis bloggar, videoplattformar och andra sociala medier öppnas nya vägar till att föra dialog med användarna och få återkoppling på utbildningsutbudet.

Eftersom alla UR:s program tillgängliggörs på webben och via mediecentralerna når varje program en större publik än den som tar del av programmen via sändning i broadcast. Möjligheten till en flexibel och långsiktig användning skapar en unik bredd i utbudet och gör att användarna kan ta del av program som sänts för flera år sedan, men som

fortfarande är relevanta. Ett av de mest använda programmen på UR:s webbplatser under 2016 var till exempel *Livet i Bokstavslandet* med tre säsonger där första säsongen sändes 2013. Även *Livet i Mattelandet* från 2015 tillhör de mest använda serierna under 2016. Dessa program har hittills startats över två miljoner gånger.

Via Mediamätning i Skandinavien AB (MMS) och TNS Sifo följer UR tittandet och lyssnandet av UR-program i radio, tv och på webben. Användning på UR:s webbplatser och via mediecentralerna följs också upp internt via bland annat Google Analytics.

Det räcker emellertid inte att mäta hur många som har tagit del av UR:s program. För att kunna avgöra hur UR lyckas kompletteras användarmätningarna med kvalitativa undersökningar, som exempelvis en årlig enkätundersökning bland lärare och allmänhet. Först när det säkerställts att utbudet både når fram till och är relevant för målgrupperna kan det avgöras om UR uppfyller uppdraget och når visionen att göra skillnad i människors lärande.

8.1 Här finns användarna

Användarna har i dag, till skillnad från tidigare, i stor utsträckning möjligheter att själva välja var och när de vill titta och lyssna. Allt UR sänder i radio och tv publiceras på UR:s webbplatser vilket gör det möjligt för användarna att välja hur de vill ta del av programmen.

Användarnas beteenden förändras och olika grupper betar sig på olika sätt. Genom att följa och förstå användarnas beteenden kan utbudet tillgängliggöras där användarna finns och anpassas efter respektive plattform. Yngre personer använder oftare mobilen och sociala medier som källa och mediespelare medan äldre publik använder traditionell radio eller tv för mediekonsumtion.

På UR Skolas webbplats sker besöken huvudsakligen under skoldagen medan besöken på UR Play är mer frekventa under kvällstid. Att UR Skola besöks till största delen under skoldagen indikerar att programmen förekommer i undervisningssammanhang, som i klassrum eller motsvarande.

Enligt UR:s egna webbundersökningar hösten 2016 besöker 72 procent UR Skola i sin yrkesroll där majoriteten är lärare/pedagoger. 81 procent är nöjda med sitt besök.

Av besökarna på UR Play hösten 2016 angav 81 procent att de besökte webbplatsen som privatperson. Tre av fyra var nöjda med sitt besök.

UR publicerar medieinnehåll via över femton olika Facebook-konton. Vissa konton är avsedda för en bredare målgrupp medan andra är avsedda för en smalare publik. Innehåll från UR återfinns även på Youtube med fem olika, aktiva kanaler.

Under 2016 har UR gjort radioprogram tillgängliga via Itunes, Spotify och Acast vilket gör att användare har lättare att ta del av UR:s radioprogram digitalt än tidigare.

UR har under 2016 lanserat appar på Apple TV (tvOS), Android och iOS för mediaspelaren UR Play. UR når även användare med hjälp av apparna *Tripp*, *Trapp*, *Träd* som är riktad till förskolan samt *ABC-Raketen* som vänder sig till en större åldersgrupp barn.

8.2 Lyssnande

2016 sändes UR:s radioprogram i P1, P2, P3 och P4. Flest lyssnare hade UR i P4 och då huvudsakligen via serierna *Pop och politik*, *Kjellkoden* och *Barnaministeriet dokumentär*. Radiolyssnandet mäts av TNS Sifo.

En stor del av användningen i utbildningssammanhang sker via webben och mediecentralerna, och då är det ofta fler, ibland en hel skolklass, som tar del av varje uppspelning.

Användningen av UR:s radioprogram på webben uppmättes 2016 till cirka 1,3 miljoner streamingstarter (UR Skola och UR Play), **vilket är en ökning med 44 procent jämfört med 2015**.

Antalet streamingstarter indikerar hur stort intresset är för ett visst program på webben, men det är svårt att utifrån streamingstarter utläsa hur många som har tagit del av programmet. Det kan till exempel vara en hel skolklass som lyssnat tillsammans på en uppspelning.

En streamingstart säger inte heller hur stor del av programmet lyssnaren

har tagit del av. Antal streamingstarter går därför inte att jämföra med lyssnar-siffror för broadcast.

Avseende användning av UR:s radioprogram på webben har programmen riktade mot yngre barn flest uppspelningar under 2016.

UR:s program finns också tillgängliga för användning via mediecentralerna. All användning via mediecentraler kan antas ske i utbildningssammanhang. Medan användningen av nya radioprogram är hög på webben, syns användningen av äldre program främst hos mediecentralerna.

Användning av radioprogram via mediecentralerna uppgick under 2016 till cirka 183 900 starter vilket var en ökning med 17 procent jämfört med 2015.

8.3 Tittande

Det traditionella tv-tittandet i Sverige har minskat under ett par år för att sedan återhämta sig något under 2015, vilket verkar varit en tillfällig uppgång eftersom tittartiden åter vände nedåt 2016.

Enligt MMS uppgick den dagliga genomsnittliga tittartiden under 2016 till 148 minuter per person, vilket var sju minuter mindre än 2015¹. Detta gällde för såväl män som kvinnor men varierar stort mellan olika åldersgrupper.

Trenden är att tiden för tv-tittande minskar hos de yngre åldersgrupperna. Tittartiden för yngre har minskat drygt 30 procent de senaste fem åren. För de som är 60 år eller äldre har tittartiden ökat.

Detta har stor betydelse för UR:s förutsättningar att nå alla användare, särskilt de yngre, via traditionella tv-sändningar. Den yngsta i MMS-mätningarna ägnar idag tv endast en fjärdedel av den tid de äldsta tittar.

För UR-utbudet kan tv-publiken variera från ett par tusen upp till ett par hundra tusen per program beroende på kanal, sändningstid och sändningssammanhang. Tittarsiffror under 20 000 är

emellertid inte statistiskt säkerställda. Tittningen på UR:s program i broadcast följer det de generella mönstren i tv-konsumtion. Det går inte att särskilja upp- eller nedgångar för olika kategorier av program, det vill säga de utbildningsstadier som UR:s utbud riktar sig till. Eftersom tv-publiken varierar kan UR inte visa på exakt resultat eller förändring mellan åren.

I UR:s uppdrag är fokuset främst användning inom utbildningen över tid. Ser man till användningen av UR:s tv-program på webben uppgick antal streamingstarter under 2016 till sammanlagt cirka 9,6 miljoner **vilket är en ökning med 14 procent jämfört med 2015**. Totalt antal spenderade timmar på UR:s webb-tv, vilket mäts av MMS, minskade under samma period med cirka 5 procent.

Varken streamingstarter eller spenderade timmar svarar på hur många som tagit del av varje tv-program. I ett utbildningssammanhang kan till exempel 15–30 elever ta del av samma streamingstart. Måtten indikerar därför snarare intresset för programmet på webben än motsvarar hur många som tagit del av det. Liksom för radio är användningen av tv-program på webben högst för program riktade till yngre barn.

Användning av tv-program via mediecentralerna uppgick under 2016 till cirka 2 600 000 starter vilket var en ökning med 8 procent jämfört med 2015.

8.4 Synpunkter från användarna

Från och med 2015 genomför UR en större attitydundersökning genom analysföretaget Novus för att undersöka användarnas attityder till UR. Undersökningen har fyra olika svarsgrupper: den svenska allmänheten 16–79 år, föräldrar med hemmavarande barn 0–17 år, barn 8–15 år samt lärare i alla stadier från förskolan upp till högskola och universitet.

Några frågor ställs till samtliga svarande medan andra frågor är specifikt utformade för respektive målgrupp.

För att i största möjliga mån möjliggöra jämförbarhet bakåt i tiden har ett

flertal frågor som UR använt tidigare i undersökningar (före 2015) använts i den nya undersökningen.

8.4.1 Synpunkter från lärarna

Undersökningen av lärares inställning till UR genomfördes med telefonintervjuer under oktober och november 2016. Totalt genomfördes 800 intervjuer varav minst 100 intervjuer per utbildningsstadium (förskola, fritidsverksamhet, grundskola F–3, grundskola 4–6, grundskola 7–9, gymnasieskola, högskola samt studieförbund och folkhögskola).

Undersökningen visar att lärarna, totalt sett, ser och lyssnar på UR:s program i hög utsträckning. De har både en hög kännedom om och en mycket positiv inställning till UR, vilket indikerar att UR har en stark position hos lärarna.

Liksom tidigare har lärarna i årskurs 4–6 högst kännedom om UR. Kännedomen i den gruppen har ökat sedan föregående mätning. Nu är det 86 procent som känner till UR mycket eller ganska bra, mot 78 procent föregående år. Lärarna i årskurs 4–6 är också bland de mest positiva till UR (94 procent är mycket eller ganska positiva). Även bland högstadielärare, gymnasielärare och hos lärare på studieförbund och folkhögskola är UR:s position fortsatt mycket stark.

Enligt undersökningen använder nästan sex av tio lärare rörlig bild eller ljudmaterial i undervisningen varje månad. 40 procent uppger att de använder material från UR i undervisningen varje månad vilket är något lägre än 2015 då motsvarande siffra var 45 procent. Fortsatt tycker 77 procent av lärarna att UR:s material håller hög kvalitet. Det är i stort sett oförändrat sedan 2013.

Lärare i alla stadier ser UR som en mycket trovärdig aktör, vilket de gjort de senaste tre åren. Nästan nio av tio lärare kan tänka sig att rekommendera UR:s utbud till kollegor vilket är ett bra betyg på relevansen och kvaliteten i utbudet. Drygt sju av tio upplever dessutom att UR:s utbud bidrar i både elevernas, och i sitt eget lärande.

Över 75 procent av lärarna anser att de kan ta del av UR:s utbud när, var och hur det passar dem. Andelen har ökat

AV LÄRARNÄR ÄR MYCKET ELLER GANSKA POSITIVA TILL UR

AV LÄRARNÄR SER UR SOM EN TROVÄRDIG AKTÖR

AV LÄRARNÄR VILL GÄRNA REKOMMENDERA UR

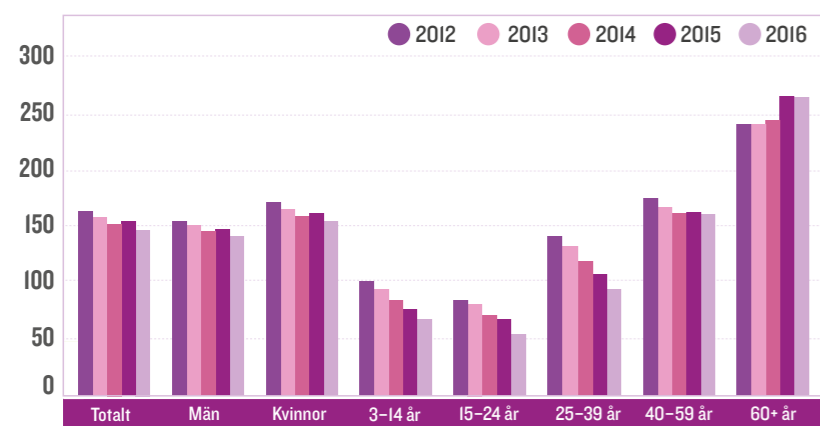

AV LÄRARNÄR UPPLEVER ATT UR:S UTBUD BIDRAR I LÄRANDET

AV BARN I ÅLDER 8–15 ÅR HAR SETT PROGRAM FRÅN UR

Diagram 8.3.1. Genomsnittlig tittartid i tv 2012–2016 i olika åldersgrupper (minuter per dygn). Källa MMS.

Tabell 8.3.2. Mest sedda/hörda/ använda UR-program under 2016 i tv, radio och på webben.

	TV	RADIO	WEBB
Yngre barn	Du är bäst	Bråkorkestern	Tripp, Trapp, Träd
Äldre barn	Läsmysteriet	Retorikmatchen 2016	Geografens testamente – Norden
Unga	Grym kemi	Pop och politik	¡Pregunta ya!
Högskola	Bygga hus av skrot		Samtiden – Pulsträning och inläring
Studieförbund och folkhögskola	Idrottens himmel och helvete – dokumentär	Kjellkoden	Scenerna som förändrade filmen
Folkbildning	Lagom mycket finsk	Mifforadio	USA enligt Oliver Stone

1. Avser tittande på MMS loggkanaler

LIVET I BOKSTAVSLANDET

jämfört med 2015 års mätning vilket stämmer överens med bilden av att fler lärare har hittat till UR:s webbplatser. Det vanligaste sättet att hämta information om UR:s utbud är via UR:s webbplatser och drygt hälften uppger att de får information om utbudet via SVT:s kanaler. Det indikerar att det är viktigt med sändningar i broadcast för att nå även lärarna, samtidigt som vikten av att finnas tillgänglig på nätet, när de vill, var de vill, poängteras.

8.4.2 Synpunkter från allmänheten

Attitydundersökningen riktad till allmänheten, föräldrar och barn genomfördes i november 2016. Undersökningen baseras på 1 536 intervjuer med allmänheten, 568 intervjuer med föräldrar till barn 0–17 år och 168 intervjuer med barn 8–15 år.

Allmänhet och föräldrar

Av allmänheten och föräldragruppen uppger ungefär varannan att de någon gång under de senaste 12 månaderna har sett eller hört något program från UR. Andelen är något högre bland föräldrarna än bland allmänheten. De äldre,

65–79 år, svarar oftare än andra att de någon gång under de senaste tolv månaderna sett eller hört något program från UR (57 procent), vilket stämmer väl överens med statistiken som säger att 60+ tittar mer än någon annan åldersgrupp på tv. Återigen blir kännedomspå frågan något svår att tolka då det från tittarens eller lyssnarens perspektiv är svårt att avgöra om det är UR, Sveriges Radio eller SVT som står bakom det som hörs eller syns i Sveriges Radios respektive SVT:s kanaler. När ungefär hälften uppger att de vet att de har sett eller hört ett program från UR under de senaste 12 månaderna kan man anta att fler har gjort det utan att veta om det. En klar majoritet är positiva till UR och mycket få är negativa. Sex av tio av de som har hört talas om UR upplever UR som trovärdigt.

Ungefär tre av tio uppger att de månatligen tar del av UR via tv-sändningar och 14 procent av föräldrarna respektive 15 procent av allmänheten uppger att de gör det via radiosändningar.

Bland allmänheten svarar nära sex av tio som har tagit del av ett UR-program under de senaste 12 månaderna

att de kan tänka sig att rekommendera UR:s utbud till vänner och/eller kollegor. Bland föräldrarna är motsvarande andel 59 procent. Knappt hälften av användarna upplever att UR:s utbud bidrar i deras lärande och något färre svarar att de kan ta del av UR:s utbud när, var och hur det passar dem. Lika många anser att UR:s utbud speglar mångfalden av människor i samhället.

Sex av tio ur allmänheten anser att UR har ett stort värde för samhället men bara en av tre anser att UR har ett stort värde för dem personligen.

Barn

Från attitydundersökningen riktad till barn kan det konstateras att barn generellt har bra kunskap om UR. Drygt hälften av de svarande barnen uppger att de brukar titta på tv-program i skolan och sju av tio minns att de sett något program från UR. När barnen spontant får uppge programtitlar från UR omnämns oftast *Livet i Bokstavlandet* och *Geografens testamente*.

SCENERNA SOM FÖRÄNDRADE FILMEN

8.4.3 Fördjupade undersökningar

Som ett komplement till de övergripande attitydundersökningarna genomförs även fördjupade webbundersökningar kring vissa utvalda UR-produktioner.

2016 gjorde UR webbaserade undersökningar kring hur tittarna upplevde tv-programmen. Frågeformuläret riktade sig endast till de som startat uppspelning via någon av UR:s webbplatser. Genom att skapa dialog med användarna får UR en indikation av effekten av programmen. I enkäten ges möjlighet att kommentera och komma med synpunkter avseende programmen.

För serien *Grym kemi* svarade 92 procent av respondenterna att de skulle vilja rekommendera programmet till en vän/kollega/studiekamrat. 93 procent svarade att programmet innehöll något de inte tidigare kände till. 72 procent uppger att de blivit mer intresserade av kemi efter att ha sett ett eller flera avsnitt av *Grym kemi*.

För serien *Skolpojkar* svarar 80 procent av respondenterna att de skulle vilja rekommendera programmet till en vän/kollega/studiekamrat. 77 procent känner igen den bild av verkligheten

som förmedlas i programmet.

För programmet *Min livstid* svarade 93 procent av respondenterna att de skulle vilja rekommendera programmet till en vän/kollega/studiekamrat. 65 procent anser att läsning känns viktigare efter att ha sett programmet.

För serien *Scenerna som förändrade filmen* har 92 procent uppgett att de skulle rekommendera programmet till en vän/kollega/studiekamrat. Lika många, 92 procent av de svarande, anser att programmet innehöll något de inte redan kände till. 95 procent av respondenterna blev inspirerade att se filmerna som programmet porträtterar.

8.4.4 Sammanfattning

UR har under 2016 skapat fler kontaktytor för användare att nå UR:s innehåll. Under 2016 ser UR en ökning av uppspelningar både inom tv och radio jämfört med 2015. Samtidigt ökar andelen lärare som upplever UR:s utbud som tillgängligt.

För lärare och övriga i undervisningssituationer finns UR Skola på en separat webbplats där program och utbildningsrelaterat material lätt blir

åtkomligt. För intresserad allmänhet finns UR Play-spelaren under 2016 både som webbplats, mobilapp samt tvOS.

Genom att finnas på flera plattformar möter UR olika intressen i samhället. Möjligheten att interagera med UR ökade också under 2016 genom en aktiv och utökad närvaro i sociala medier. På Facebook och Youtube kan hela program eller kortare innehåll kombineras för att nå målgrupper som inte är mottagare för traditionell radio och tv. Att ha en dialog tillsammans med användarna ökar möjligheten att skapa relevant innehåll i framtiden. Under 2016 har UR förbättrat förutsättningarna för detta genom ökad tillgänglighet.

MY LIFE MY LESSON

Felicia förlorade tidigt sin biologiska pappa och växte upp tillsammans med en styvpappa som misshandlade mamman. Under två år får vi följa Felicias liv där konsekvenserna för barn som upplever våld i nära relationer blir tydliga.

9 RESURSANVÄNDNING

UR finansieras via radio- och tv-avgiften. Riksdagen beslutade inför 2016 om en medelstilleddning till UR på 411,2 mkr, motsvarande 5,2 procent av de totalt 8 026 mkr som tilldelades public service.

9.1 Intäkter

Från de erhållna avgiftsmedlen från rundradiokontot, 411,2 mkr, görs mindre omfördelningar mellan public

service-bolagen. UR äger tillsammans med SVT och Sveriges Radio två gemensamma dotterbolag: Radiotjänst i Kiruna AB, RIKAB, och Sveriges Radio Förvaltningsaktiebolag, SRF. Dessa bolag finansieras med avgiftsmedel från de tre public service-företagen. Det innebär att UR:s intäktsförda anslagsmedel (efter medelsavstämningen) för året var 383,6 mkr.

Summa intäkter vid sidan av avgiftsmedel under 2016 var 1,3 mkr, vilket var

mindre än året innan (3,9 mkr). Övriga intäkter består till exempel av produktionsbidrag från samarbeten med nordiska och andra europeiska public service-bolag. Summa totala intäkter uppgick 2016 till 384,9 mkr.

9.2 Kostnader

Public service-bolagen har sedan 2014 enats om gemensamma principer för hur kostnaderna ska fördelas.

2016 utgör UR:s programproduktionskostnader 75 procent. De inkluderar direkta programkostnader för produktion, men även kostnader för exempelvis sändningsplanering, rättigheter och programinköp. Till programproduktionskostnaderna räknas också de pedagogiska utvecklings- och kontaktarbete som ingår i alla UR-produktioner. Som distribution räknas kostnaden för distribution av marksändningar i radio (88 procent) och kostnaden för internetdistribution (12 procent).

Övriga kostnader består till största delen av kostnader för de så kallade stödfunktionerna, som till exempel strategi, HR, ekonomi, kommunikation, IT/teknik och investeringar. I dessa funktioner ingår tjänster och kostnader som i första hand går att hänföra till programverksamheten. Därför kan man inte likställa stödfunktionerna med overheadkostnader.

Tabell 9.1. UR:s intäkter 2014–2016 (mkr).

INTÄKTER (MKR)	2014	2015	2016
Erhållna avgiftsmedel från rundradiokontot	395,2	403,1	411,2
Justering mellan programbolagen	3,7	0,1	0,9
Totalt erhållna avgiftsmedel	398,9	403,2	412,1
Avgiftsmedel överförda till RIKAB	-7,8	-8,8	-8,7
Avgiftsmedel överförda till SRF	-25,6	-19,8	-18,0
Delsumma	-33,4	-28,6	-26,7
Förändring skuldförda avgiftsmedel	-9,6	-16,9	-1,8
Summa intäktsförda avgiftsmedel	355,9	357,7	383,6
Samproduktioner och royalty	2,7	3,0	0,3
Lönebidrag	0,5	0,2	0,3
Valutakursvinster	0,1	0,2	0,1
Övriga intäkter (t ex vinst vid försäljning av maskiner och inventarier)	0,1	0,5	0,6
Summa övriga intäkter	3,4	3,9	1,3
Summa	359,3	361,6	384,9
Sidoverksamhet	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	359,3	361,6	384,9

9.2.1 Resursförbrukning per utbildningsområde

Kostnadsandel per utbildningsområde under 2016 fördelar sig enligt tabell 9.2.2.

Kostnaden per område kan variera mellan åren beroende på de satsningar UR gör för att motsvara behov inom respektive utbildningsområde.

Andelen för utbildningsområdena yngre barn, äldre barn och unga har sammantaget ökat åren 2014 till 2016 vilket ligger i linje med UR:s ambition att stärka utbudet för barn och unga.

Under 2016 har UR efter dialog med målgrupperna inom utbildningsområdet studieförbund och folkhögskolor gjort

digitala satsningar i kortare format som möter utbildningsbehoven och passar bättre online än för publicering i radio och tv vilket medfört minskade kostnader.

9.3 Produktivitet och kostnadseffektivitet

UR har valt att inte redovisa snittkostnad per producerad eller sänd timme som produktivitetmått, då det inte är en bra indikator på UR:s produktivitet. Ett traditionellt produktivitetstal som kostnad per timme tar inte hänsyn till vare sig kvaliteten i produktionen, hållbarheten eller träff/effektivitet i målgruppen.

UR har därför arbetat fram ett produktivitetmått som utgår från uppdraget, och som speglar hur effektivt UR utfört uppdraget i förhållande till kostnaderna.

9.3.1 Produktivitet

UR:s produktivitetmått utgår från en kvalitetsaspekt och möjliggör en jämförelse av olika kategorier av produktioner i förhållande till kostnad. Måttets så kallade hållbarhetsfaktor sätts i relation till kostnad per utbildningsområde.

För att fastställa hållbarhetsfaktorn kvalitetsbedöms varje produktion utifrån fastställda kriterier. Exempel på dessa kriterier är om kunskapsinnehållet är beständigt över tid, om animation används för att förstärka pedagogiken och därmed hållbarheten, om programmen innehåller daterat faktainnehåll eller om det rör sig om en aktualitet. Varje kategori är i sin tur kopplad till en beräknad hållbarhetstid som används som faktor i produktivitetsberäkningen. UR har även valt att väga in om innehållets hållbarhetstid utifrån nämnda kriterier beror på en insats från UR:s sida eller inte. Följaktligen har exempelvis filmade föreläsningar fått en kortare hållbarhetstid, eftersom det är föreläsninganordnaren som huvudsakligen producerar innehållet.

När årets produktion inom ett utbildningsområde på detta sätt har kategoriserats, kan det framräknade värdet sättas i relation till produktionskostnaden för respektive utbildningsområde.

På detta sätt har UR ett produktivitetmått som tar hänsyn till både kvalitet och kvantitet i förhållande till kostnader. Måttet ger också en mer rättvisande jämförelse av kostnader per utbildningsområde.

Tabell 9.3.1. Hållbarhetsfaktor per utbildningsområde 2016.

UTBILDNINGSMÅTT	RADIO	TV
Yngre barn	7,5	9,3
Äldre barn	4,0	6,2
Unga	4,6	6,7
Högskola	5,0	1,2
Studieförbund och folkhögskola	5,0	6,6
Folkbildning	7,5	6,8
Totalt	5,6	6,1

Utifrån ovanstående resonemang har UR tagit fram ett viktat medelvärde som en hållbarhetsfaktor per utbildningsområde.

Radioutbudet 2016 får en lägre hållbarhetsfaktor än tv-utbudet för yngre och äldre barn, unga samt för studieförbund och folkhögskola. Sannolikt är anledningen till detta att radiokanalerna P3 och P4, där majoriteten av UR:s radioutbud för dessa utbildningsområden sänds, har större koppling till aktualitet och därmed är mindre hållbart för användning över lång tid. Det gäller speciellt utbudet för äldre barn och unga.

Högskoleutbudet för tv, som till största del består av inspelade föreläsningar, bedöms ha en lägre hållbarhetsfaktor. Även om den produktionen kan anses vara kostnadseffektiv är värdet i användbarhet över tid inte förutsägbart. UR spelar in ett kunskapsinnehåll som någon annan kan sägas ha producerat, och kan därmed inte styra över innehållets pedagogiska kvalitet eller hållbarhet.

När hållbarhetsfaktorn sätts i relation till kostnaden per timme får man fram ett produktivitetmått som ökar jämförbarheten mellan utbildningsområdena.

Utbudet för yngre barn har en högre produktivitet än utbudet för äldre barn och unga för både radio och tv, vilket också kan förklaras genom aktualitetsanknytningen. Exempelvis är dramatiseringar för yngre barn användbara under lång tid.

9.3.2 Utveckling över tid

Det nya produktivitetmåttet började användas inom UR 2016, men för att kunna jämföra utvecklingen över tid har UR använt 2016 års hållbarhetsfaktor per utbildningsområde, som beräknats enligt beskrivningen ovan, även för 2014 och 2015 års produktioner, se tabell 9.3.2 och 9.3.3. Detta kan göra att resultatet till viss del kan vara felvisande men målsättningen framåt är att kunna visa på en positiv trend där produktiviteten ökar utan att avkall på kvaliteten görs. Utöver detta är målsättningen att ett tydliggörande av fokus på hållbarhet kommer underlätta den ekonomiska styrningen då det underlättar bedömningen gällande ambitionsnivå och budget för programproduktionen.

Under 2016 har UR genomfört en rad åtgärder för att uppnå ökad effektivitet och produktivitet. Mer om detta i avsnitt 9.3.4.

Under 2017 kommer UR att komplettera produktivitetmåttet med ett effektivitetmått, som med utgångspunkt i produktivitetmåttet ska sättas i relation till effekten av användarnas möte med UR:s utbud. Målet är att skapa indikatorer som är relevanta och jämförbara över tid i syfte att illustrera och följa hur UR bedriver och förflyttar sin verksamhet effektivt och skapar mesta möjliga nytta av tilldelade medel. Det är först när produktivitetmåttet ställs i relation till effekten som man kan dra några korrekta analyser av måtten. Målsättningen är att nyttja företagets resurser på bästa sätt och att på så sätt nå högsta möjliga effekt till rätt kostnad.

9.3.3 Investeringar

Under 2016 har UR upphandlat ett nytt sändningsplaneringssystem och en strategisk partner för Office 365 samt implementerat ett nytt produktionsystem som bättre stöder icke-linjära arbetsätt. Detta innebär att UR går in i en ny struktur för kärnprocessen under

2017. UR har även implementerat stöd för krypterade anslutningar till internetjänster samt uppdaterat och stärkt säkerheten kring sitt nätverk. Löpande underhållsinvesteringar har gjorts för utbyte av bland annat servers, datorer, telefoner, kameror och uppgradering av mjukvaror.

9.3.4 Åtgärder för ökad effektivitet och produktivitet

Under året har en organisationsförändring inletts i syfte att modernisera och anpassa arbetet efter nya medievänor och krav. Produktionen kommer att bli mer flexibelt projektbaserad.

I samband med denna förändring har UR beslutat införa ett mer effektivt, aktivitetsbaserat arbetssätt. I och med detta har en inventering gjorts av befintliga arbetsytor och arbetsverktyg, vilket resulterar i mer effektivt utnyttjade resurser.

UR fokuserar även på en renodlad projektkonometri, med företagsgemensam kontinuerlig planering och löpande uppföljning istället för tidigare avdelningsekonomi. Syftet är att göra organisationen mer kostnadseffektiv och flexibel.

Tabell 9.2.1. UR:s kostnader 2014–2016 (mkr).

UR:S KOSTNADER	2014	2015	2016
Tv-produktion	257,7	246,7	250,1
Radioproduktion	34,5	35,4	39,3
Summa programproduktion	292,2	282,1	289,3
Varav pedagogiskt utvecklings- och kontaktarbete	13,1	10,4	9,6
Distribution	2,6	3,0	2,8
Övriga kostnader t ex IT/teknik, investeringar, personalkostnader, kommunikationskostnader m	65,4	76,5	92,8
Summa kostnader	360,2	361,6	384,9
Sidoverksamhet	-	-	-
Summa kostnader	360,2	361,6	384,9

Tabell 9.2.2. Kostnadsandel per utbildningsområde 2014–2016 (procent).

KOSTNADSANDEL PER UTBILDNINGSMÅTT	2014	2015	2016
Yngre barn	14,5	15,9	13,4
Äldre barn	11,8	10,8	20,3
Unga	26,8	27,4	21,0
Högskola	18,0	20,0	22,7
Studieförbund och folkhögskola	15,5	9,0	8,5
Folkbildning	13,5	16,9	14,1
Summa kostnader	100	100	100

Tabell 9.2.3. Kostnader per utbildningsområde 2014–2016 (tkr).

KOSTNADER PER UTBILDNINGSMÅTT	2014	2015	2016
Yngre barn	52 205	57 598	51 511
Äldre barn	42 402	39 230	78 259
Unga	96 423	99 010	81 041
Högskola	64 810	72 433	87 205
Studieförbund och folkhögskola	55 863	32 390	32 732
Folkbildning	48 518	60 980	54 177
Summa kostnader	360 221	361 641	384 925

Tabell 9.3.2. Produktivitet per utbildningsområde – radio (kostnad i tkr per producerad timme, justerad för hållbarhet).

PRODUKTIVITET PER UTBILDNINGSMÅTT, RADIO	2014	2015	2016
Yngre barn	34,4	30,1	31,3
Äldre barn	53,5	33,0	51,3
Unga	25,2	39,3	34,3
Högskola	35,6	47,2	51,6
Studieförbund och folkhögskola	20,8	19,4	37,4
Folkbildning	10,9	12,5	10,9
Totalt	24,1	26,3	28,9

Tabell 9.3.3. Produktivitet per utbildningsområde – tv (kostnad i tkr per producerad timme, justerad för hållbarhet).

PRODUKTIVITET PER UTBILDNINGSMÅTT, TV	2014	2015	2016
Yngre barn	135,8	109,6	95,6
Äldre barn	141,9	95,0	139,5
Unga	112,4	116,7	114,9
Högskola	79,2	81,7	89,2
Studieförbund och folkhögskola	95,8	71,8	163,0
Folkbildning	15,4	22,1	32,2
Totalt	41,9	40,8	46,5

En övergång till projektkonometri möjliggör även en mer effektiv målstyrning, där varje projekt tydligt målsätts utifrån UR:s övergripande uppdrag och strategi och följs upp månadsvis. Därigenom kan UR mäta den effekt som behövs för att komplettera produktivitetmålet.

9.3.5 Koncernsamarbeten

Under 2016 genomförde de tre programbolagen i samarbete med SRF ett femtontal större gemensamma upphandlingar. Dessa var upphandling av bevakningstjänster fastighet, skalskydd och evenemang, städtjänster, programvaror, licenser och relaterade tjänster, byggtjänster, rör- och ventilationsservice, telefoni, försäkringsförmedlingstjänster, kaffemaskiner, tryckeritjänster, produktionsfordon, arkitektjänster, brandskyddsprodukter samt profilprodukter.

Sveriges Radio Förvaltnings AB (SRF) I juni 2013 tog SRF:s styrelse beslut om en omfattande förändring av SRF:s uppdrag och verksamhet. Därefter har bland annat samtliga löne- och ekonomiprocesser tagits över av bolagen och fastighetsuppdrag, internservice samt musik- och researchuppdragen har förändrats.

Förändringsarbetet har lett till mer verksamhetsanpassade tjänster samt en betydande årlig besparing. Programbolagens samlade kostnader för SRF har minskat med 64,4 mkr eller cirka 28 procent mellan 2014 och 2016. Ny teknik, digitalisering samt effektivare processer har bidragit till rationaliseringen.

Lokaler

Programbolagen samlokaliserar och samutnyttjar lokaler där så är möjligt och rationellt.

Alla tre bolagen är samlokaliserade i Göteborg. Bolagen har gemensamt med SRF ett fastighetsråd som samordnar lokal- och fastighetsfrågor.

Programsamarbeten

UR och SVT samverkar kring programserien *Lilla aktuellt skola*. UR och Sveriges Radio samverkar kring programserien *Barnradions bokpris*. Alla tre bolagen samverkar kring *Musikhjälpen*.

9.3 Övrig resursanvändning

En del av UR:s tv-program har under 2016 sänds i SVT World, vilket innebär att programmen har tillgängliggjorts utomlands. SVT World sänder dygnet runt, huvudsakligen svenskproducerade program från SVT:s samtliga kanaler. Det är SVT som sänder UR-program i SVT World varför sändningarna inte ingår i UR:s verksamhet. För UR medför sändningarna inte någon merkostnad för distribution och upphovsrätt. Under 2016 sände SVT World 286 timmar av UR:s program.

SVT har beslutat att under 2017 avveckla SVT World och eftersom SVT har hela ansvaret för programtjänsten har UR inget att erinra.

9.4 Sidoverksamhet

UR har under 2016 inte bedrivit någon sidoverksamhet.

9.5 Kommersiella samarbeten

UR har under 2016 inte deltagit i några kommersiella samarbeten.

GEOGRAFENS TESTAMENTE EUROPA
Holger och Mortensen är på jakt efter en uråldrig skatt och sökandet går genom hela Norden – från danska Fyn i söder till Svalbard i norr.

DEN AUTOMATISERADE FRAMTIDEN

Vad händer med jobben i en värld där datorer, maskiner och robotar alltmer ersätter mänsklig arbetskraft?

10 PLANER FÖR FRAMTIDEN

Demokratin sätts på prov, polariseringen ökar och kunskapsklyftor breddas. Kunskap och bildning i Sverige behöver stärkas.

Integrationen av nyanlända till Sverige behöver stödjas med kunskap för att underlätta anpassningen till det svenska samhället. De senaste årens ökade betygsskillnader sätter fokus på att alla elever behöver få förutsättningar att nå kunskapskraven. Det digitala samhället ställer också nya kunskapskrav på oss som individer och medborgare.

UR:s mål är att göra hållbara produktioner av hög kvalitet. Programmen ska inte bara svara mot kunskapsbehoven, de ska också erbjuda olika pedagogiska anslag för att göra det möjligt för så många som möjligt att ta till sig kunskap. Och de ska vara tillgängliga och relevanta över tid.

Att producera utbildningsprogram för radio och tv kräver utöver

yrkesskicklighet och sakkunskap, god publicistik och pedagogik, ett mediepedagogiskt tänkande och lång hållbarhet i både form och innehåll, i kombination med ett kreativt skapande utifrån oberoende journalistisk och pedagogisk grund.

Eftersom UR:s användare i stor utsträckning är pedagoger, men också elever och studenter, behöver programmen ha en god och lång tillgänglighet så att läraren kan lägga in avsnitt i sin kursplan och vara trygg i att programmet finns kvar över tid.

Med målet att göra skillnad i människors lärande och öka effekten av utbudet har UR valt att de närmaste åren fokusera på tre behovsområden: integration, medie- och informationskunnighet, MIK, och kunskapsmålen i skolan.

De som är nya i Sverige behöver stöd i språkinläring men också i en rad andra ämnen för att underlätta vägen in i det svenska samhället.

Att kunna söka, kritiskt granska och

värdera information, samt att kunna använda medier för att själv kommunicera är grunden i ett demokratiskt samhälle. Denna kompetens påverkar förutsättningarna för var och en inom såväl privatliv, utbildning och arbetsliv som i det gemensamma samhällslivet. UR kommer att utveckla utbud inom medie- och informationskunnighet som kan bidra till utbildningen.

De senaste årens rapporter om ökade betygsskillnader sätter fokus på att ge förutsättningar för en mer likvärdig skola där alla elever får förutsättningar för att nå kunskapskraven.

UR:s produktioner har en god spridning i utbildningen och därför är det viktigt att utbudet präglas av jämställdhet, mångfald, inkludering och spegling.

Med pedagogiskt lustfyllt och kreativt medieberättande öppnar UR vägar till lärande via radio, tv samt online.

II BILAGOR

II.1 Bilaga kontakter

UR står i ständig kontakt med en mängd skolor, utbildningsanordnare, myndigheter och organisationer runt om i landet. I UR:s projektutvecklings- och mediepedagogiskt arbete har vissa av dessa ett utökat samarbete och dessa kontakter presenteras i följande lista.

I SITT PROJEKTUTVECKLINGS- OCH MEDIEPEDAGOGISKA ARBETE HAR UR HAFT KONTAKTER MED FÖLJANDE EXTERNA PARTER:

Förskolor

Borgens förskola, Solna
Björkens förskola, Hedenäset
Fannalund förskola, Enköping
Förskolan Duvan, Hallstahammar
Förskolan Lekhagen, Vaxholm
Förskolan Nova, Tullinge
Förskolan Ringblomman, Upplands Väsby
Förskolan Täppan, Stockholm
Hagaborgs förskola, Karlstad
Häcklinge förskola, Valbo
Kullens förskola, Uppsala
Lillsjöns förskola, Puotikasvaara
Myrans förskola, Helsingborg
Myrgångens förskola, Uppsala
Nicandergatans förskola, Helsingborg
Pusselbitens förskola, Norrala
Skogsgläntans förskola, Kil
Skutans förskola, Örebro
Slavsta förskola, Uppsala
Slottsvångens förskola, Helsingborg
Sollidens förskola, Östersund
Stensborgsgatans förskola, Eskilstuna
Tegnérsgårdens förskola, Västerås
Teknikförskolan, Halmstad
Tornets förskola, Karlshamn
Trönö förskola, Trönödal
Vaxmora förskola, Sollentuna
Ångsdals förskola, Bunkeflostrand
Vaxmora förskola, Sollentuna
Vittarydskolan, Vittaryd
Väpnarens förskola, Uppsala
Växthusets förskola, Halmstad
Årstaparkens förskola, Uppsala
Ångsdals förskola, Bunkeflostrand

Grundskolor

Alviksskolan, Bromma
Berzeliuskolan, Linköping
Bladins skola, Malmö
Carlsson skola, Stockholm
Djurgårdens Waldorfskola, Stockholm
Fenestra centrum, Göteborg

Fjällensskolan, Järfälla
Flogtaskolan, Uppsala
Fridaskolan, Vänersborg
Globala gymnasiet, Stockholm
Grindtorpsskolan, Botkyrka
Gryningsskolan i Södertälje
Gråboskolan, Visby
Gröndalsskolan, Stockholm
Gårdesskolan, Stockholm
Högastensskolan, Helsingborg
ISGR The International School of the Gothenburg Region, Göteborg
Jonsereds skola, Jonsered
Katarina Norra skola, Stockholm
Kiruna Sameskolan, Kiruna
Klara grundskola, Stockholm
Kungsholmens grundskola
Käppala skola, Lidingö
Lunaskolan, Bromma
Manillaskolan, Stockholm
Mörbyskolan, Danderyd
Norrbackaskolan, Märsta
Norrbergsskolan, Vaxholm
Norrhammarskolan, Skellefteå
Novia Engelska skolan, Stockholm
Residensskolan, Luleå
Rösjöskolan, Sollentuna
Sjöstadsskolan, Stockholm
Skansensskolan, Mörbylånga
Solskiffesskolan, Åkersberga
Strömnäs skola, Piteå
Sveaskolan, Örebro
Svenska skolan i London, London, Storbritannien
Sverigefinska skolan, Stockholm
Tappströmsskolan, Ekerö
Tibbleskolan, Täby
Tunaskolan, Tumba
Utsäljeskolan, Segeltorp
Värbyskolan, Värby
Ångsdals skolor, Bunkeflostrand

Gymnasieskolor

Angereds gymnasiet, Göteborg
Bladins gymnasium, Malmö
Bromma gymnasium, Bromma
Curt Nicolin Gymnasiet, Finspång
Enskilda gymnasiet, Stockholm
Fryshuset, Stockholm
Gryningsskolan, Södertälje
Kärrtorps gymnasium, Johanneshov
Lunds dans- och musikgymnasium, Lund
Midsommarkransens gymnasium, Hägersten
Morabergs studiecentrum, Södertälje
Nacka gymnasium, Nacka
Norra Real, Stockholm
NTI Handelsgymnasiet, Stockholm
NTI-gymnasiet, Falun
Rodengymnasiet, Norrtälje
Sorsele Gymnasieskola, Sorsele
Svenska skolan i London, London, Storbritannien
Thorildsplan Gymnasium, Stockholm
Tibble gymnasium, Täby
Täljegymnasiet, Södertälje
Vasa Real, judiska studier, Stockholm
Voxnadalens gymnasium, Edsbyn

Särskolor

Gryningsskolan i Södertälje
Polhemskolan, gymnasiesärskola, Gävle

Högskolor

Blekinge Tekniska Högskola, Karlskrona
Gymnastik- och idrottshögskolan, Stockholm
Högskolan Dalarna, Falun
Högskolan i Borås, Borås
Högskolan i Gävle, Gävle
Högskolan i Halmstad, Halmstad
Högskolan i Skövde, Skövde
Högskolan Kristianstad, Kristianstad
Högskolan Väst, Trollhättan
Jönköping University, Jönköping
Kungliga Musikhögskolan i Stockholm
Malmö högskola, Malmö
Mälardalens högskola, Västerås

Stockholms konstnärliga högskola (Stockholms dramatiska högskola), Stockholm
Södertörns Högskola, Huddinge

Universitet

Göteborgs universitet
Chalmers tekniska högskola, Göteborg
Göteborgs universitet, Göteborg
Handelshögskolan i Stockholm, Stockholm
Karlstads universitet, Karlstad
Karolinska institutet, Solna
Kungliga tekniska högskolan, Stockholm
Lapplands Universitet, Rovaniemi, Finland
Linköpings universitet, Linköping
Linnéuniversitetet, Kalmar/Växjö
Luleå Tekniska universitet, Luleå
Lunds universitet, Lund
Mittuniversitetet, Sundsvall och Östersund
Stockholms universitet, Stockholm
Sveriges lantbruksuniversitet, Uppsala
Umeå universitet, Umeå
Uppsala universitet, Uppsala
Örebro universitet, Örebro

Studieförbund/folkbildningsorganisationer

ABF, Arbetarnas bildningsförbund
Bildningsförbundet Östergötland, Linköping
Folkbildningsförbundet, Stockholm
Folkuniversitetet
Franska Institutet, Stockholm
Ibn Rushd studieförbund, Solna
Kulturens bildningsverksamhet, Solna
Medborgarskolan
Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet, NBV, Stockholm
RIO - Rörelsefolkligskolornas intresseorganisation
Sensus studieförbund, Stockholm
SISU Idrottsutbildarna
Studieförbundet Bilda
Studieförbundet Vuxenskolan

Folkhögskolor

Albins folkhögskola, Landskrona
Birka folkhögskola, Ås
Birkagårdens folkhögskola, Stockholm
Bosöns idrottsfolkligskola, Lidingö
Botkyrka Folkhögskola, Norsborg
Eskilstuna folkhögskola, Eskilstuna
Fellingsbro folkhögskola, Fellingsbro
Fornby folkhögskola, Borlänge
Forsa folkhögskola, Forsa
Fristads Folkhögskola, Fristad
Fryshuset folkhögskola, Stockholm
Furuboda folkhögskola, Yngsjö
Gameleby folkhögskola, Gameleby
Gotland folkhögskola, Hemse
Jakobsbergs folkhögskola, Järfälla
Kageholms folkhögskola, Ekerö
Kalix folkhögskola, Kalix
Katrinebergs folkhögskola, Vessingebro
Kävsta folkhögskola, Sköllersta
Litorina folkhögskola, Karlskrona
Långholmens folkhögskola, Stockholm
Marieborgs folkhögskola, Norrköping
Mellansel folkhögskola, Mellansel
PRO:s folkhögskola
Runö folkhögskola, Stockholm
Röda Korsets folkhögskola, Skärholmen
Scouternas folkhögskola, Hägersten
Sjövicks Folkhögskola, Avesta
Skarpnäck folkhögskola, Skarpnäck
Skeppholmens folkhögskola, Stockholm
Skurups folkhögskola, Skurup

Storumans folkhögskola, Storuman
Sundbybergs folkhögskola, Sundbyberg
Södra Vätterbygdens folkhögskola, Jönköping
Tärna folkhögskola, Sala
Valla folkhögskola, Linköping
Vindeln folkhögskola, Vindeln
ViS, Vuxenutbildning i samverkan
Västanviks folkhögskola, Leksand
Ålsta folkhögskola, Fränsta
Åredalens folkhögskola, Undersåker
Östra grevie folkhögskola, Vellinge

Utbildningar

Förskoleutbildningen, Stockholms universitet
Rektorsprogrammet
Samernas utbildningscenter
SFI - Svenska för invandrare, Malmö, Botkyrka, Stockholm, Göteborg, Eskilstuna, Södertälje

Pedagogiska resurscentrum/mediecentraler

AV Media Skåne
AVC Botkyrka-Huddinge
AV-centralen, Avesta
AV-centralen, Järfälla
AV-Media Kalmar län
AV-Media Kronoberg Region Kronoberg, Växjö
AV-media, Katrineholm
AV-media, Region Dalarna, Falun
AV-Media, Trelleborg
AV-Media, Ystads stadsbibliotek
Folkbildningsnätet / folkbildning.net
GR Utbildning Läromedel, Göteborg
Haninge Mediecenter
It-media, Ljusdals kommun
Learnify
Lärande IKT, Norrköping
LärMedia/Materielrummet AB, Linköping
Läromedelscentralen, Halmstad
Läromedelscentralen, Ludvika
MediaCenter i Västerbottens län
MediaCenter Norrbotten
MediaCenter Region Västerbotten
Mediacenter, Jönköpings län
Mediapoolen Västra Götaland
Mediateket, Helsingborg
Mediecenter Värmland
Mediecentrum Bollnäs
Mediotek, Sundsvall
Medioteket, Stockholm
Pedagogisk inspiration, Malmö
Pedagogiskt mediecentrum Gotland
Skoldatateket Hudiksvall
SLI Education, Västerås
SLI Utbildningsförvaltningen, Uppsala
SLI, Vadstena
Utbildning Gävle

Organisationer

Bollebygd Pride
BRIS - Barnens rätt i samhället
Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning
Cicero Learning, Finland
Civil Rights Defenders
Demokratiakademien
Digidel
En starkt röst
Fanzingo
Finlandsinstitutet
Folkbildarforum
Folkbildningsrådet
Forum för levande historia
Framtidens lärande, Datorn i Utbildningen
Fredens hus
Friends

Fritidsforum
Förbundet Folkhögskollärarna
Författarcentrum
Förskolenätverket
GIL, Göteborgskooperativet för inderpent living
Giron sami teåther
Handikappförbunden
Hörselskadades riksförbund
Institutet Dans i skolan
KomTek
Kulturhuset Stadsteatern
Kungliga Vetenskapsakademien
Lika unika
LISA, Riksförbundet för lärare i svenska som andraspråk
Läraryrket
Läraryrket Student
Lärarnas Riksförbund
Lärarnas Riksförbunds studerandeförening
Majblomman
Mediekompass
Megafonen
Met Nuoret
Mind
Myndigheten för tillgängliga medier
Mänskliga Rättighetsdagarna
Naturskoleföreningen
NSPH, Nationell samverkan för psykisk ohälsa
Rektorsakademien Utveckling
Retorikcentrum i Sverige
RFSU Ungdom
RFSU
Right Livelihood
Riksidrottsförbundet
Romskt Informations- och kunskapscenter, Malmö
Rädda Barnen
Röda Korset
Rörelsefolkligskolornas intresseorganisation
Sameskolstyrelsen
Sáminuorra
Samiskt språkcentrum
Samverkan för Näbaterad Högskoleutbildning
Sefif
Seko
Share Music
Sigys
SIRF - Sveriges internationella Roma filmfestival
SKL - Sveriges kommuner och landsting
Skolsmedjan
Skolvåren
Stiftelsen Företagsam
Svenska Tornedalings Riksförbund - Tornionlaakso-laiset
Svenska Samernas Riksförbund
Svenska debattmästerskapet
Svenska FN-förbundet
Svenska Handelskammaren i Kina
Svenska kyrkan
Svenska läromedel
Svenska Science Centers
Svenska tornedalings riksförbund
Sverigefinska riksförbundet
Sverigefinska ungdomsförbundet
Sveriges elevråd - SVEA
Sveriges elevråd SVEA Föreningen Ung och dum
Sveriges förenade studentkårer
Sveriges Ingenjörer
Sveriges Jiddischförbund
Sveriges Skolledarförbund
Sveriges Skolledarförbund
Swedwatch
Tekniska museet
Tornedalsteatern
Unga hörselskadades förbund
Unga synskadade

Ung Media Sverige Ung minoritet Universeum UusiTeatteri Webbstjärnan Vi Unga VML-institutet - Digitala akademien Världskulturmuseet	Världens barn
Myndigheter och offentliga aktörer Barn- och elevombudet, Skolinspektionen Barnhälsovård Region Halland Barnombudsmannen BRÅ - Brottsförebyggande rådet CETIS - Centrum för teknik i skolan Folkbildningsrådet Forum Funktionshinder Gotlands kommun Handisam - Myndigheten för handikappolitisk samordning Hjo kommun Hjälpmiddelsinstitutet Hjärnkoll - NSPH Institutet för språk och folkminnen, Språkrådet Kemilärares resurscentrum Konsumentverket Kultur i Väst Länsstyrelsen, Stockholm Läromedelsutställningar, Specialpedagogiska myndigheten Maria Ungdom Migrationsverket Myndigheten för delaktighet Myndigheten för tillgängliga medier Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor Nationellt centrum för matematikutbildning Nationellt centrum för språk, läs- och skrivutveckling Nationellt centrum för svenska som andraspråk Nationellt nätverk för nyanlända Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik Nationellt resurscentrum för fysik Nordens välfärdscener Nordicom Nordiska ministerrådet Regionbibliotek Halland Riksrevisionen Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder Sameskolstyrelsen Sametinget Samiskt språkcentrum Skoldatek i Stockholm Skolinspektionen Skolverket Specialpedagogiska skolmyndigheten Språkforskningsinstitutet Statens kulturråd Statens medieråd Stockholms kulturförvaltning Stockholms stadsbibliotek Svenska biblioteksförbundet Sveriges Ambassad i Peking, Kina Tom Tits Experiment Torghandel Göteborg UMO - Ungdomsmottagningen på nätet Ung Företagsamhet Universitets- och högskolerådet Universitetskanslersämbetet Utbildningsförvaltningen, Uppsala kommun Utbildningsförvaltningen, Jönköpings kommun Väsby Lärlabb, Upplands Väsby	Företag Britny Creaza Datorn i Utbildningen Filmoteket i Stockholm AB Gleerups Gärigheter Intel Kulturhuset Lektion.se Lernia Lin Education, Göteborg Lärofortbildning AB Medieinstitutet Nationalencyklopedin, NE Natur & Kultur Nobelmuseum Pride Strömstad RFSL Ungdom Strömstad Skolkollegiet Skolporten Ungdomar.se West Pride Göteborg
	Av förteckningen framgår att UR har haft kontakter med 2016 i siffror jämfört med (2015)
	<ul style="list-style-type: none"> • 34 (14) förskolor • 45 (35) grundskolor • 23 (17) gymnasieskolor • 2 (2) sarskolor • 15 (14) högskolor • 17 (17) universitet, • 15 (16) studieförbund och folkbildningsorganisationer • 42 (18) folkhögskolor • 4 (2) utbildningar • 36 (35) pedagogiska resurscentrum och mediecentraller • 97 (78) organisationer • 59 (47) myndigheter och offentliga aktörer samt • 22 (14) företag.
	Det innebär att UR 2016 haft totalt 410 (309) olika samtalsparter inom utbildningsvärlden.

II.2 Bilaga uppfyllelse av krav i sändningstillstånd och anslagsvillkor

	VILLKOR	UTFALL	KAPITEL
ST 1	Producera och sända ljudradio- och tv-program.	UR har sänt 392 timmar radio och 3 331 timmar tv.	5.1, 5.2,
ST 2	Sända sökbar text-tv.	UR har sänt text-tv.	5.3
ST 3	Ska kunna tas emot av alla.	UR sändningar har kunnat nås av hela befolkningen.	4.5 och 5
ST 4	Använda analog utsändningsteknik för ljudradio.	UR använde analog sändningsteknik i radio.	4.4
ST 5	Använda digital utsändningsteknik vid sändning av tv.	UR använde digital sändningsteknik i tv.	4.4
ST 6	Hög kvalitet vid utsändning Samverka i tekniska frågor Ingå avtal API enligt europeisk standard	Den tekniska kvaliteten var hög. Under 2015 har inga tekniska frågor varit aktuella för samverkan. Senaste avtalet är från 2014 om programguider. Har ej använt sådan tjänst.	4.4
ST 7	Mångsidigt programutbud Svenska språket Jämställdhet och mångfald Spegling av hela landet	UR har en spridning i utbudet mellan olika utbildningsstadier och ämnen. UR värnar svenska språket Stort arbete bedrivs internt och 72 procent av lärarna anser att UR:s utbud speglar hela befolkningen	6 4.10 7.1 3.2
ST 8	Utveckla och vidga sitt utbildningsutbud. Programverksamhet inom utbildningsområdet och därutöver ett utbud av folkbildningsprogram. Inkludera barn- och ungdomsutbildning, högskole- och annan vuxenutbildning samt studieförbund och folkhögskolor. Förstärka, bredda och komplettera de insatser som görs av andra. Användarna ska ges möjligheter att framföra synpunkter och önskemål gällande programverksamheten.	Utbildningsutbudet har utvecklats och vidgats. 6.1 6 UR har väl utvecklad dialog med olika grupper inom utbildningsområdet.	7.8 6.1 6 4.5, 7.1, 7.4, 7.5, 7.6, 8
ST 9	Variation i produktionsformer.	UR har haft variation i produktionsformer	7.7
ST 10	Barn och unga Språkliga behov hos barn och unga	Stort utbud, omfattande nyproduktion, särskild utveckling för barn och unga samt utbud av minoritetsspråksprogram	7.4 7.6.3
ST 11	Tillgänglighet	UR har uppfyllt kraven på tillgängliggörande och tillgänglighet.	7.5
ST 12	Mångsidigt utbud som speglar de olika kulturer som finns.	UR har ett mångsidigt utbud som speglar olika kulturer.	7.3, 7.4.4
ST 13	Minoritetsspråk	Bolagens utbud på nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk har ökat betydande.	7.6
ST 14	Opartiskt och sakligt	UR har utövat sändningsrätten opartiskt och sakligt	4.II
ST 15	Beriktigande och genmäle	Ingen begäran om beriktigande eller genmäle har inkommit 2016.	4.6, 4.II
ST 16	Enskildes privatliv	Utbildningar genomförs för att minska risken.	4.6
ST 17	Tv:s och radions särskilda genomslagskraft	Utbildningar genomförs för att minska risken.	4.6
ST 18	Reklam	UR sänder inte reklam.	
ST 19	Direkt sponsring Indirekt sponsring	UR har inte sänt något program där sponsorbudraget tillfallit UR direkt.	4.2
ST 20	Reklam enligt §17	Reglerna följs.	
ST 21	Produktplacering	Ingen produktplacering har förekommit.	
ST 22	Hög säkerhet	UR håller hög säkerhet.	
ST 23	Beredskapsplaner Samråd med MSB Höjd beredskap	UR skickar årligen in en beredskapsplan till MSB och Kulturdepartementet. Samarbete med MSB sker.	

AV 1	Verksamheten ska bedrivas rationellt, åtgärder ska vidtas för ökad effektivitet och produktivitet.	UR har drivit verksamheten rationellt och gjort åtgärder för ökad produktivitet och effektivitet.	9
AV 2	Kärn- och kompletterande verksamhet	Medlen har använts till kärn- och kompletterande verksamheten.	9
AV 3	Sidoverksamhet	UR har under 2016 inte bedrivit sidoverksamhet.	9.4
AV 4	Rikab	UR anslår medel till RIKAB.	9.1
AV 5	Rikab	UR är delägare	9.1
AV 6	Distribution	SVT står enligt avtal för UR:s distributionskostnader för tv.	9.2, 9.3
AV 7	Sändningar	UR har sänt i SVT:s kanaler.	5.2, 9.3
AV 8	Sändningar i Sverige och utanför	Allmänheten kan ta emot UR:s sändningar utan särskild betalning utöver radio- och tv-avgiften.	5.4
AV 9	Olika plattformar.	UR:s utbud sänds i SR:s och SVT:s kanaler online och på olika plattformar	5
AV 10	Kärn-, kompletterande och sidoverksamhet	UR har en god balans mellan kärnverksamhet och kompletterande verksamhet.	5.6
AV 11	Anmälan av nya permanenta tjänster	Inga nya tjänster eller försök har startats.	4.9
AV 12	Tillgängligheten till och kunskap om programmen. Samarbeta med aktörer inom utbildning och forskning.	UR samverkar.	4
AV 13	Överenskommelser mellan bolagen	Har gjorts mellan bolagen och sänt in till Kulturdepartementet och MRTV.	7.5, 7.6.3
AV 14	Regional indelning av organisation.	UR finns i Stockholm, Göteborg och Malmö.	4
AV 15	Dialog med externa produktionsbolag	UR har säkerställt tydlighet i organisation för inköp och beställning.	4
AV 16	Sändningstid.	Avtal finns och ingen oenighet har uppstått.	
AV 17	Upphörande av sändningstillstånd		
AV 18	Budgetunderlag	Lämnades den 1 mars inklusive redovisning av RIKAB:s verksamhet.	
AV 19	Redovisning av uppdraget	Se denna public service-redovisning.	
AV 20	Revisorer	Revisorer granskar såväl denna redovisning som Budgetunderlagen. Revisorsintyg bifogas.	

11.3 Bilaga minoritetsspråk

Minoritetsspråk alla bolagen

2013					Förändring index			
	SR	SVT	UR	Totalt	SR	SVT	UR	Snitt
Finska	7 319	314	15	7 648	100	100	100	100
Samiska	1 393	84	13	1 490	100	100	100	100
Meänkieli	803	17	10	830	100	100	100	100
Romani chib	392	23	8	423	100	100	100	100
Teckenspråk	-	121	29	150	-	100	100	100
Totalt	9 907	559	75	10 541	100	100	100	100
2014	SR	SVT	UR	Totalt				
Finska	7 319	342	19	7 680	100	109	127	112
Samiska	1 393	103	17	1 513	100	123	131	118
Meänkieli	803	22	12	837	100	129	120	116
Romani chib	392	30	14	436	100	130	175	135
Teckenspråk	-	139	17	156	-	115	59	87
Total	9 907	636	79	10 622	100	121	122	114
2015	SR	SVT	UR	Totalt				
Finska	7 390	325	35	7 750	101	104	233	146
Samiska	1 390	109	15	1 514	100	130	115	115
Meänkieli	830	19	17	866	103	112	170	128
Romani chib	395	27	16	438	101	117	200	139
Teckenspråk	-	175	17	192	-	145	59	102
Total	10 005	655	100	10 760	101	121	155	126
2016	SR	SVT	UR	Totalt				
Finska	7 479	341	39	7 859	102	109	260	157
Samiska	1 392	117	18	1 527	100	139	138	126
Meänkieli	1 047	45	17	1 109	130	265	170	188
Romani chib	400	57	17	474	102	248	213	187
Teckenspråk	-	187	21	208	-	155	72	113
Total	10 318	747	112	11 177	109	183	171	154

Sammantaget index för public service-bolagen

									Exempel
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Mål 2019	
Finska	100	112	146	157	0	0	0	145	
Samiska	100	118	115	126	0	0	0	150	
Meänkieli	100	116	128	188	0	0	0	170	
Romani chib	100	135	139	187	0	0	0	180	
Teckenspråk	100	87	102	113	0	0	0	130	
Totalt	100	114	126	154	0	0	0	155	

SVERIGES UTBILDNINGSRADIO AB

OXENSTIERNSGATAN 34
105 10 STOCKHOLM
UR.SE • UR PLAY • UR SKOLA

